

CEL MAI VÂNDUT SCRITOR AL TUTUROR TIMPURILOR

SERIA HERCULE POIROT

Agatha Christie

MÂNA ASCUNSĂ

CEL MAI VÂNDUT SCRITOR AL TUTUROR TIMPURILOR

SERIA HERCULE POIROT

Agatha Christie

MÂNA ASCUNSĂ

CEL MAI VÂNDUT SCRITOR AL TUTUROR TIMPURILOR

SERIA HERCULE POIROT

Agatha Christie

MÂNA ASCUNSĂ

SERIA HERCULE POIROT

The Moving Finger

Agatha Christie

The Moving Finger Copyright © 1936 Agatha Christie Limited.

All rights reserved.

AGATHA CHRISTIE, POIROT and the Agatha Christie Signature
are registered trademarks of Agatha Christie Limited in the UK and
elsewhere.

All rights reserved.

The Agatha Christie Roundel Copyright © 2013 Agatha Christie Limited.

Used by permission.

www.agathachristie.com

Editura Litera

O.P. 53; C.P. 212, sector 4, București, România

tel.: 021 319 6390; 031 425 1619; 0752 548 372

e-mail: comenzi@litera.ro

Ne puteți vizita pe

www.litera.ro

Mâna ascunsă

Agatha Christie

Copyright © 2020 Agatha Christie Limited

pentru versiunea în limba română

Toate drepturile rezervate

Editor: Vidrașcu și fiii

Corector: Ionel Palade

Copertă: Ana-Maria Gordin Marinescu

Tehnoredactare și prepress: Ana Vârtosu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

CHRISTIE, AGATHA

Mâna ascunsă / Agatha Christie; trad. din lb. engleză de Monica Nechiti. –
București: Litera, 2020

ISBN 978-606-33-6280-4

ISBN EPUB 978-606-33-6791-5

I. Nechiti, Monica (trad.)

821.111

Agatha Christie[®]

**MÂNA
ASCUNSĂ**

Traducere din limba engleză
de MONICA NECHITI

LITERA

București
2020

*Prietenilor mei,
Sydney și Mary Smith*

Capitolul 1

I

Când, în cele din urmă, mi-au scos ghipsul și doctorii m-au întors pe toate părțile după pofta inimii, iar asistentele m-au reînvățat răbdătoare să-mi folosesc membrele și când ajunsesem deja să mă satur să fiu tratat practic ca un copilăș, Marcus Kent mi-a spus că va trebui să locuiesc o vreme la țară.

– Aer curat, viață liniștită și absolut nimic de făcut – asta îți prescriu. Sora ta va avea grijă de tine. Mănâncă, dormi și ia cât mai mult exemplul regatului vegetal.

Nu l-am întrebat dacă voi mai putea vreodată să zbor. Sunt întrebări pe care nu le pui fiindcă ți-e teamă de răspunsul pe care ai putea să-l primești. La fel cum, în timpul celor cinci luni, nu am întrebat niciodată dacă urma să fiu condamnat să zac întins pe spate câte zile mai aveam de trăit. M-am temut ca asistenta să nu-mi răspundă cu o ipocrizie încurajatoare:

– Haide, haide, ce întrebare mai e și asta?! Noi nu ne lăsăm pacienții să vorbească astfel!

Așa că nu am întrebat – și totul a fost în regulă. Nu eram un invalid neputincios. Am putut să-mi mișc picioarele, să mă sprijin pe ele și, în cele din urmă, să fac câțiva pași – și dacă, într-adevăr, m-am simțit ca un bebeluș cu genunchi nesiguri și tălpi de vată... ei bine, asta era singura mea slăbiciune și neputință, și avea să treacă.

Marcus Kent, care este un doctor adevărat, mi-a răspuns la întrebarea nerostită:

– O să-ți revii complet, mi-a spus el. Nu am fost siguri până marțea trecută, când ți s-a făcut acea analiză completă, dar acum îți pot spune asta în deplină cunoștință de cauză. Dar... va fi o chestiune de durată. Va trece mult timp și, pot să adaug, va fi epuizant. Când vine vorba de însănătoșirea mușchilor și a nervilor, creierul trebuie să vină în ajutorul trupului. Orice dovadă de nerăbdare, de agitație va duce la o recidivă. Și, orice vei face, nu îți impune să îți revii rapid. Orice încercare de acest gen te va trimite înapoi în spital. Trebuie să iei viața ușor și fără grabă. Tempoul va fi legato. Nu numai trupul tău trebuie să-și revină, dar și nervii ți-au fost slăbiți de perioada atât de îndelungată în care ai fost nevoit să iei sedative.

De aceea îți recomand să mergi la țară, să-ți găsești o casă, să te implici în politica locală, în scandalurile locale, în bârfa provincială. Bagă-ți nasul cu interes și curiozitate în treburile vecinilor tăi. Dacă îmi dai voie să-ți dau o sugestie – du-te într-un loc unde nu ai prieteni prin preajmă.

Am dat aprobator din cap.

– M-am gândit și eu la asta.

Nu-mi trecea prin minte ceva mai puțin atrăgător decât ca vreun membru al găștii de prieteni să vină pe neașteptate în vizită, plin de compătimire și preocupat de propriile probleme: „Dar, Jerry, arăți minunat... nu-i așa? Absolut. Drgule, trebuie să-ți spun... Ce crezi că a mai făcut Buster de data asta?“

Nu, astea nu-s de mine! Câinii sunt deștepți. Se târăsc într-un colț liniștit, își ling rănilile și nu ies în lume până când nu sunt iarăși zdraveni.

Așa că, după ce am studiat avalanșa de propuneri elogioase venite din partea agenților imobiliari privind proprietățile de pe tot cuprinsul Insulelor Britanice, eu și Joanna am ales Little Furze din Lymstock, o zonă unde nu cunoșteam pe nimeni.

Iar când Joanna a văzut Little Furze, s-a decis de îndată că era exact casa pe care ne-o doream.

Se afla la circa jumătate de milă de Lymstock, pe drumul care ducea spre mlaștini. Era o casă micuță, albă și dichisită, cu o verandă victoriană vopsită într-un verde-pal. Avea o priveliște plăcută spre un teren în pantă, acoperit cu iarbă-neagră, iar dedesubt, în stânga, se vedea turla bisericii din Lymstock.

Casa aparținuse unei familii de domnișoare bătrâne, domnișoarele Barton, dintre care numai una mai trăia, cea mai tânără, Emily.

Domnișoara Emily Barton era o bătrânică încântătoare, care se potrivea incredibil de bine cu casa în care locuia. Pe un ton blând de scuză, ea îi explică Joanei că nu plecase niciodată de acasă, că nici nu i-ar fi trecut prin minte să o facă, „dar, vezi dumneata, draga mea, în ziua de azi lucrurile sunt atât de diferite – impozitele, desigur; apoi mai sunt și acțiunile și depozitele, atât de sigure – așa mi-am imaginat întotdeauna și chiar directorul băncii, personal, mi-a recomandat unele dintre ele –, dar acum nu mai par să aibă vreo valoare – străine, evident! Și într-adevăr, asta face lucrurile atât de dificile. Nimănui nu-i face plăcere (sunt sigură că mă vei înțelege, draga mea, și nu te vei supăra, căci pari atât de amabilă) ideea de a-și închiria casa unor străini, dar trebuie să fac ceva și, într-adevăr, după ce te-am văzut, voi fi chiar bucuroasă să mă gândesc că te afli aici – casa are nevoie, înțelegi, de sânge tânăr. Și trebuie să-ți mărturisesc că mă cutremur la gândul că ar putea veni bărbați aici!

În acel moment, Joanna fusese nevoită să-i spună de mine. Domnișoara Emily se repliase foarte bine:

– Oh, Doamne, înțeleg. Ce trist! Un accident aviatic? Sunt atât de curajoși acești tineri! Totuși, fratele dumitale va fi practic invalid...

Gândul păru să o îmblânzească pe micuța doamnă. Probabil că nu mă voi implica în acele activități masculine grosolane de care se temea Emily Barton. Întrebă timidă dacă fumez.

– Ca un turc, replică Joanna. Dar și eu fac la fel, sublinie ea.

– Desigur, desigur. Ce proastă sunt! Vezi dumneata, mi-e teamă că eu nu m-am schimbat odată cu vremurile. Surorile mele erau mai mari decât mine, iar draga mea mamă a trăit până la 97 de ani – imaginează-ți! – și era foarte strictă. Da, da, toată lumea fumează acum. Singura problemă este că nu sunt scrumiere în casă.

Joanna o asigură că o să aducem o mulțime de scrumiere și adăugă cu un zâmbet:

– Nu o să stingem mucerile pe mobila dumneavoastră drăguță, asta vă promit. Nimic nu mă întristează mai mult decât să-i văd pe oameni făcând asta.

Așa că se ajunse la înțelegerea ca noi să închiriem Little Furze pe o perioadă de jumătate de an, cu o opțiune de prelungire pentru alte trei luni, și Emily Barton îi explică Joannei că ea avea să se simtă foarte bine, căci urma să se mute în locuința unei foste fete în casă, „credincioasa mea Florence“, care se măritase „după ce a stat la noi timp de cincisprezece ani. O fată atât de drăguță, iar soțul ei se ocupă de construcții. Au o casă drăguță pe Strada Mare și două camere frumoase la ultimul etaj, unde mă voi simți foarte bine, iar Florence este încântată să mă primească.“

Așa că totul părea cât se poate de mulțumitor și contractul fu semnat, iar la momentul oportun eu și Joanna am sosit și ne-am instalat. Servitoarea domnișoarei Emily Barton, Partridge, fusese de acord să rămână și urma să fim ajutați și de o „fată“ care venea în fiecare dimineață și părea destul de prostuță, dar era amabilă.

Partridge, o femeie slabă și acră, de vârstă mijlocie, gătea admirabil și, deși dezaproba cinele luate târziu (domnișoara Emily era obișnuită să cineze ușor, mâncând un ou fiert), se obișnuia cu obiceiurile noastre și merse până la a recunoaște că aveam nevoie să-mi recapăt forțele.

După ce ne-am instalat și am petrecut la Little Furze o săptămână, domnișoara Emily Barton venise solemnă și își lăsase cartea de vizită. Exemplul ei fusese urmat de doamna Symmington, soția avocatului, de

domnișoara Griffith, sora doctorului, de doamna Dane Calthrop, nevasta vicarului, și de domnul Pye de la Prior's End.

Joanna a fost foarte impresionată.

– Nu știam, zise ea cu o voce uluită, că oamenii chiar fac vizite... lăsându-și cărțile de vizită.

– Asta este din cauză că tu, copila mea, nu știi nimic despre viața la țară, i-am răspuns eu.

– Prostii! Am petrecut o mulțime de weekenduri cu diverși oameni.

– Asta nu este deloc același lucru, i-am replicat.

Am cu cinci ani mai mult decât Joanna. Îmi amintesc din copilărie casa mare, albă și neîngrijită pe care o aveam pe câmpurile care mărgineau râul. Îmi amintesc cum mă târam pe sub tufișurile de zmeură, neobservat de grădinar, și mirosul prafului alb din curte, și pisica roșcată care o traversa, și sunetul copitelor calului lovind ceva în grajd.

Dar când eu aveam șapte ani și Joanna doi, ne-am dus la Londra să locuim la o mătușă și de atunci încolo vacanțele de Crăciun și de Paște ni le-am petrecut acolo, cu pantomime, și teatre, și excursii la Kensington Gardens cu barca și, mai târziu, pe patinoare. În august, ne duceam la un hotel, undeva pe malul mării.

Reflectând la toate astea, i-am spus gânditor Joannei, cuprins de un sentiment puternic de vinovăție când mi-am dat seama ce invalid egoist și egocentric devenisem:

– Mi-e teamă că toate astea o să-ți pară destul de înfricoșătoare. O să-ți lipsească atât de mult restul!

Pentru că Joanna este foarte drăguță și foarte veselă, îi plac dansul și petrecerile, aventurile romantice și goana cu mașinile de mare viteză.

Joanna izbucni în râs și îmi spuse că nu o deranjează absolut deloc.

– De fapt, mă bucur că scap de toate. Chiar mă săturasem de toată lumea și, deși sunt sigură că nu o să găsesc înțelegere la tine, să știi că am fost foarte rănită din cauza lui Paul. O să treacă multă vreme până o să-mi revin.

Eram sceptic în această privință. Poveștile de dragoste ale Joannei urmau întotdeauna același curs. Se îndrăgostește de vreun tânăr fără pic de coloană vertebrală pe care îl considera un geniu neînțeleș. Asculta lamentațiile lui fără sfârșit și se străduia din răspuțeri să facă să fie apreciat. Apoi, când el se dovedea nerecunoscător, ea se simțea profund rănită și spunea că inima îi era frântă – până când apărea următorul tânăr sumbru, lucru care se întâmpla, de obicei, trei săptămâni mai târziu!

Așa că nu am luat foarte în serios povestea cu inima rănită a Joannei. Însă mi-am dat seama că viața la țară reprezenta un joc nou pentru frumoasa mea soră.

– În orice caz, arăt bine, nu-i așa? mă întrebă ea.

Am studiat-o critic și nu am putut să fiu de acord.

Joanna era îmbrăcată sport (de la Mirotin). Asta însemna că purta o fustă extravagantă în carouri. Era foarte strâmtă, iar în partea de sus purta o jachetiță cu mâneci scurte în stil tirolez. Avea ciorapi de mătase și pantofi ireproșabili, noi-nouți.

– Nu, i-am replicat, ești total greșit îmbrăcată. Ar fi trebuit să porți o fustă foarte veche de tweed, de preferat de un verde murdar sau de un cafeniu șters. Potrivit ar fi fost un pulover drăguț de cașmir și, poate, pe deasupra un cardigan; ar fi trebuit să porți o pălărie de fetru, ciorapi groși și pantofi vechi. Atunci și numai atunci te-ai fi potrivit cu decorul de pe Strada Mare din Lymstock și nu ai ieși în evidență cum se întâmplă acum. Am adăugat: Fața ta este, de asemenea, total în neregulă.

– Ce nu e bine? M-am machiat cu fondul de ten Country Tan¹ numărul 2.

– Exact, am spus. Dacă ai fi din Lymstock, ți-ai da doar cu puțină pudră pe nas ca să nu mai strălucească și poate un soupçon² de ruj – nu foarte bine

aplicat – și în mod sigur ai avea toate firele din sprâncene, nu numai un sfert din ele.

Joanna chicoti și păru amuzată.

– Crezi că o să li se pară că sunt îngrozitoare?

– Nu. Doar ciudată.

Joanna își relua studiul cărților de vizită lăsate de cei care trecuseră pe la noi. Numai nevasta vicarului fusese atât de norocoasă încât să o găsească pe Joanna acasă.

– Parcă sunt Familiile Fericite³, nu-i așa? murmu-ră Joanna. Doamna Justiție este nevasta avocatului, domnișoara Doză este fiica doctorului etc. Adăugă cu entuziasm: Cred că este un loc drăguț, Jerry! Atât de dulce și de amuzant, și de modă veche! Pur și simplu nu-ți vine să crezi că s-ar putea întâmpla ceva neplăcut aici, nu-i așa?

Și, cu toate că știam că ceea ce spusese era un nonsens, eram de acord cu ea. Într-un loc precum Lymstock, nu se putea întâmpla nimic neplăcut. Este ciudat să te gândești că, doar o săptămână mai târziu, am primit prima scrisoare.

II

Cred că nu am început prea bine. Nu am descris deloc Lymstock-ul și, fără înțelegerea a ceea ce reprezintă acesta, și povestea mea este imposibil de înțeles.

Pentru început trebuie spus că Lymstock-ul își are rădăcinile în trecut. Cândva, în vremea cuceririi normande, Lymstock era un loc important, în principal din punct de vedere ecleziastic. În localitate se afla o mănăstire, unde s-au perindat un lung șir de stareți ambițioși și puternici. Lorzi și

baroni din împrejurimi s-au pus bine cu Cerurile, lăsând mănăstirii o parte din moșiile lor. Mănăstirea Lymstock a devenit bogată și importantă, și a reprezentat o forță în zonă timp de multe secole. În orice caz, la momentul oportun, Henric al VIII-lea a făcut-o să împărtășească soarta lăcașelor de acest fel din perioada respectivă. De atunci orașelul se afla sub influența unui castel. Acesta își păstrase importanța. Avea drepturi, privilegii și avuții.

Apoi, în 1700 și ceva, valul progresului a măturat Lymstock-ul, aruncându-l în uitare. Castelul a căzut în ruină. Nici căile ferate, nici drumurile principale nu s-au apropiat de Lymstock și acesta s-a transformat într-un târgușor neînsemnat de provincie, căzut în uitare, înconjurat de ferme și de câmpuri lipsite de viață, dincolo de care se întindea un ținut mlăștinos.

O dată pe săptămână se ținea un târg, zi în care puteai întâlni vite pe alei și pe drumuri. De două ori pe an se organizau curse de cai, la care participau doar cai fără nici un palmares. Localitatea avea o stradă principală încântătoare, cu șiruri de case respectabile, prin ale căror ferestre de la parter se vedeau checuri, fructe sau legume. Tot acolo se găseau un magazin lung de țesături, altul, mare și important, cu produse de fierărie, un oficiu poștal pretențios, un șir interminabil de prăvălii, două măcelării concurente și un International Stores. Mai erau cabinetul unui doctor, o firmă de avocați, domni Galbraith, Galbraith și Symmington, o biserică frumoasă și neașteptat de mare, datând din anul 1420, păstrând unele elemente saxone, o școală nouă și hidoasă, dar și două cârciumi.

Acesta era Lymstock și, îndemnați de Emily Barton, toți cei care erau „cineva“ trecuseră pe la noi, iar la momentul potrivit, Joanna, după ce își cumpără o pereche de mănuși și o beretă de catifea, începu să le întoarcă vizitele.

Pentru noi, totul era nou și amuzant. Nu aveam să rămânem aici întreaga viață. Era, de fapt, un interludiu. M-am pregătit să ascult recomandările doctorului și să mă interesez de viața vecinilor.

Mie și Joannei ni se părea grozav de distractiv.

Probabil că am ținut minte instrucțiunile lui Marcus Kent de a mă implica în scandalurile locale. În mod sigur nu am bănuț nici o clipă cum aveau să-mi fie aduse la cunoștință aceste scandaluri.

Partea ciudată în ceea ce privește scrisoarea a fost că, atunci când am primit-o, ni s-a părut extrem de amuzantă.

Țin minte că a sosit la micul dejun. Am răsucit-o în mâini, așa cum face omul când timpul trece încet și trebuie să se bucure la maximum de orice fleac. Am văzut că era o scrisoare locală, cu adresa bătută la mașină.

Am deschis-o înaintea celor două cu timbre de Londra, întrucât una era o factură, iar cealaltă – de la un văr destul de plicticos.

Înăuntru, pe o foaie de hârtie, erau cuvinte și litere decupate dintr-un ziar și apoi lipite. Timp de două, trei minute m-am holbat la scrisoare fără să înțeleg nimic. Apoi am simțit că mă sufoc.

Joanna, care se uita încruntată la niște facturi, ridică privirea.

– Hei, ce s-a întâmplat? mă întrebă ea. Pari de-a dreptul uluit.

În scrisoarea care conținea termeni ce demonștrau mitocănia autorului, acesta își exprima opinia extrem de abjectă că eu și Joanna nu eram frate și soră.

– E o anonimă extrem de abjectă, am spus.

Încă eram șocat. Cumva, nu te așteptai la așa ceva în liniștitul Lymstock.

Joanna arată de îndată un viu interes.

– Nu? Și ce spune?

Remarcasem că în romane scrisorile anoni-me dezgustătoare, pline de mizerii, nu sunt ară-tate, pe cât posibil, femeilor. Scriitorul lasă să se înțeleagă că femeile trebuie ferite cu orice preț de șocul care le-ar putea zdruncina sistemul lor nervos delicat.

Îmi pare rău că trebuie să spun, dar nici o clipă nu mi-a trecut prin minte să nu-i arăt scrisoarea Joannei, ci i-am înmânat-o imediat.

Ea îmi confirmă încrederea în caracterul ei puternic, nemanifestând nici un fel de emoție, ci numai amuzament.

– Ce mizerie îngrozitoare! Mereu am auzit de scrisori anonime, dar niciodată nu am văzut vreuna. Întotdeauna sunt așa?

– N-aș putea să-ți spun, i-am răspuns. Și eu sunt la prima experiență.

Joanna începu să chicotească.

– Probabil ai avut dreptate cu machiajul, Jerry. Presupun că au crezut că trebuie să fiu o femeie căzută pradă păcatului!

– Asta, împreună cu faptul că tata era un bărbat înalt, cu maxilarul proeminent, și mama – o ființă delicată, blondă cu ochi albaștri, iar eu semăn cu el și tu cu ea.

Joanna aprobă dând din cap gânditoare.

– Da, nu semănăm deloc. Nimeni nu ar zice că suntem frate și soră.

– Cineva în mod sigur nu a făcut-o, am replicat eu cu convingere.

Joanna fu de părere că întâmplarea era înspăimântător de amuzantă.

Flutură gânditoare scrisoarea ținând-o de un colț și mă întrebă ce aveam să facem cu ea.

– Cred că ar fi indicat să o aruncăm în foc, cu o exclamație de dezgust profund.

Am transpus cuvintele în practică și Joanna aplaudă.

– Ai acționat minunat, adăugă ea. Ar fi trebuit să fii pe scenă. Ce noroc că încă avem șemineuri, nu-i așa?

– Coșul de hârtii ar fi fost mult mai puțin dramatic, am fost de acord. Desigur, aș fi putut să îi dau foc cu un chibrit și să ne uităm încet cum arde – sau să ne uităm cum arde încet.

– Lucrurile nu ard niciodată atunci când vrei tu, zise Joanna. Se sting. Probabil că ar fi trebuit să aprinzi chibrit după chibrit.

Se ridică și se duse la fereastră. Apoi, stând acolo, întoarse brusc capul.

– Mă întreb cine a scris-o.

– Probabil nu vom afla niciodată, am răspuns.

– Nu... probabil că nu. Rămase tăcută o clipă, apoi continuă: Nu știu cum am ajuns să mă gândesc că este amuzant. Știi, am avut impresia că... oamenii de aici ne plac.

– Așa este, am replicat. Aici e vorba doar de vreun om pe jumătate nebun.

– Cred că da. Uf, dezgustător!

După ce Joanna ieși afară la soare, în timp ce-mi fumam țigara obișnuită după micul dejun, m-am gândit că probabil avea dreptate. Era dezgustător. Cuiva nu-i convenea deloc venirea noastră aici – cineva care găsea nesuferită frumusețea tânără, strălucitoare și sofisticată, cineva care voia să rănească. Să reacționezi printr-un hohot de râs era cea mai bună metodă – dar undeva, în adâncul sufletului, nu era amuzant...

Doctorul Griffith sosi în cursul dimineții. Aranjase cu el să-mi facă un consult general. Îmi plăcea Owen Griffith. Era brunet, greoi, cu un mod stângaci de a se mișca și cu mâini blânde, abile. Vorbea repezit și era un om destul de timid.

Constată că starea mea de sănătate înregistrase un progres încurajator. Apoi adăugă:

– Te simți bine, nu-i așa? Mi se pare mie sau ești puțin supărat în dimineața asta?

– Nu chiar, am răspuns. Azi-dimineață am primit o scrisoare anonimă deosebit de injurioasă, care mi-a lăsat un gust cam amar.

Doctorul își lăsa trusa să cadă pe podea. Pe chipul lui slab și întunecat se citea o emoție vie.

– Vrei să spui că și dumneata ai primit una?

Brusc, mi s-a trezit interesul.

– Să înțeleg că circulă pe aici?

– Da. De ceva vreme.

– Oh, înțeleg, am spus. Am avut impresia că prezența noastră – noi fiind străini – nu este dorită aici.

– Nu, nu, nu are nimic de-a face cu asta. E doar... Se întrerupse, apoi întrebă: Ce scria? Cel puțin... Brusc se înroși, stânjenit. Poate că nu ar trebui să întreb?

– Îți spun cu plăcere, am replicat. Spunea doar că târfa elegantă pe care am adus-o cu mine nu este sora mea – nici vorbă! Și pot să spun că asta e varianta prescurtată.

Chipul lui întunecat se împurpură de furie.

– Cât de îngrozitor! Sora dumitale... nu a fost afectată, sper?

– Joanna arată, poate, ca îngerașul din vârful bradului de Crăciun, am afirmat eu, dar este o persoană eminent modernă și destul de dură. Totul i s-a părut foarte amuzant. Asemenea lucruri nu i s-au mai întâmplat până acum.

– Sper, într-adevăr, că nu i s-au mai întâmplat, replică Griffith.

– Și, oricum, am zis eu cu hotărâre, presupun că asta este cea mai bună modalitate de a reacționa. Ca față de ceva de-a dreptul ridicol.

- Da, fu de acord Owen Griffith. Numai...
- Exact, i-am tăiat eu vorba. „Numai“ este cuvântul!
- Problema este că astfel de lucruri, odată pornite, continuă.
- Îmi imaginez.
- Este ceva patologic, evident.

Am dat afirmativ din cap.

- Ai idee cine se află în spatele acestei afaceri? l-am întrebat.
- Nu, dar aş fi vrut să ştiu. Vezi dumneata, mania trimiterii de scrisori anonime poate avea două cauze. Fie este ceva particular – are ca ţintă o anumită persoană sau grup de persoane. Prin urmare, este motivată, autorul este cineva care poartă în mod clar pică (sau cel puţin aşa consideră) şi alege această modalitate revoltătoare şi necinstită ca să se răzbune. Este josnică şi dezgustătoare, dar nu înseamnă că autorul este nebun şi acesta este destul de uşor de depistat – un servitor concediat, o femeie bolnavă etc. Dar dacă este ceva general, şi nu particular, atunci lucrurile devin mai serioase. Scrisorile sunt trimise fără discriminare şi au ca scop rezolvarea unor frustrări din mintea celui care le scrie. După cum am spus, este în mod clar patologic. Şi nebunia creşte. Desigur, în cele din urmă persoana în chestiune este depistată – deseori este vorba de cineva la care nu te-ai fi gândit. Anul trecut, un caz grav de acest gen a avut loc în cealaltă parte a comitatului – s-a dovedit a fi vorba de şefa raionului de pălării dintr-un mare magazin de îmbrăcăminte. O femeie liniştită, rafinată – lucra acolo de ani de zile. Îmi aduc aminte că aşa ceva s-a petrecut şi pe vremea când lucram în nord, dar atunci a fost vorba de o ranchiună pur personală. Totuşi, după cum am zis, am mai văzut aşa ceva şi, sincer, mă înspăimântă!
- A început de multă vreme? am întrebat.
- Nu cred. E greu de spus, desigur, fiindcă oamenii care primesc aceste scrisori nu vorbesc despre asta. Le aruncă pur şi simplu în foc. Făcu o

pauză. Și eu am primit una. La fel și Symmington, avocatul. De asemenea, unul sau doi dintre pacienții mei mai săraci mi-au vorbit despre asta.

– Și este vorba cam despre aceleași lucruri?

– A, da. O înclinație clară spre tema sexuală. Asta este întotdeauna o caracteristică. Rânji. Symmington a fost acuzat de relații ilicite cu secretara lui – biata domnișoară Ginch, care are cel puțin patruzeci de ani, poartă pince-nez și are dinții ca de iepure. Symmington a dus imediat scrisoarea la poliție. În scrisorile pe care le-am primit, eram acuzat de încălcarea deontologiei profesionale cu pacientele mele, punându-se accent pe detalii. Toate sunt absurde și cam copilărești, dar îngrozitor de pline de venin. Se schimbă la față, devenind grav. Dar, cu toate astea, mi-e teamă. Lucrurile de genul acesta pot fi periculoase.

– Presupun că ai dreptate.

– Vezi dumneata, mai devreme sau mai târziu una dintre aceste scrisori – cu această răutate, așa copilărească și absurdă cum e – își va atinge ținta. Și atunci, Dumnezeu știe ce se poate întâmpla! Mi-e teamă și de efectul pe care îl poate avea asupra unei minți încete, suspicioase și needucate. Dacă oamenii văd ceva scris, cred că este adevărat. De aici se pot naște tot soiul de complicații.

– Era o scrisoare cam agramată, am spus eu gânditor, scrisă de cineva practic lipsit de educație.

– Serious? zise Owen înainte să plece.

Gândindu-mă ulterior la asta, acel „Serious?” mi s-a părut destul de neliniștitor.

„Bronz de țară“

„Umbră“

Numele unui joc de cărți din Marea Britanie, având de obicei ilustrații reprezentând patru membri ai unei familii. (n.tr.)

Capitolul 2

I

Nu am de gând să pretind că primirea scrisorii anonime nu ne-a lăsat un gust amar – pentru că așa s-a întâmplat. În același timp, curând mi-a ieșit din minte. La momentul respectiv nu am luat-o în serios. Țin minte că mi-am spus că astfel de lucruri se întâmplă probabil destul de des în satele izolate. Vreo femeie isterică, cuprinsă de dorința de a-și dramatiza viața, se afla la originea ei. Oricum, dacă toate scrisorile erau copilărești și prostești ca aceea pe care o primiserăm noi, nu puteau face prea mult rău.

Următorul incident, dacă pot să spun astfel, a apărut după circa o săptămână, când Partridge ne-a informat, cu buzele strânse, că Beatrice, fata care o ajuta în fiecare zi, nu va veni în acea zi.

– Bănuiesc, domnule, spuse Partridge, că fata este rănită.

Nu eram foarte sigur ce voia să spună Partridge, dar am bănuțit (greșit) că era vorba de vreo durere de stomac, iar Partridge era prea delicată ca să spună direct despre ce era vorba. I-am replicat că îmi părea rău și că speram că fata se va însănătoși în curând.

– Fata este perfect sănătoasă, domnule, răspunse Partridge. Sentimentele ei sunt rănite.

– Oh, am făcut eu, nesigur.

– Din cauza unei scrisori pe care a primit-o, continuă Partridge. În care se făceau, după câte am înțeles, anumite insinuări.

Privirea sumbră din ochii lui Partridge, împreună cu evidenta subliniere a cuvântului „insinuări“, m-a îngrijorat, făcându-mă să mă gândesc că acele

insinuări mă priveau. Întrucât Beatrice fusese pentru mine o prezență atât de insignifiantă, încât cred că nici nu aș fi recunoscut-o dacă o întâlneam prin târg, m-am simțit, pe bună dreptate, iritat. Unui invalid care de-abia se deplasează în cârje cu greu i se poate atribui rolul de seducător al fetelor din sat.

– Ce prostie! am spus enervat.

– Cuvintele exacte pe care le-am spus, domnule, mamei fetei, au fost următoarele: „În această casă“ – i-am zis eu – „nu au avut și nici nu vor avea loc aventuri, atâta vreme cât eu sunt responsabilă. În ceea ce-o privește pe Beatrice, fetele din ziua de azi sunt altfel, iar despre aventurile care se petrec în altă parte, eu nu pot să știu.“ Dar adevărul este, domnule, că prietenul lui Beatrice de la garaj, cu care ea se vede, a primit și el o scrisoare neplăcută și reacția lui nu e deloc rezonabilă.

– În viața mea n-am auzit ceva mai absurd, am răspuns eu furios.

– Părerea mea, domnule, continuă Partridge, este că mai bine ne-am descotorosi de fată. Ce vreau să zic e că ea nu ar fi atât de afectată dacă nu ar exista ceva despre care ea nu vrea să se afle. Nu iese fum fără foc, asta zic eu.

Nu aveam idee cât de mult urma să mă satur tot auzind expresia asta.

II

În acea dimineață, dornic de puțină aventură, urma să mă duc în sat. (Eu și Joanna îl denumeam întotdeauna „sat“, deși tehnic nu era termenul adecvat, iar cei din Lymstock ar fi fost enervați să ne audă.)

Soarele strălucea, aerul era rece și proaspăt, în el simțindu-se dulceața primăverii. Mi-am luat cârjele și am pornit la drum, refuzând-o ferm pe Joanna care se oferise să mă însoțească.

– Nu, am spus, nu o să accept pe lângă mine un înger păzitor care să mă însoțească și să mă încurajeze. Ține minte că omul călătorește mai repede când este singur. Am multe afaceri de rezolvat. O să mă duc la Galbraith, Galbraith and Symmington și o să semnez pentru transferul acela de acțiuni, o să trec pe la brutar și o să mă plâng de pâinea cu stafide, apoi o să returnez cartea pe care am împrumutat-o. Trebuie să ajung și pe la bancă. Lasă-mă să plec, femeie, și așa dimineața e prea scurtă.

Am stabilit ca Joanna să mă ia cu mașina și să mă aducă înapoi la timp pentru masa de prânz.

– Asta o să-ți dea ocazia să-ți petreci ziua cu toată lumea din Lymstock.

– Nu mă îndoiesc, am răspuns, că până atunci am să mă întâlnesc cu toți cei care sunt „cineva“ pe aici.

Pentru că dimineața pe Strada Mare reprezenta un fel de rendez-vous pentru cumpărători, momentul când se făcea schimb de noutăți.

Dar, până la urmă, nu am ajuns în târg neînsoțit. De-abia străbătusem vreo două sute de metri, când am auzit în spatele meu clopoțelul unei biciclete, apoi scrâșnet de frâne și Megan Hunter aproape că se prăbuși de pe bicicletă la picioarele mele.

– Bună, zise ea cu răsuflarea tăiată, ridicându-se și scuturându-se de praf.

Îmi plăcea Megan și întotdeauna simțeam pentru ea o ciudată părere de rău.

Era fiica vitregă a lui Symmington, avocatul, fiica doamnei Symmington din prima căsătorie. Nimeni nu vorbea prea mult despre domnul (sau căpitanul) Hunter și presupun că toată lumea credea că nu o să-și mai facă vreodată apariția. Se zicea că se purtase foarte urât cu doamna Symmington. Ea divorțase după un an sau doi de la căsătorie. Fiind o femeie care avea mijloace să se întrețină singură, se stabilise cu fiica ei în Lymstock „ca să uite“ și, în cele din urmă, se căsătorise cu singurul burlac disponibil din zonă, Richard Symmington. Din cea de-a doua căsătorie rezultaseră doi băieți, cărora părinții le erau devotați, și bănuiesc că, într-un

fel, Megan se simțea a cincea roată la căruță în familia ei. Nu semăna deloc cu mama ei, o femeie scundă și anemică, destul de drăguță, care vorbea cu o voce slabă și melancolică despre greutățile cu servitorii și despre sănătatea ei.

Megan era o fată înaltă și stângace și, deși împlinise douăzeci de ani, părea o elevă de șaisprezece. Avea o coamă de păr castaniu, rebel, ochi de un verde-căprui, o față îngustă și osoasă, și, surprinzător, un zâmbet încântător într-un colț al gurii. Hainele îi erau ponosite și neatractive și de obicei purta ciorapi de bumbac găuriți.

În acea dimineață, după părerea mea, arăta mai degrabă ca un cal decât ca o ființă omenească. De fapt, ar fi fost un cal foarte drăguț dacă ar fi beneficiat de o oarecare îngrijire.

Vorbi ca de obicei repezit, cu răsuflarea aproape tăiată:

– Am fost la fermă – știi, la Lasher – să văd dacă au cumva ouă de rață. Au o mulțime de purceluși teribil de drăguți. Drăgălași! Îți plac porcii? Mie îmi place chiar și mirosul.

– Porcii bine îngrijiți nu ar trebui să miroasă, am spus.

– Serious? Toți de aici din zonă miros. Mergi în oraș? Am văzut că ești singur și m-am gândit să mă opresc să merg cu dumneata, numai că m-am oprit cam brusc.

– Ți-ai rupt ciorapii.

Megan se uită cu o oarecare tristețe la piciorul drept.

– Așa e. Dar oricum aveau deja două găuri, așa că nu contează prea mult, nu-i așa?

– Nu-ți coși niciodată ciorapii, Megan?

– Uneori. Când mă mai prinde mama. Dar ea nu acordă prea mare atenție la ce fac – așa că am noroc într-un fel, nu-i așa?

- Mi se pare mie sau nu-ți dai seama că ai crescut, i-am spus.
 - Vrei să spui că ar trebui să fiu mai mult ca sora dumitale? Gătită toată?
- Nu prea mi-a plăcut descrierea pe care i-a făcut-o Joanei.
- Arată curată, aranjată și plăcută ochiului, i-am replicat.
 - Este teribil de drăguță, fu de acord Megan. Nu seamănă cu dumneata, nu-i așa? De ce?
 - Frații și surorile nu seamănă întotdeauna.
 - Nu. Desigur. Nici eu nu semăn cu Brian și cu Colin. Și nici ei nu seamănă între ei. Făcu o pauză, apoi spuse: Sunt foarte ciudate, nu-i așa?
 - Ce anume?
 - Familiile, replică ea concis.
 - Cred că da, am spus eu gânditor.
- Mă întrebam ce-i trecea prin minte. Am mers în tăcere un minut sau două, apoi Megan mă întrebă cu o voce oarecum timidă:
- Dumneata zbori, nu-i așa?
 - Da.
 - Așa te-ai rănit?
 - Da, m-am prăbușit cu avionul.
 - Nimeni de pe aici nu zboară, spuse Megan.
 - Nu. Presupun că nu. Ți-ar plăcea să zbori, Megan?
 - Eu? Megan păru surprinsă. Dumnezeule, nu! Mi s-ar face rău. Mi se face rău chiar și în tren. Făcu o pauză, apoi mă întrebă cu acea sinceritate de

care numai copiii sunt în stare: O să te faci bine și o să poți zbura din nou, sau o să rămâi mereu oarecum neputincios?

– Doctorul mi-a spus că o să mă fac bine.

– Da, dar este genul de om care spune minciuni?

– Nu cred, i-am răspuns. De fapt, sunt destul de sigur.

Am încredere în el.

– Atunci este în regulă. Dar o mulțime de oameni spun minciuni.

Am încuviințat în tăcere această remarcă de necontestat.

Megan rosti cu detașare și imparțialitate:

– Mă bucur. Mi-era teamă că pari țăfnos fiindcă ești invalid pe viață – dar, dacă așa îți este firea, asta-i altceva.

– Nu sunt țăfnos, i-am spus cu răceală.

– Atunci iritabil.

– Sunt iritat pentru că aștept cu nerăbdare să mă fac iarăși bine – și lucrurile astea nu pot fi grăbite.

– Atunci de ce te agiți?

Am început să râd.

– Fată dragă, nu aștepți niciodată cu nerăbdare să se întâmple ceva?

Megan se gândi la întrebare, apoi răspunse:

– Nu. De ce aș face-o? Nu am de ce să fiu nerăbdătoare. Niciodată nu se întâmplă nimic.

Am fost izbit de tristețea din acele cuvinte. Am întrebat-o cu blândețe:

- Dar tu cu ce te ocupi pe aici?
- Ce ar fi de făcut?
- Nu ai nici un hobby? Nu joci nimic? Nu ai prieteni?
- Nu mă pricep la jocuri. Și nici nu-mi plac prea mult. Pe aici nu sunt foarte multe fete, iar cele care sunt nu-mi plac. Mă consideră îngrozitoare.
- Prostii! De ce ar crede asta?

Megan clătină din cap.

- N-ai mers deloc la școală? am continuat.
- Ba da, m-am întors anul trecut.
- Ți-a plăcut la școală?
- Nu a fost rău. Deși te învață tot felul de lucruri într-un mod teribil de prostesc.
- Ce vrei să spui?
- Păi... sunt doar informații disparate. Taie dintr-un lucru și transformă ceva în altceva. Era o școală ieftină și profesorii nu erau foarte buni. Niciodată nu erau în stare să răspundă cum trebuie la întrebări.
- Puțini profesori pot să facă asta, i-am spus.
- De ce? Ar trebui să știe.

Am fost de acord.

- Sigur că sunt cam prostuță, continuă Megan. Și multe lucruri mi se par o aiureală. Istoria, bunăoară. E diferită de la carte la carte!
- Ți-a plăcut și elementul interesant, i-am spus.

– Și gramatica, continuă Megan. Și compunerile prostești. Și toate aiurelile pe care le-a scris Shelley, trăncănelile despre ciocârlii și Wordsworth care o lua razna pentru niște narcise. Și Shakespeare.

– Ce nu-ți place la Shakespeare? am întrebat-o plin de interes.

– Se chinuiește atât de mult să spună ceva într-un fel atât de dificil, încât nici nu pricepi ce vrea să spună. Totuși, câte ceva din Shakespeare mi-a plăcut.

– Sunt sigur că ar fi fericit să audă una ca asta, i-am zis.

Megan nu mă bănuiește de sarcasm. Continuă, cu chipul luminându-i-se:

– De exemplu, îmi plac Goneril și Regan⁴.

– De ce tocmai ele?

– Oh, nu știu. Îți oferă oarecum satisfacție. De ce crezi că erau astfel?

– Cum?

– Cum erau. Adică, ceva trebuie să le fi făcut așa, nu?

Pentru prima dată, mi-am pus această întrebare. Întotdeauna acceptasem faptul că cele două fiice mai mari ale regelui Lear erau nesuferite, și cu asta, basta. Dar întrebarea lui Megan privind cauza acestui fapt mi-a stârnit interesul.

– O să mă gândesc la asta, am asigurat-o.

– A, nu prea are importanță. Doar mă întrebam. Oricum, e doar literatură, nu?

– Cam așa ceva. Nu a existat nici o materie care să-ți placă?

– Doar matematica.

– Matematica? am repetat, oarecum surprins.

Chipul lui Megan se luminează.

– Am iubit matematica. Dar nu era predată prea bine. Mi-ar plăcea să fiu învățată matematica așa cum trebuie. E dumnezeiască. Cred că există ceva dumnezeiesc în numere, nu-i așa?

– Niciodată nu am simțit asta, i-am răspuns cu sinceritate.

Ajunseserăm la începutul Străzii Mari, iar Megan spuse cu asprime:

– Iat-o pe domnișoara Griffith. Ce femeie îngrozitoare!

– Nu îți place?

– O urăsc. Întotdeauna mă bate la cap să particip și eu la îndrumările ei stupide. Urăsc îndrumările! De ce să te împopoțonezi, să te strângi în grupuri și să te lauzi că poți să faci ceva pe care, de fapt, nu ai învățat să-l faci cum trebuie? Cred că totul e o porcărie.

În mare, înclinam să-i dau dreptate lui Megan. Dar domnișoara Griffith se repezi la noi înainte să-mi exprim această părere.

Sora doctorului, care avea numele total nepotrivit de Aimée, poseda toată siguranța de sine care îi lipsea fratelui ei. Era o femeie frumoasă într-un fel masculin, cu chipul bătut de vreme și cu o voce profundă, puternică.

– Salutare la amândoi, lătră la noi. E o dimineață minunată, nu-i așa? Megan, ești chiar persoana pe care doream s-o întâlnesc. Am nevoie de ceva ajutor cu scrierea adreselor pe niște plicuri pentru Asociația Conservatorilor.

Megan murmură ceva evaziv, își sprijini bicicleta la marginea trotuarului și se avântă preocupată în International Stores.

– Ce copil! exclamă domnișoara Griffith, privind în urma ei. E leneșă până în măduva oaselor. Nu face altceva decât să piardă vremea. Biata doamnă Symmington, trebuie să fie o grea încercare pentru ea. Știu că mama ei a

încercat nu o dată să o facă să se apuce de ceva – dactilografie sau gătit, sau creșterea iepurilor de Angora. Trebuie să-și găsească un interes în viață.

Mi-am zis că probabil acest lucru era adevărat, dar că, să fi fost în locul lui Megan, aș fi refuzat cu hotărâre orice sugestie de-a lui Aimée Griffith din simplul motiv că personalitatea ei agresivă m-ar fi enervat peste măsură.

– Nu accept lenevia, continuă domnișoara Griffith. Și mai ales la cei tineri. Măcar dacă ar fi drăguță sau atrăgătoare, sau ceva de genul ăsta. Uneori cred că fata nu e tocmai întregă la minte. E o mare dezamăgire pentru mama ei. Știți, tatăl – își coborî ea ușor vocea – a fost în mod clar de soi prost. Mi-e teamă că Megan îl moștenește. E dureros pentru mama ei. Ei, ce să zic, lumea e făcută din tot felul de oameni.

– Din fericire, i-am replicat eu. Aimée Griffith scoase un râset „voios“.

– Da, nu ar fi bine dacă toți am fi croiți după același calapod. Dar nu-mi place să văd că un om nu capătă tot ce poate de la viață. Îmi trăiesc viața cu plăcere și aș vrea ca toți ceilalți să facă același lucru. Oamenii îmi spun că trebuie să mă plictisesc îngrozitor trăind toată viața la țară. Eu le zic că nici un pic. Întotdeauna sunt ocupată, întotdeauna, fericită! Mereu se întâmplă ceva la țară. Îmi folosesc timpul la maximum, cu îndrumările, cu Institutul și cu tot felul de comitete – ca să nu mai spun că am grijă și de Owen.

În acel moment, domnișoara Griffith văzu o cunoștință de cealaltă parte a străzii și, scoțând un strigăt de recunoaștere, traversă în grabă, lăsându-mă să-mi continui drumul spre bancă.

Domnișoara Griffith mi se păruse întotdeauna oarecum copleșitoare, deși îi admiram energia și vitalitatea, și era plăcut să văd cât de mulțumită era de soarta ei – un contrast fericit cu murmurele de nemulțumire înăbușită ale atât de multor femei.

După ce mi-am rezolvat mulțumitor treburile la bancă, m-am îndreptat spre biroul domnilor Galbraith, Galbraith and Symmington. Nu știu dacă mai exista vreun domn Galbraith. Nu l-am văzut niciodată pe vreunul dintre ei.

Am fost condus în biroul lui Richard Symmington, care avea izul plăcut de vechi al firmelor de avocatură cu o istorie îndelungată.

Un număr mare de cutii pentru documente, etichetate „Lady Hope“, „Sir Everard Carr“, „William Yatesby, Esq.“, „Decedat“ etc., oferea o atmosferă adecvată, amintind de familii de țară respectabile și de afaceri serioase cu tradiție.

Studiindu-l pe domnul Symmington cum stătea aplecat peste documentele pe care i le adusesem, mi-a trecut prin minte că, dacă doamna Symmington avusese un prim mariaj dezastruos, de al doilea nu se putea plânge defel. Richard Symmington era chintesența respectabilității calme, genul de om care nu i-ar crea soției nici un moment de îngrijorare. Avea gâtul lung cu mărul lui Adam proeminent, o față cu un ten ușor cadaveric și un nas lung și subțire. Era, fără îndoială, un om blând, un soț și un tată bun, dar nu un bărbat care să-ți facă inima să bată nebunește.

Imediat, domnul Symmington începu să vorbească. Rostea cuvintele clar și rar, exprimându-se cu mult bun-simț și cu o perspicacitate plină de viclenie. Am pus la punct problemele actuale și m-am ridicat să plec, remarcând în același timp:

– Am venit până în oraș cu fiica dumneavoastră vitregă.

Pentru o clipă, domnul Symmington păru să nu-și dea seama despre cine era vorba, apoi zâmbi.

– Ah, da, desigur, Megan. Ea... ăăă... s-a întors de la școală de ceva vreme. Ne gândim să-i găsim ceva de făcut – da, de făcut. Dar, evident, este încă foarte tânără. Și cam înapoiată pentru vârsta ei, așa se spune. Da, așa mi s-a spus.

Am ieșit. În anticameră se aflau un bărbat foarte bătrân, care stătea pe un taburet și scria încet și cu grijă, un băiețel cu înfățișare obraznică și o femeie între două vârste, cu păr făcut permanent și pince-nez, care bătea la mașină zgomotos și cu viteză.

Dacă aceasta era domnișoara Ginch, eram de acord cu Owen Griffith că era extrem de puțin probabil ca între ea și șeful ei să existe manifestări de tandrețe.

M-am dus apoi la brutărie și mi-am exprimat părerea despre pâinea cu stafide. Observațiile mele au fost întâmpinate cu exclamațiile și neîncrederea adecvate într-o astfel de situație, dându-mi-se în schimb o altă pâine cu stafide – „de-abia scoasă din cuptor“.

Am ieșit din magazin și m-am uitat în susul și în josul străzii, sperând să o văd pe Joanna sosind cu mașina. Plimbarea mă cam obosise și-mi era destul de greu să merg în cârje cu pâinea cu stafide.

Dar nici urmă de Joanna.

Brusc, am făcut ochii mari de surpriză și neîncredere. Pe trotuar, spre mine, venea plutind o zeiță. Într-adevăr, nu există un alt cuvânt care s-o descrie.

Trăsăturile perfecte, părul auriu cu bucle, trupul înalt, cu forme superbe! Și se mișca precum o zeiță, fără efort, aproape plutind. O fată minunată, incredibilă, care îți tăia răsufarea!

După cât de tulburat eram, ceva trebuia să se întâmple. Și s-a și întâmplat – pâinea mi-a alunecat din mână. M-am repezit să o prind și am scăpat cârja, care a căzut zdrăngănind pe pavaj, iar eu m-am dezechilibrat cât pe ce să cad.

Brațul puternic al zeiței a fost cel care m-a prins și m-a susținut. Am început să mă bâlbâi:

– Mu... Mulțumesc foarte mult, îmi pare extrem de rău. Ea ridică pâinea și mi-o dădu împreună cu cârja. Apoi îmi zâmbi cu bunătate și îmi spuse veselă:

– Cu plăcere. Nu-i nici o problemă, stați liniștit.

Și magia dispăru cu totul, spulberată de vocea anostă, seacă. Era o fată drăguță, cu înfățișare sănătoasă și bine făcută, dar atât.

M-am gândit ce s-ar fi întâmplat dacă zeii i-ar fi dat Elenei din Troia acel glas anost. Ce ciudat că o fată îți poate tulbura cele mai ascunse profunzimi ale sufletului atâta vreme cât nu deschide gura și că, în momentul în care vorbește, strălucirea îi poate dispărea ca și cum nu ar fi existat.

Totuși, am trăit și fenomenul invers. Mi s-a întâmplat să văd câte o femeie scundă, tristă, cu față de maimuțică, și căreia nimeni nu i-ar fi aruncat o a doua privire. Dar după ce deschidea gura, te cuprindea brusc încântarea, iar farmecul Cleopatrei renăștea încă o dată.

Joanna oprise la marginea trotuarului lângă mine, fără ca eu să mă și întreb dacă pățisem ceva.

– Nimic, am răspuns, revenindu-mi din gânduri. Reflectam la Elena din Troia și la altele.

– Ce loc ciudat ți-ai găsit să faci asta, zise Joanna. Arătai tare ciudat, stând acolo cu gura căscată și ținând pâinea la piept.

– Am avut un șoc, i-am replicat. Am fost transportat în Troia și înapoi. Știi cine era? am adăugat, indicând silueta care se îndepărta cu grație.

Uitându-se cu atenție după fată, Joanna îmi spuse că era guvernanta copiilor familiei Symmington.

– Din cauza ei ești așa răvășit? mă întrebă. Arată bine, cu toate că e un pic cam nesărată.

– Știu, i-am replicat. E doar o fată drăguță. Și mie mi se păruse că e Afrodită.

Joanna deschise ușa mașinii și eu m-am urcat.

– E ciudat, nu-i așa? Unii oameni arată foarte bine, dar nu au deloc sex-appeal. Ca fata asta. Ce păcat!

Am replicat că, dacă era guvernantă, lucrul ăsta nu avea nici o importanță.

Cele două fete mai mari ale regelui Lear, personificarea răului (n.tr.)

Capitolul 3

I

În după-amiaza aceea, ne-am dus la ceai la domnul Pye.

Domnul Pye era un omuleț rotofei, efeminat, devotat scaunelor lui petit point, păstorițelor din porțelan de Dresda și colecției lui de bric à brac. Locuia la Prior's Lodge, pe terenul unde se găseau ruinele vechii mănăstiri.

Prior's Lodge era cu siguranță o casă superbă și, sub atenta îngrijire a domnului Pye, își dezvăluisese adevărata splendoare. Fiecare obiect de mobilier era lustruit și așezat în locul cel mai potrivit. Draperiile și pernele decorative erau în culori și tonuri minunate, făcute din cele mai scumpe mătăsuri.

Cu greu putea fi considerată casa unui bărbat și mi-a trecut prin minte că a trăi acolo era ca și cum ai locui într-un muzeu. Principala distracție a domnului Pye era să-și prezinte locuința. Nici măcar persoanele total indiferente față de mediul ambiant nu aveau scăpare. Iar dacă erai atât de nesimțitor încât să consideri drept suficiente pentru trai un radio, un bar, o baie și un pat, înconjurate de pereții necesari, domnul Pye nu renunța la încercarea de a te îndrepta spre lucruri mai rafinate.

Mâinile lui mici și dolofane tremurau de emoție când își descria comorile și vocea i se subția în timp ce descria circumstanțele în care adusese de la Verona căpătâiul de pat italian.

Cum și eu, și Joanna eram înnebuniți după antichități și mobilă stil, l-am ascultat cu interes.

– Este o plăcere, o mare plăcere să ne bucurăm de o asemenea achiziție în mica noastră comunitate. Știți, oamenii aceștia cumsecade de pe aici sunt dureros de rustici – ca să nu spun provinciali! N-au habar de nimic. Sunt vandali – absolut vandali! Iar în casele lor – îți vine să plângi, dragă doamnă, vă asigur că v-ar veni să plângeți. Poate chiar vi s-a întâmplat?

Joanna îi spuse că nu a ajuns atât de departe.

– Dar înțelegeți ce vreau să spun? Amestecă lucrurile atât de îngrozitor! Am văzut cu ochii mei cea mai încântătoare piesă de Sheraton – delicată, perfectă, o piesă de colecție, fără îndoială – alături de o masă victoriană oarecare sau chiar de o bibliotecă rotativă din stejar afumat – da, chiar așa, stejar afumat! Se cutremură și murmură pe un ton plângăreț: De ce sunt oamenii atât de orbi? Sunteți de acord – sunt sigur că sunteți de acord – că frumusețea este singurul lucru pentru care merită să trăiești.

Hipnotizat de pasiunea lui, Joanna răspunse că „da, da, așa este“.

– Atunci de ce, întrebă domnul Pye, se înconjoară oamenii de urâțenie?

Joanna fu de acord că este foarte ciudat.

– Ciudat? Este criminal! Așa o numesc eu – criminal! Și ce scuze găesc! Spun că un anumit lucru este confortabil. Sau că este pitoresc. Pitoresc! Ce cuvânt oribil! Casa pe care o aveți, continuă domnul Pye, locuința doamnei Emily Barton. Este, într-adevăr, încântătoare și are câteva piese destul de drăguțe. Și are și gust – deși acum nu mai sunt așa de sigur ca altădată. Mi-e teamă că uneori este vorba doar de sentimentalism. Ei îi place să păstreze lucrurile așa cum sunt, dar nu pentru le bon motif, nu pentru armonie, ci fiindcă așa le avea mama ei.

Își îndreptă atenția asupra mea și glasul i se schimbă – de la tonalitatea artistului vrăjit la cea a bârfitorului înăscut.

– Nu cunoșteți deloc familia? Nu, evident – da, prin agenții imobiliari. Dar, dragii mei, ar fi trebuit să cunoșteți acea familie! Când am venit eu aici, bătrâna mamă încă trăia. O persoană incredibilă – chiar incredibilă! Un

monstru, dacă înțelegeți ce vreau să spun. Un monstru adevărat. Monstrul victorian tipic, care își devorează progeniturile. Da, la asta s-a ajuns. Era monumentală – trebuie să fi cântărit peste o sută de kilograme și toate cele cinci fete se învârteau în jurul ei. „Fetele“! Așa le spunea întotdeauna. Fetele! Și pe atunci cea mai mare avea mai mult de șaiszeci de ani. „Fetele alea proaste!“, obișnuia să le spună uneori. Sclave negre, asta erau, care tot aduceau și cărau, și o aprobau. La ora zece trebuiau să se ducă la culcare; cât despre vizite făcute de prieteni acasă la ele – nici nu se punea problema. Le disprețuia, știți, pentru că nu se măritaseră, și asta, cu toate că le organiza viața în așa fel încât le era practic imposibil să întâlnească vreun bărbat. Cred că Emily – sau poate Agnes – a trăit un fel de poveste de dragoste cu un diacon. Dar familia lui nu era destul de bună și Mama a pus capăt curând acestei legături.

– Pare ceva desprins dintr-un roman, spuse Joanna.

– Oh, draga mea, așa și a fost. Apoi bătrâna aceea îngrozitoare a murit, dar, desigur, atunci era mult prea târziu. Ele au continuat să trăiască acolo și să vorbească pe un ton scăzut despre ceea ce ar fi dorit biata Mama. Chiar și schimbarea tapetului din dormitorul ei li s-a părut aproape un sacrilegiu. Totuși, se simțeau bine la parohie, în felul lor liniștit... însă nici una nu se bucura de o sănătate prea bună și s-au stins una după alta. Edith a murit de gripă, Minnie a trecut printr-o operație și nu și-a mai revenit, iar biata Mabel a suferit o comoție cerebrală – Emily a îngrijit-o cu un devotament deosebit, într-adevăr, biata femeie nu a făcut altceva în ultimii zece ani decât să o îngrijească pe bolnavă. O persoană încântătoare, nu credeți? Ca un porțelan de Dresda. Ce păcat că are probleme financiare – însă, evident, toate investițiile s-au depreciat.

– Ne simțim destul de prost să stăm în casa ei, afirmă Joanna.

– Nu, nu, tânără doamnă. Nu trebuie să vă simțiți astfel. Draga ei Florence îi este devotată și mi-a spus chiar ea cât de fericită este să aibă asemenea chiriași drăguți. Aici domnul Pye se înclină ușor. Mi-a spus că se consideră foarte norocoasă.

– Casa are o atmosferă foarte liniștitoare, am intervenit eu.

Domnul Pye îmi aruncă o privire rapidă.

– Serios? Așa simțiți? Hm, asta este foarte interesant. Chiar mă întrebam, știți. Da, mă întrebam.

– Ce vreți să spuneți, domnule Pye? îl întrebă Joanna.

Domnul Pye își întinse în lături brațele lui dolofane.

– Nimic, nimic. Omul se mai întreabă, asta-i tot. Eu cred în atmosferă, să știți. Gândurile și sentimentele oamenilor – ele se impregnează în pereți și în mobilier.

Timp de o clipă sau două am rămas tăcut. Mă uitam în jur și mă întrebam cum aș descrie atmosfera de la Prior's Lodge. Am avut impresia că lucrul curios în legătură cu ea era că nu avea nici o atmosferă! Asta era cu adevărat remarcabil.

Am reflectat asupra acestui aspect atât de mult, încât nu am mai reținut nimic din conversația pe care o purta Joanna cu gazda noastră. Totuși, mi-am revenit când am auzit-o pe sora mea rostind amabilitățile dinainte de plecare. M-am trezit din visare și am adăugat și eu cele necesare.

Am ieșit cu toții în hol. În timp ce ne apropiam de ușa de la intrare, o scrisoare a pătruns prin fantă și a căzut pe covor.

– Poșta de după-amiază, murmură domnul Pye, ridicând-o. Așadar, dragii mei, o să mai veniți în vizită, nu-i așa? E o plăcere să întâlnesc oameni cu minți mai luminate, dacă mă înțelegeți. Oameni care să aprecieze Arta. Știți, dacă le pomenești bieților localnici despre balet, se gândesc la piruetele pe vârfuli, fustele de tul și bătrânii domni cu binocluri din filmul *Naughty Nineties*. Vorbesc serios. Sunt cu cincizeci de ani în urmă – așa consider eu. Anglia e o țară minunată. Are enclave. Lymstock este una dintre ele. Este interesant din punctul de vedere al unui colecționar – când mă aflu aici întotdeauna mă simt de parcă m-am pus de bunăvoie sub un clopot de sticlă. Universul liniștit în care nu se întâmplă niciodată nimic.

După ce dădu mâna cu noi de două ori, domnul Pye mă ajută cu o grijă exagerată să mă urc în mașină. Joanna se așeză la volan și ocoli cu atenție rondul de iarbă atent îngrijită, apoi se îndreptă spre aleea dreaptă. Ridică o mână ca să-i facă un semn de rămas-bun gazdei noastre care stătea pe treptele casei. M-am aplecat în față ca să fac și eu același lucru.

Dar gestul nostru trecu neobservat. Domnul Pye deschisese scrisoarea.

Stătea privind țintă la foaia de hârtie din mână.

Joanna îl descriese odată drept un heruvim grăsuț și rozaliu. Încă era grăsuț, dar nu mai semăna cu un heruvim. Se făcuse roșu ca focul la față și trăsăturile i se contorsionaseră de furie și surpriză.

Și, în acea clipă, mi-am dat seama că plicul avusese un aspect familiar. Nu-mi dădusem seama de acest lucru la momentul respectiv – într-adevăr fusese unul dintre acele lucruri pe care le observi în mod inconștient, fără să știi că le-ai remarcat.

– Dumnezeule! exclamă Joanna. Ce l-a mușcat pe bietul omuleț?

– Îmi închipui, am replicat, că este vorba iarăși de Mâna Ascunsă.

Joanna se întoarse uluită spre mine și mașina derapă.

– Fii atentă, fetițo! am avertizat-o.

Joanna își îndreptă iarăși atenția la drum, încruntându-se.

– Vrei să spui – o scrisoare ca aceea pe care ai primit-o și tu?

– Așa bănuiesc.

– Ce se întâmplă în satul ăsta? întrebă Joanna. Pare cel mai inofensiv loc pe care ți-l poți imagina în Anglia...

– Unde, ca să-l citez pe domnul Pye, nu se întâmplă niciodată nimic, am intervenit. Nu și-a ales momentul potrivit ca să spună asta. Ceva s-a

întâmpat.

– Dar cine scrie lucrurile astea, Jerry?

Am ridicat din umeri.

– Draga mea, de unde să știu? Vreun localnic cu o doagă lipsă, bănuiesc.

– Dar de ce? Pare un lucru atât de prostesc!

– Trebuie să-i citești pe Freud, pe Jung și pe alții ca ei ca să descoperi asta. Sau să-l întrebi pe doctorul Owen.

Joanna scutură din cap.

– Doctorul Owen nu mă place.

– Nici nu te-a văzut bine.

– Se pare că a văzut suficient ca să traverseze pe celălalt trotuar când mă vede apropiindu-mă pe Strada Mare.

– O reacție foarte neobișnuită, i-am spus înțelegător. Și una cu care tu nu ești obișnuită.

Joanna se încruntă din nou.

– Nu, serios, Jerry, de ce scriu oamenii scrisori anonime?

– Așa cum am spus, le lipsește o doagă. Probabil că le satisface o anumită nevoie. Dacă ai fost tratat cu răceală sau ignorat, sau ești frustrat, iar viața îți este neinteresantă și pustie, cred că dobândești un sentiment de putere când îi necăjești, de la adăpostul anonimatului, pe cei fericiți și care se simt bine.

Joanna se cutremură.

– Nu e plăcut.

– Nu, nu e. Îmi închipui că în aceste locuri există tendința ca oamenii să se căsătorească în cadrul aceleiași familii – astfel ies o mulțime de ciudați.

– Presupun că este cineva lipsit de educație și cam agramat, nu? Dacă ar avea o educație mai bună...

Joanna nu-și duse gândul până la capăt, iar eu nu am spus nimic. Nu am putut niciodată să accept ideea facilă că educația este panaceul oricărui rău.

În timp ce străbăteam orașul cu mașina, înainte să ajungem la drumul de pe deal, m-am uitat curios la cele câteva persoane aflate pe Strada Mare. Oare în spatele unuia dintre chipurile placide ale acelor țărânci vânjoase se ascundea o ură imensă? Plănuiau poate chiar în acel moment să-și mai reverse pizma asupra cuiva?

Dar încă nu luam lucrurile în serios.

II

Două zile mai târziu, ne-am dus la o partidă de bridge la familia Symmington.

Era sâmbăta după-amiaza – familia Symmington organiza întotdeauna partidele de bridge sâmbăta, deoarece biroul era închis atunci. Participam noi, cei doi Symmington, domnișoara Griffith, domnul Pye, domnișoara Barton și un colonel Appleton, pe care încă nu-l întâlniserăm până atunci și care locuia la Combeacre, un sat aflat la vreo șapte mile depărtare. Era întruparea perfectă a lui Blimp⁵, avea în jur de șaiszeci de ani, îi plăcea să joace „curajos“ (ceea ce, de obicei, avea ca urmare faptul că ceilalți jucători adunau sume imense, peste limita stabilită) și Joanna îl intrigă în asemenea măsură, încât pur și simplu nu-și dezlipi privirea de la ea toată seara.

Trebuia să recunosc că sora mea era probabil cea mai atrăgătoare ființă care fusese văzută în Lymstock de foarte multă vreme.

Când am sosit acolo, Elsie Holland, guvernanta copiilor, căuta într-un birou foile speciale folosite pentru ținerea scorului la bridge. Pășii ușor ținându-le în mână, în același mod nepământean pe care îl observasem prima dată, însă vraja nu mai funcționează și a doua oară. Era exasperant că se întâmpla așa – era o adevărată pierdere pentru chipul și silueta perfecte. Dar acum am observat extrem de clar dinții albi, foarte mari, ca niște pietre mortuare, și felul cum își arăta gingiile când râdea. Și, din păcate, era una dintre acele fete care vorbeau mult și fără rost.

– Astea sunt, doamnă Symmington? Ce prostie din partea mea să nu-mi amintesc niciodată unde le-am pus ultima dată. Mi-e teamă că e și vina mea. Le aveam în mână, dar Brian m-a strigat că i s-a blocat locomotiva, iar eu am dat fuga și, prinsă cu alte treburi, probabil că le-am băgat cine știe pe unde. Îmi dau seama că astea nu sunt cele care trebuie – sunt puțin îngălbenite pe margini. Să-i spun lui Agnes să servească ceaiul la cinci? O să mă duc cu copiii la Long Barrow, așa că nu va fi gălăgie.

O tânără drăguță, bună și deșteaptă. I-am surprins privirea Joanei – râdea. Am privit-o cu ră-ceală. Joanna știe mereu ce gândesc, lua-o-ar naiba!

Ne-am așezat să jucăm bridge și curând am putut să-mi dau seama cum se descurcă la bridge cei din Lymstock. Doamna Symmington era o jucătoare excepțională și foarte pasionată de acest joc. Asemenea multor femei fără educație, nu era proastă și avea o șiretenie înăscută. Soțul ei era un jucător bun, puțin prea precaut. Domnul Pye putea fi caracterizat drept strălucitor. Avea un fler extraordinar pentru legături mentale. Întrucât partida se organizase în onoarea noastră, eu și Joanna jucam la aceeași masă cu doamna Symmington și cu domnul Pye. Rămăsese de datoria domnului Symmington să aplaneze conflictele și să-i reconcilieze cu mare tact pe ceilalți trei jucători. După cum am spus, colonelul Appleton dorea să joace „curajos“. Micuța domnișoară Barton era, fără urmă de îndoială, cea mai proastă jucătoare pe care mi-a fost dat s-o întâlnesc și se distra de minune. Reușea să joace la culoare, dar avea cele mai fanteziste idei privind valoarea mâinii, nu ținea niciodată scorul, începea în mod repetat cu o carte greșită, era incapabilă să-și numere atuurile și, de cele mai multe ori, uita care sunt. Jocul lui Aimée Griffith poate fi definit chiar prin cuvintele ei:

„Îmi place un joc bun de bridge, fără fițe – și nu respect nici una dintre convențiile alea prostești. Spun ce gândesc. Și fără alte analize! În definitiv, nu-i decât un joc!“ Prin urmare, gazda noastră nu avea o sarcină tocmai ușoară.

Totuși, jocul se desfășura destul de armonios, cu momente ocazionale de uitare din partea colonelului Appleton când acesta rămânea cu privirea pironită asupra Joannei.

Ceaiul fu așezat în sufragerie, pe o masă mare și rotundă. În timp ce terminam, doi băieți înfierbântați și agitați intrară în fugă și doamna Symmington, radiind de mândrie – ca și tatăl lor, de altfel –, ni-i prezentă.

Apoi, la sfârșitul mesei, o umbră îmi întunecă farfuria și, când am întors capul, am văzut-o pe Megan în cadrul ușilor glisante.

– Oh, făcu mama ei. Iat-o pe Megan.

În vocea ei se simțea o notă de ușoară mirare, de parcă uitase de existența lui Megan.

Fata intră și dădu mâna cu toți, stânjenită și lipsită de grație.

– Mi-e teamă că am uitat de ceaiul tău, draga mea, spuse doamna Symmington. Domnișoara Holland și băieții l-au băut cât au fost plecați, așa că nu este nici în camera copiilor. Am uitat că tu nu ai fost cu ei.

Megan dădu din cap.

– Nu-i nimic. O să mă duc la bucătărie.

Se strecură afară din cameră. Era îmbrăcată neîngrijit, ca de obicei, și ambii ciorapi îi erau ruși în călcâie.

Doamna Symmington spuse cu un ușor râset de scuză:

– Biata mea Megan! Știți, este la vârsta critică. Fetele sunt întotdeauna timide și stângace imediat după terminarea școlii și înainte să se

maturizeze complet.

Am văzut capul blond al Joanei zvâcnind înapoi într-un gest războinic pe care îl cunoșteam.

– Dar Megan are douăzeci de ani, nu-i așa? întrebă ea.

– Oh, da, da. Așa este. Dar evident că este foarte tânără pentru vârsta ei. E încă o copilă. Consider că este atât de drăguț când fetele nu se maturizează prea rapid! Râse din nou. Cred că toate mamele își doresc ca, într-un fel, copiii lor să rămână copii.

– Nu-mi dau seama de ce, zise Joanna. La urma urmelor, ar fi cam penibil pentru cineva dacă ar avea un copil cu mintea de șase ani și trupul de om matur.

– Ah, nu trebuie să luați lucrurile atât de literal, domnișoară Burton, replică doamna Symmington.

În acel moment îmi trecu prin minte că nu îmi păsa prea mult de doamna Symmington. Acel chip de o drăgălășenie anemică, împuținată, trecută, ascundea, mi-am zis, un caracter egoist și posesiv. Doamna Symmington continuă, și pentru asta îmi plăcu chiar și mai puțin:

– Biata mea Megan! Mi-e teamă că este un copil destul de dificil. Am încercat să-i găsesc ceva de făcut – cred că sunt câteva lucruri pe care le poți învăța prin corespondență. Desen și croitorie... sau ar putea să încerce să învețe să stenodactilografieze și să bată la mașină.

Din ochii Joanei nu dispăruse sclipirea de furie. În timp ce ne așezam din nou la masa de bridge, zise:

– Bănuiesc că va merge la petreceri și la astfel de lucruri. Aveți de gând să organizați un bal pentru ea?

– Un bal? Doamna Symmington păru în același timp surprinsă și amuzată. O, nu, noi aici nu facem astfel de lucruri.

– Înțeleg. Doar partide de tenis și altele asemenea.

– Pe terenul nostru de tenis nu s-a mai jucat de ani întregi. Nici eu, nici Richard nu jucăm. Poate mai târziu, când o să crească băieții... A, Megan o să găsească destule lucruri de făcut. Știți, acum este foarte mulțumită să piardă vremea. Hai să vedem, am dat? Nu am atuuri.

În timp ce mergeam spre casă, Joanna apăsă cu putere pe pedala de accelerație, făcând mașina să țâșnească înainte, și zise:

– Îmi pare teribil de rău pentru biata fată.

– Megan?

– Da. Mama ei nu o place.

– Oh, haide, Joanna, nu-i chiar atât de rău.

– Ba da, este. O mulțime de mame nu-și plac propriii copii. Îmi închipui că Megan este genul de ființă pe care ți-e jenă s-o ai în casă. Ea nu se potrivește tiparului – tiparului Symmington. Este un grup complet fără ea – și acesta este un sentiment nefericit pentru o ființă sensibilă –, iar ea este sensibilă.

– Da, cred că este, am fost de acord.

Am rămas tăcut o clipă.

Brusc, Joanna râse răutăcioasă.

– Ce ghinion pentru tine cu guvernanta!

– Nu înțeleg la ce te referi, i-am răspuns cu demnitate.

– Prostii! Pe față ți se citea revolta masculină de fiecare dată când te uitai la ea. Ce pierdere!

– Nu știu despre ce vorbești.

– În același timp, sunt încântată. Este primul semn că îți revii la viață. La spital eram chiar îngrijorată din cauza ta. Nici măcar o dată nu te-ai uitat la asistenta aceea teribil de drăguță pe care ai avut-o. Era o vulpiță atrăgătoare – un adevărat dar de la Dumnezeu pentru un bărbat bolnav.

– Găsesc discuția asta, Joanna, absolut respingătoare.

Sora mea continuă fără să acorde nici cea mai mică atenție remarcilor mele:

– Așa că am fost foarte ușurată să văd că încă mai ai ochi pentru o fustă drăguță. Chiar arată bine. Ce ciudat că sex-appealul a fost lăsat complet la o parte. Este straniu, Jerry. Oare ce anume au unele femei și altele nu? Ce anume o face pe o femeie, chiar dacă spune numai: „Ce vreme urâtă!“, atât de atrăgătoare, încât orice bărbat din apropiere dorește să se apropie de ea și să discute despre starea vremii? Presupun că, din când în când, providența mai face câte o greșeală când trimite un „pachet“. Un chip și un trup de Afrodită, însoțite de un spirit pe măsură. Dar ceva se întâmplă și spiritul de Afrodită se duce la vreo ființă micuță și ștearsă, iar toate celelalte femei înnebunesc de ciudă și spun: „Nu-mi dau seama ce văd bărbații la ea! Nici măcar nu arată bine!“

– Ai terminat, Joanna?

– Dar ești de acord, nu-i așa?

– Recunosc că am fost dezamăgit, am rânjit eu.

– Și nu văd cine altcineva de pe aici ar fi potrivit pentru tine. Va trebui să te îndrăgostești de Aimée Griffith.

– Doamne ferește! am exclamat eu.

– Știi, arată destul de bine.

– E prea amazoană pentru gustul meu.

– Într-adevăr, pare să se bucure de viața pe care o duce, zise Joanna. Este de-a dreptul dezgustător de robustă, nu-i așa? Nu m-ar mira ca în fiecare

dimineață să facă o baie cu apă rece.

– Dar tu ce ai să te faci? am întrebat-o.

– Eu?

– Da. Dacă te cunosc bine, vei avea nevoie de o oarecare distracție pe aici.

– Acum cine se poartă josnic? În plus, îl uiți pe Paul.

Joanna oftă nu foarte convingător.

– Nu îl voi uita la fel de repede ca tine. Peste vreo zece zile vei spune: „Paul? Care Paul? N-am cunoscut niciodată vreun Paul!“

– Mă consideri complet superficială, zise Joanna.

– Când este vorba de oameni ca Paul, mă bucur foarte tare că ești așa.

– Nu l-ai plăcut niciodată. Dar era, într-adevăr, un geniu.

– Posibil, deși mă îndoiesc. Oricum, din câte am auzit, geniile sunt persoane detestabile. Însă e sigur că pe aici nu o să găsești nici un geniu.

Joanna se gândi o clipă, ținându-și capul înclinat într-o parte.

– Mi-e teamă că nu, spuse ea cu regret.

– Va trebui să te mulțumești cu Owen Griffith, i-am zis. Este singurul bărbat fără obligații de pe-aici. Dacă nu-l iei în calcul și pe colonelul Appleton. S-a uitat la tine ca un câine hămesit aproape toată după-amiaza.

Joanna izbucni în râs.

– Așa a făcut, nu? A fost destul de stânjenitor.

– Nu te mai preface! Tu nu te simți niciodată stânjenită.

Joanna conduse în tăcere dincolo de poartă până la garaj, apoi spuse:

– S-ar putea să ai o oarecare dreptate în ceea ce ai spus.

– La ce te referi?

Joanna replică:

– Nu înțeleg de ce un bărbat ar traversa înapoi strada ca să mă evite. Este nepoliticos, mai întâi de toate.

– Înțeleg, am spus. Ai de gând să-l vânezi cu sânge rece pe bietul om.

– Ei bine, nu-mi place să fiu evitată.

Am ieșit din mașină încet și cu mare grijă, ținându-mă în cârje. Apoi i-am dat un sfat surorii mele:

– Lasă-mă să-ți spun ceva, fată dragă. Owen Griffith nu este unul dintre artiștii tăi miorlăiți și obedienți. Dacă nu ești atentă, o să stârnești o adevărată furtună. Omul ăsta poate fi periculos.

– A, așa crezi? întrebă Joanna, arătându-se încântată de perspectivă.

– Lasă-l în pace pe bietul om! i-am cerut cu hotărâre.

– Cum îndrăznește să traverseze pe celălalt trotuar când mă vede apropiindu-mă?

– Voi, femeile, sunteți toate la fel. Vă canalizați interesul în aceeași direcție. Dacă nu mă înșel, sora Aimée o să te ia în vizor.

– Deja nu mă place, replică Joanna meditativ, dar cu o oarecare satisfacție.

– Am venit aici, i-am spus hotărât, ca să găsim liniște și pace, și asta vreau să găsim.

Dar pacea și liniștea erau ultimele lucruri de care aveam să ne bucurăm.

Colonelul Blimp, personaj creat de Sir Davis Low, reprezenta un bătrânel pompos, reacționar și ultranaționalist. (n.tr.)

Capitolul 4

I

Cam la o săptămână după aceea, Partridge mă anunță că doamna Baker vrea să-mi vorbească, dacă eram atât de amabil.

Numele de „doamna Baker“ nu-mi spunea nimic.

– Cine este doamna Baker? am întrebat, uimit. Nu poate să discute cu domnișoara Joanna?

Dar se părea că eu eram persoana cu care aceasta dorea să aibă o discuție. Se dovedi în continuare că doamna Baker era mama lui Beatrice.

Uitasem de Beatrice. De vreo două săptămâni îmi dădusem seama de prezența unei femei între două vârste, cu şuvițe de păr cenușiu, pe care o vedeam de obicei în genunchi în baie, pe scări sau pe holuri, și care se retrăgea ca un crab când apăream. Aceasta era, bănuiesc, noua femeie cu ziua care ne ajuta. Povestea cu Beatrice mi se ștersese complet din minte.

Nu am avut vreo scuză să refuz să o văd pe mama lui Beatrice, mai ales după ce am aflat că Joanna era plecată, dar trebuie să recunosc că ideea mă neliniștea puțin. Speram din toată inima că nu aveam să fiu acuzat că-mi bătusem joc de sentimentele lui Beatrice. Am blestemat în sinea mea activitățile perfide ale autorilor de scrisori anonime și, în același timp, cu glas tare, am cerut ca mama lui Beatrice să fie poftită înăuntru.

Doamna Baker era o femeie masivă, cu chipul bătut de vreme și cu o cadență rapidă a cuvintelor. Am fost ușurat să văd că nu arăta nici un semn de furie sau de intenții acuzatoare.

– Sper, domnule, începu ea de îndată ce ușa se închise în spatele lui Partridge, că îmi veți scuza îndrăzneala de a veni să vă văd. Dar am considerat, domnule, că sunteți persoana cea mai potrivită la care să apelez și v-aș fi recunoscătoare dacă ați putea să-mi spuneți ce ar trebui să fac în aceste împrejurări, deoarece, în opinia mea, domnule, ceva trebuie făcut și eu n-am fost niciodată genul de persoană care să lase lucrurile în voia lor și ceea ce vreau să spun este că nu are rost să oftăm și să ne plângem, ci „să ne ridicăm și să acționăm“, după cum spunea vicarul la slujba de acum două săptămâni.

Mă simțeam ușor deconcertat, de parcă îmi scăpase ceva esențial din toată discuția.

– Sigur, am replicat. Nu vreți să... să luați loc, doamnă Baker? Sunt sigur că vă voi... ajuta cu plăcere... în orice fel voi putea...

Am făcut o pauză, așteptând.

– Mulțumesc, domnule. Doamna Baker se așeză pe marginea unui scaun. Sunteți foarte amabil și mă bucur că am venit la dumneavoastră. I-am zis lui Beatrice, care stătea în pat și plângea, și urla, i-am spus că domnul Burton va ști ce e de făcut, i-am zis că el e gentleman de la Londra. Și ceva trebuie făcut, că tinerii din ziua de azi sunt așa de căpoși și nu ascultă de logică, și nu ascultă nici o vorbă care îi spui și oricum, dacă ar fi după mine, i-am zis lui Beatrice, eu i-aș zice vreo două, că cum e cu fata de la moară?

Mă simțeam mai uluit ca oricând.

– Îmi pare rău, i-am răspuns. Dar nu prea înțeleg. Ce s-a întâmplat?

– E vorba de scrisori, domnule. Scrisori pline de răutate – și indecente, cu toate cuvintele folosite și cu toate cele. Chiar mai rău decât am văzut vreodată în Biblie.

Ignorând aspectul acesta interesant, am întrebat disperat:

– Fiica dumneavoastră a mai primit scrisori?

– Nu ea, domnule. Ea a primit doar una. Aceea din cauza căreia a plecat de aici.

– Nu a existat nici un motiv..., am început, iar doamna Baker m-a întrerupt respectuoasă, dar decisă:

– Nu este nevoie să-mi spuneți, domnule, că tot ce era scris erau niște minciuni sfruntate. Doamna Partridge și-a dat cuvântul pentru asta – și, oricum, aș fi știut așa ceva. Nu sunteți genul ăla de gentleman, domnule, pe care îl cunosc prea bine și mai sunteți și invalid pe deasupra. Erau numai minciuni gogonate, totuși i-am zis lui Beatrice că e mai bine să nu mai vină, fiindcă știți cum se zice, domnule. Nu iese fum fără foc, așa spune lumea. O fată trebuie să fie foarte prevăzătoare. Și, în plus, și fata s-a simțit rușinată după cele scrise acolo, așa că i-am zis: „Foarte bine“ când Beatrice mi-a spus că nu mai vine aici, deși sunt sigură că la amândouă ne-a părut rău pentru neplăcerea de a fi așa...

Nereușind să găsească un mod potrivit de a-și termina ideea, doamna Baker inspiră adânc și începu din nou:

– Și asta, speram eu, avea să fie sfârșitul oricăror vorbe răutăcioase. Dar acum George, de la garaj, băiatul care iese cu Beatrice, a primit și el una. Și zicea lucruri îngrozitoare despre Beatrice, cum se vede ea cu Tom a' lu' Fred Ledbetter – și vă dau cuvântul meu, domnule, că fata a fost doar politicoasă cu el și doar și-a pierdut vremea, ca să zic așa.

Deja mi se învârtea capul din cauza noii complicații cu Tom, fiul domnului Ledbetter.

– Stați să văd dacă am înțeles bine, am spus. Tânărul lui Beatrice a primit o scrisoare anonimă în care ea era acuzată că are o relație cu un alt bărbat?

– Exact, domnule, și nu era spus prea frumos – erau folosite cuvinte îngrozitoare și tânărul George a înnebunit de furie, așa a făcut, și a venit și i-a zis lui Beatrice că el nu suportă așa ceva din partea ei și că nu o să o

lase să-și facă de cap pe la spatele lui cu alți băieți – și ea a zis că-i o minciună, și el a zis că nu iese fum fără foc, așa a zis, și a plecat valvârtej, că e un tânăr foarte aprig, și Beatrice a fost foarte afectată, biata de ea, și eu am spus că îmi iau pălăria și vin direct la dumneavoastră, domnule.

Doamna Baker făcu o pauză și mă privi expectativ, ca un câine care așteaptă o răsplată pentru un giumbușluc foarte reușit.

– Dar de ce ați venit la mine? am întrebat.

– Am înțeles, domnule, că și dumneavoastră ați primit o scrisoare plină de mizerii și m-am gândit, domnule, că, fiind de la Londra, o să știți ce să faceți cu ele.

– Dacă aș fi în locul dumneavoastră, i-am spus, eu m-aș duce la poliție. Asemenea lucruri trebuie să înceteze.

Doamna Baker păru extrem de șocată.

– A, nu, domnule. N-aș putea să mă duc la poliție.

– De ce?

– N-am avut niciodată de-a face cu poliția, domnule. Nici unul dintre noi n-a avut.

– Probabil că nu. Dar polițiștii sunt singurii care se pot ocupa de așa ceva. Este datoria lor.

– Să mă duc la Bert Rundle?

Bert Rundle era polițistul, știam asta.

– La postul de poliție trebuie să fie vreun sergent sau vreun inspector.

– Eu să mă duc la postul de poliție?

În vocea doamnei Baker se citeau reproșul și neîncrederea. Am început să mă enervez.

– Acesta este singurul sfat pe care vi-l pot da.

Doamna Baker rămase tăcută, în mod evident neconvinsă. Apoi zise gânditoare și serioasă:

– Scrisorile astea trebuie să fie oprite, domnule, trebuie neapărat să înceteze. Mai devreme sau mai târziu, se va întâmpla ceva rău.

– Mie mi se pare că răul deja a fost făcut, am replicat.

– Mă refer la violență, domnule. Tinerii aceștia sunt foarte violenți în sentimente – și la fel sunt și cei mai în vârstă.

– Circulă multe astfel de scrisori? am întrebat-o.

Doamna Baker aprobă cu o înclinare a capului.

– E din ce în ce mai rău, domnule. Domnul și doamna Beadle de la Blue Boar – care au fost întotdeauna foarte fericiți – acum primesc scrisorile astea și el începe să se gândească la tot felul de lucruri... lucruri care nu sunt adevărate, domnule.

M-am aplecat înainte.

– Doamnă Baker, aveți vreo idee – o idee cât de mică – cine ar putea scrie scrisorile astea îngrozitoare?

Spre marea mea surprindere, ea confirmă din cap.

– Avem și noi o idee, domnule. Da, toți avem o idee destul de clară.

– Cine este?

Îmi închipuisem că doamna Baker o să ezite să spună numele, dar ea replică prompt:

– Doamna Cleat – așa credem cu toții, domnule. Doamna Cleat, în mod sigur.

Auzisem atât de multe nume în dimineața aceea, încât am fost destul de nedumerit.

– Cine este doamna Cleat?

Doamna Cleat, am descoperit, era nevasta unui grădinar ceva mai bătrân. Locuia într-o căsuță lângă drumul ce ducea spre moară. Întrebările mele ulterioare primiră numai răspunsuri nesatisfăcătoare. Întrebată despre motivul pentru care doamna Cleat ar fi scris acele scrisori, doamna Baker răspunse vag doar că „trebe să fie ea“.

În cele din urmă am lăsat-o să plece, repetând sfatul de a se adresa poliției, sfat care – mi-am dat seama – nu avea să fie urmat de doamna Baker. Am rămas cu impresia că o dezamăgisem.

M-am gândit la ceea ce îmi spusese. Așa vagi cum erau probele, mi-am zis, dacă întregul sat era de acord că doamna Cleat era vinovată, atunci probabil era adevărat.

M-am hotărât să mă duc să mă consult cu Griffith despre întreaga afacere. Probabil că o cunoștea pe această femeie. Dacă el considera că este bine, eu sau el puteam sugera poliției că ea se afla în spatele acestei povești din ce în ce mai enervante.

Mi-am propus să ajung la el cam în jurul orei la care mi-am imaginat că își va fi terminat consultațiile. După plecarea ultimului pacient, am intrat în cabinet.

– Bună, tu erai, Burton.

I-am relatat în mare discuția cu doamna Baker și i-am transmis convingerea acesteia că doamna Cleat era responsabilă. Spre dezamăgirea mea, Griffith clătină din cap.

– Nu e așa de simplu cum pare, spuse el.

– Nu crezi că doamna Cleat se află în spatele acestei povești?

– S-ar putea. Dar aș zice că este foarte improbabil.

– Atunci de ce toți cred că este vorba despre ea?

El zâmbi.

– Oh, spuse el, tu nu înțelegi. Doamna Cleat este vrăjitoarea locală.

– Doamne, Dumnezeule! am exclamat.

– Da, sună destul de ciudat în zilele noastre, totuși despre asta este vorba. Știi, persistă sentimentul că există anumiți oameni, anumite familii, de exemplu, pe care nu este bine să le superi. Doamna Cleat provine dintr-o familie de „femei cunoscătoare“. Și mi-e teamă că ea s-a străduit să întrețină această legendă. Este o femeie ciudată, cu un simț al umorului sec și sardonice. I-a fost destul de simplu ca atunci când un copil se tăia la deget sau se lovea rău, sau se îmbolnăvea de pojar, să dea din cap și să spună: „Da, mi-a furat merele săptămâna trecută“ sau: „Mi-a tras pisica de coadă“. Curând, mamele au început să-și ferească de ea copiii, iar alte femei să-i aducă miere sau vreo prăjitură ca să se pună bine cu doamna Cleat, astfel încât ea să nu le „deoache“. Este o superstiție prostească, dar se întâmplă. Așa că, evident, acum ei cred că ea se află în spatele acestor lucruri.

– Dar nu este?

– Oh, nu. Nu este genul. Nu... nu este atât de simplu.

– Ai vreo idee?

L-am privit curios. El clătină din cap, dar avea o privire absentă.

– Nu, spuse el. Chiar nu știu. Dar nu-mi place asta, Burton – o să se termine rău.

II

Când am ajuns acasă, am găsit-o pe Megan așezată pe treptele verandei, cu bărbia sprijinită pe genunchi.

Ea mă întâmpină cu obișnuita lipsă de ceremonie.

– Bună, zise ea. Crezi că aș putea rămâne la masă?

– Sigur, i-am răspuns.

– Dacă sunt cotlete sau ceva greu de pregătit, sau nu ajunge pentru toată lumea, să-mi spui, strigă Megan în timp ce eu mă duceam să o anunț pe Partridge că vom fi trei la masă.

Am avut impresia că doamna Partridge a strâmbat din nas. A reușit foarte bine să-mi transmită fără să spună un cuvânt că nu avea o impresie prea grozavă despre domnișoara Megan.

M-am întors pe verandă.

– Este în regulă? mă întrebă Megan neliniștită.

– E în regulă, am spus. Avem tocană irlandeză.

– A, bine, asta-i cam ca mâncarea pentru câini, nu-i așa? Adică, mai mult cartofi și mirodenii.

– Cam așa, am fost de acord.

Mi-am scos portțigaretul și i-am oferit o țigară lui Megan. Ea se îmbujoră.

– Ce drăguț din partea dumitale!

– Nu vrei una?

– Nu, nu cred, dar a fost foarte drăguț din partea dumitale să-mi oferi una – așa, ca și cum aș fi și eu un om în carne și oase.

– Dar nu ești un om în carne și oase? am întrebat-o amuzat.

Megan clătină din cap, apoi, schimbând subiectul, întinse un picior lung și prăfuit ca să-l cercetez.

– Mi-am cârpit ciorapii, mă anunță cu mândrie.

Nu sunt o autoritate în domeniu, dar mi-a trecut prin minte că pata ciudată și adunată, cusută cu fir de lână care contrasta izbitor cu restul, nu reprezenta tocmai un succes.

– Este mult mai puțin confortabilă decât gaura, spuse Megan.

– Așa și pare, am fost de acord.

– Sora dumitale se pricepe la cârpit?

Am încercat să mă gândesc dacă am văzut-o vreodată pe Joanna făcând așa ceva.

– Nu știu, a trebuit să mărturisesc.

– Atunci ce face când are o gaură în ciorapi?

– Bănuiesc, i-am răspuns fără entuziasm, că îi aruncă și își cumpără altă pereche.

– Foarte inteligent, zise Megan. Dar eu nu pot să fac asta. Acum capăt o alocație – de patruzeci de lire pe an. Nu poți face prea multe cu banii ăștia.

Am fost de acord.

– Dacă aș purta ciorapi negri, mi-aș putea vopsi picioarele, spuse Megan cu tristețe. Așa făceam la școală. Domnișoara Batworthy⁶, institutoarea care

ne supraveghea activitatea de lucru manual, cum îi spune și numele, era oarbă ca un liliac. Lucrul ăsta era teribil de util.

– Trebuie să fi fost, am replicat.

Am rămas tăcuți în timp ce eu îmi fumam pipa – era o tăcere chiar plăcută.

Megan o întrerupse, spunând brusc și cu violență:

– Presupun că dumneata mă consideri îngrozitoare, la fel ca toți ceilalți?

Am fost atât de surprins, că mi-a căzut pipa din gură. Era din spumă de mare, cu o culoare frumoasă, și s-a spart. I-am spus furios lui Megan:

– Uite ce ai făcut!

Această copilă extrem de ciudată, în loc să fie supărată, zâmbi cu toată gura.

– Chiar îmi plăci, afirmă ea.

Era o remarcă plină de căldură. Este genul de remarcă pe care îți închipui – poate eronat – că ți-ar spune-o câinele dacă ar putea să vorbească. Mi-a trecut prin minte că Megan, cu toate că semăna cu un cal, avea firea unui câine. În mod sigur nu era întru totul o ființă omenească.

– Ce ai spus chiar înainte de catastrofă? am întrebat-o, adunând cu grijă fragmentele pipei mele iubite.

– Am spus că probabil mă consideri îngrozitoare, răspunse Megan, dar pe cu totul alt ton decât mai devreme.

– De ce aș face asta?

Megan replică grav:

– Pentru că așa sunt.

– Nu fi prostuță! i-am spus cu asprime.

Megan clătină din cap.

– Asta este. Nu sunt proastă. Oamenii așa mă cred. Ei nu știu că, în sinea mea, eu îi cunosc exact așa cum sunt și că îi urăsc în permanență.

– Îi urăști?

– Da, recunosc Megan.

Ochii ei – acei ochi melancolici, de om matur – mă priviră drept, fără să clipească. Era o privire lungă, plină de tristețe.

– Și dumneata i-ai urî dacă ai fi în locul meu, spuse ea. Dacă nu ai fi dorit.

– Nu crezi că ești cam morbidă? am întrebat-o.

– Da, recunosc Megan. Asta este ceea ce spun mereu oamenii când spui adevărul. Și este adevărat. Nu sunt dorită și îmi dau seama destul de bine care este motivul. Mami nu mă place absolut deloc. Cred că îi aduc aminte de tata, care s-a purtat cu cruzime cu ea și a fost destul de îngrozitor, din câte am auzit. Numai că mamele nu pot să spună că nu-și plac propriii copii și să-i părăsească. Sau să-i mănânce. Pisicile își mănâncă puii care nu le plac – lucru foarte înțelept, după părerea mea. Fără risipă sau mizerie. Dar oamenii trebuie să-și păstreze copiii și să aibă grijă de ei. Nu a fost atât de rău cât timp am fost trimisă la școală – dar, vezi, ceea ce și-ar dori mami cu adevărat este să fie singură cu tatăl meu vitreg și cu băieții.

I-am răspuns încet:

– Tot mai cred că ești morbidă, Megan, dar dacă o parte din ceea ce spui este adevărat, de ce nu pleci să-ți trăiești viața cum îți place?

Ea îmi aruncă un zâmbet matur.

– Adică să-mi aleg o meserie. Să-mi câștig existența?

– Da.

– Și ce să fac?

– Te-ai putea pregăti pentru ceva. Dactilografie, contabilitate.

– Nu cred că pot face asta. Nu mă pricep să fac lucruri. Și în plus...

– Da?

Își întorsese fața în altă parte, iar acum se uita din nou la mine. Se înroșise și ochii îi înotau în lacrimi. Când vorbi, vocea își recăpătase tonalitatea copilărească:

– De ce să plec? De ce să mă facă să plec? Ei nu mă vor, dar eu voi rămâne. O să rămân și o să-i fac pe toți să le pară rău. Porci respingători! Îi urăsc pe toți cei de aici din Lymstock. Toți mă consideră proastă și urâtă. O să le arăt eu lor. O să...

Era o furie copilărească, ciudat de patetică.

Am auzit pași pe pietriș, după colțul casei.

– Ridică-te! i-am spus cu furie. Intră în casă prin salon. Du-te la etaj, la baie. La capătul holului. Spală-te pe față. Repede!

Megan sări stânjenită în picioare și o zbughi pe ușa glisantă, în timp ce Joanna apăru de după colțul casei.

– Doamne, mor de cald! exclamă ea. Se așeză lângă mine și își făcu vânt cu eșarfa tiroleză pe care o avusese pe cap. Totuși, cred că afurisiții ăștia de pantofi încep să se dea pe brazdă. Am mers mile întregi. Am aflat măcar un lucru – nu ar trebui să mă încălț cu pantofi cu găurele. Țepii de grozamă intră prin ei. Știi, Jerry, cred că ar trebui să ne luăm un câine.

– Și eu sunt de aceeași părere, am răspuns. Apropo, Megan o să vină la masă.

– Da? Foarte bine.

– Ți place de ea? am întrebat-o.

– Cred că este un copil schimbat de spiriduși, îmi zise Joanna. Unul lăsat în pragul ușii, în timp ce zânele l-au luat cu ele pe cel care trebuie. E foarte interesant să întâlnești un asemenea copil. Of, trebuie să mă duc sus să mă spăl.

– Încă nu poți, am avertizat-o. Megan se spală.

– Oh, și ea a mers pe jos, nu-i așa?

Joanna scoase o oglinjoară și își studie îndelung și cu atenție chipul.

– Nu prea îmi place nuanța asta de ruj, anunță ea imediat.

Megan apăru pe ușa de sticlă. Își revenise, era oarecum mai curată și nu arăta nici un semn al furtunii prin care de-abia trecuse. O privi cu îndoială pe Joanna.

– Bună, îi spuse Joanna, încă preocupată de propriul chip. Mă bucur că ai venit la masă. Doamne Sfinte, am pistrii pe nas. Trebuie să fac ceva în legătură cu asta. Pistrii sunt atât de tipic scoțieni!

Partridge ieși și ne spuse cu răceală că prânzul era servit.

– Haide, făcu Joanna, ridicându-se. Sunt moartă de foame, își petrecu brațul după cel al lui Megan și intrară împreună în casă.

bat – liliac

Capitolul 5

I

Îmi dau seama că în povestea mea s-a strecurat o omisiune. Până acum nu am menționat-o deloc sau doar în treacăt pe doamna Calthrop, sau, mai bine zis, pe soția reverendului Caleb Dane Calthrop.

Și totuși, atât vicarul, cât și soția lui erau personalități distincte. Dane Calthrop era probabil bărbatul cel mai detașat de viața de zi cu zi pe care îmi fusese dat să-l întâlnesc vreodată. Viața lui o reprezentau cărțile și studiul, precum și cunoașterea profundă a istoriei Bisericii timpurii. Pe de altă parte, doamna Dane Calthrop era de-a dreptul înfricoșătoare. Poate că înapoi am amânat s-o pomenesc, deoarece am fost de la început puțin intimidat de ea. Era o femeie cu un caracter și cunoștințe aproape fabuloase. Nu era absolut deloc nevasta tiranică tipică de vicar – dar afirmația asta, acum, că am făcut-o, mă face să mă întreb: „Ce știu eu despre nevestele de vicar?”

Singura pe care o țin minte bine era o ființă tăcută și ștearsă, total devotată unui soț mare și vânjos, cu un stil magnetic de a-și rosti predicile. Ea se pricepea atât de puțin să susțină o conversație, încât era un adevărat mister să știi cum să discuți cu ea.

Altminteri, părerile mele se bazau pe ideile preconceptuate despre nevestele de vicar – caricaturi de femei care își băgau nasul peste tot și emiteau platitudini. Probabil că nici nu există așa ceva.

Doamna Dane Calthrop nu-și băga niciodată nasul în treburile altora, dar avea o capacitate ieșită din comun de a ști diverse lucruri. Curând am descoperit că aproape toată lumea din sat se temea oarecum de ea. Nu dădea

sfaturi și nici nu intervenea vreodată, și, cu toate astea, ea reprezenta pentru orice conștiință încărcată personificarea lui Dumnezeu.

Nu am mai văzut vreodată o femeie care să acorde mai puțină atenție mediului înconjurător. În zilele fierbinți de vară obișnuia să meargă îmbrăcată într-un costum de tweed, în vreme ce, pe timp de ploaie sau prin zloată, am văzut-o străbătând absentă târgul purtând o rochie de bumbac cu imprimeu cu maci. Avea un chip prelung, subțire și distins, ca un câine de vânătoare, și o sinceritate dezarmantă când vorbea.

M-a oprit pe Strada Mare a doua zi după ce Megan fusese la noi la masă. Am simțit surpriza obișnuită, deoarece pasul doamnei Dane Calthrop era mai mult de marș decât de plimbare, cu privirea ațintită în depărtare, lăsându-ți impresia că lucrul care o interesa cu adevărat se afla la cel puțin o milă și jumătate distanță.

– A! făcu ea. Domnule Burton!

Rosti cuvintele pe un ton aproape triumfător, ca o persoană care ar fi găsit soluția unei probleme complicate.

Am recunoscut că eu eram domnul Burton și doamna Dane Calthrop a încetat să scruteze orizontul și a încercat în schimb să se concentreze asupra mea.

– Ia să vedem, zise ea, de ce voiam să vă văd?

Nu o puteam ajuta în această privință. Rămase încruntându-se, profund nedumerită.

– Ceva destul de neplăcut, afirmă ea.

– Îmi pare rău să aud asta, am replicat, uimit.

– Ah! exclamă doamna Dane Calthrop. Asta este. Scrisorile anonime! Ce-i cu povestea asta pe care ați adus-o aici legată de scrisorile anonime?

– Nu eu am adus-o, am răspuns. Era deja aici.

– Totuși, nimeni nu a primit vreo scrisoare până să veniți, afirmă doamna Dane Calthrop pe un ton acuzator.

– Dar nu este așa, doamnă Dane Calthrop. Povestea asta începuse deja.

– Oh, Doamne, replică ea. Nu-mi place asta.

Rămase acolo, cu privirea pierdută-n depărtare. Apoi continuă:

– Nu pot să nu simt că nu este deloc în regulă ce se întâmplă. Noi, cei de aici, nu suntem așa. Există, desigur, invidie și răutate, și toate micile păcate detestabile, dar nu am crezut că există cineva care ar face asta – nu, chiar n-am crezut. Și asta mă tulbură profund, înțelegeți, pentru că eu ar fi trebuit să știu.

Ochii ei frumoși se desprinseseră de orizont și îi întâlneau pe ai mei. În ei se citea îngrijorare și păreau să exprime uluirea sinceră a unui copil.

– Cum ați fi putut să știți? am întrebat-o.

– De obicei știu. Întotdeauna am considerat că asta este datoria mea. Caleb predică o doctrină bună și sănătoasă și face împărțășania. Asta este menirea preotului, iar dacă preotul se însoară, atunci cred că datoria soției lui este să știe ce simt și ce gândesc oamenii, chiar dacă ea nu poate face nimic în această privință. Și nu am avut nici cea mai mică idee cine se află în spatele acestui lucru... Se întrerupse, apoi adăugă absentă: Sunt niște scrisori atât de prostești!

– Ați primit... ați primit și dumneavoastră?

Era cam dificil să o întreb asta, dar doamna Dane Calthrop răspunse cu naturalețe, făcând ochii mari:

– Oh, da, două... ba nu, trei. Nu mai țin minte exact ce se spunea. O prostie despre Caleb și directoarea școlii, cred. Foarte absurd, întrucât Caleb nu are chiar nici o înclinație spre păcatele trupești. Niciodată n-a avut. E un noroc, având în vedere că este om al Bisericii.

– Așa e, am răspuns. Da, într-adevăr.

– Caleb ar fi trebuit să fie un sfânt, zise doamna Dane Calthrop, dacă nu ar fi fost doar un pic prea intelectual.

Nu mă simțeam îndreptățit să răspund acestei critici și, oricum, doamna Dane Calthrop continuă, sărind de la discuția despre soțul ei înapoi la scrisori într-un mod destul de deconcertant.

– Sunt atât de multe lucruri care se pot spune în scrisori, dar nu se spun. Acest lucru este foarte ciudat.

– Nu aș fi crezut că scrisorile astea pot fi considerate reținute, am remarcat cu amărăciune.

– Dar autorul nu pare să știe ceva. Nimic din ceea ce este adevărat.

– Ce vreți să spuneți?

Privirea aceea vagă și deosebită o întâlni pe a mea.

– Păi, evident. Aici se petrec o mulțime de adultere – și multe altele. Există destule secrete rușinoase. De ce nu se folosește autorul de ele? Se opri, apoi întrebă dintr-odată: Ce se scria în scrisoarea dumneavoastră?

– Se sugera că sora mea nu este, de fapt, sora mea.

– Și este?

Doamna Dane Calthrop puse întrebarea cu o curiozitate prietenească, lipsită de jenă.

– Cu siguranță, Joanna este sora mea.

Doamna Dane Calthrop aprobă din cap.

– Asta demonstrează ce am spus mai devreme. Îndrăznesc să spun că există și alte lucruri...

Ochii ei limpezi și lipsiți de interes mă priviră gânditori și brusc mi-am dat seama de ce locuitorii din Lymstock se temeau de doamna Dane Calthrop.

În viața fiecăruia există capitole ascunse, care, sperăm noi, nu vor fi dezvăluite vreodată. Am avut senzația că doamna Dane Calthrop le cunoștea pe toate.

Pentru prima dată în viață, am fost cu adevărat încântat când vocea puternică a lui Aimée Griffith bubui dintr-odată:

– Bună, Maud. Mă bucur că te-am prins. Vreau să-ți propun să schimbăm data pentru vânzarea produselor făcute în casă. 'Neața, domnule Burton. Apoi continuă: Trebuie să trec pe la băcănie să las o comandă, apoi o să trec pe la Institut, dacă îți convine.

– Da, da, este foarte bine, răspunse doamna Dane Calthrop.

Aimée Griffith intră în International Stores. Doamna Dane Calthrop exclamă:

– Biata de ea!

Eram uimit. Doar nu o compătimea pe Aimée?!

Ea însă continuă:

– Știți, domnule Burton, într-un fel mi-e teamă...

– De povestea asta cu scrisorile?

– Da, vă dați seama că înseamnă... că trebuie să însemne... Făcu o pauză, pierdută în gânduri, cu ochii mijiți. Apoi rosti încet, ca un om care rezolvă o problemă: Ură oarbă... da, ură oarbă. Dar chiar și un om orb poate lovi drept în inimă dintr-o pură întâmplare... Și ce se va întâmpla atunci, domnule Burton?

Aveam să aflăm răspunsul la această întrebare după mai puțin de o zi.

II

Partridge a fost cea care ne-a adus veștile despre tragedie. Lui Partridge îi plac nenorocirile. Întotdeauna are la nas un spasm nervos de extaz când trebuie să dea vești proaste, indiferent de natura lor.

Intră în camera Joanei mișcând teribil din nas, cu ochii strălucitori și colțurile gurii trase în jos într-o grimasă de seriozitate sumbră, exagerată.

– În dimineața asta am primit o veste teribilă, domnișoară, remarcă ea în timp ce ridică jaluzelele.

Joanna, cu obiceiurile ei londoneze, are nevoie de un minut sau două ca să se trezească de tot dimineața.

– Ah... ăăă..., făcu ea și se răsuci pe partea cealaltă, fără să arate prea mult interes.

Partridge așeză ceașca de ceai lângă Joanna și începu din nou:

– Este îngrozitor. Șocant! Nici nu mi-a venit să-mi cred urechilor când am auzit.

– Ce este îngrozitor? întrebă Joanna, străduindu-se să se trezească.

– Biata doamnă Symmington. Partridge făcu o pauză plină de dramatism. Moartă.

– Moartă?

Joanna se ridică în capul oaselor, pe deplin trează.

– Da, domnișoară, ieri după-amiază și, mai rău decât atât – și-a luat singură viața.

– Oh, nu se poate!

Joanna era de-a dreptul șocată – doamna Symmington nu părea, într-un fel, genul de persoană pe care o asociai cu tragediile.

– Da, domnișoară, asta este adevărul. A făcut-o cu bună știință. Dacă nu ar fi fost împinsă s-o facă, biata de ea.

– Împinsă? Atunci Joanna avu o sclipire privind adevărul. Doar nu...?

O întrebă din priviri și Partridge confirmă dând din cap.

– Așa este, domnișoară. Una dintre scrisorile alea afurisite!

– Și ce spunea?

Însă spre marele regret al ei, Partridge nu reușise să afle acest lucru.

– Sunt niște lucruri îngrozitoare, zise Joanna. Dar nu înțeleg de ce ar trebui cineva să se sinucidă din cauza asta.

Partridge pufni și apoi sublinie cu înțeleș:

– Nu și dacă sunt adevărate, domnișoară.

– Oh! făcu Joanna.

După ce Partridge părăsi încăperea, Joanna își bău ceaiul, apoi își aruncă pe ea un halat și veni la mine ca să-mi dea veștile.

M-am gândit la cele spuse de Owen Griffith. Mai devreme sau mai târziu, își vor atinge ținta. Se întâmplase cu doamna Symmington. Ea – cea la care, aparent, nu te-ai fi gândit – avusese un secret... Era adevărat, am reflectat eu, că, în pofida vicleniei ei, nu era o femeie foarte rezistentă. Era genul anemic, care se agăța de ceilalți și care ceda ușor.

Joanna îmi dădu un ghiont și mă întrebă la ce mă gândeam.

I-am repetat spusele lui Owen.

– Evident, replică Joanna iritată, trebuia să-și exprime el părerea. Omul ăsta are impresia că le știe pe toate!

– Este deștept, am spus.

– Este îngâmfat, mă contrazise Joanna, apoi accentuă: Înfiorător de îngâmfat! După o clipă sau două, spuse: Ce îngrozitor pentru soțul ei – și pentru fată. Cum crezi că se simte Megan?

Nu aveam nici cea mai vagă idee și i-am spus asta. Era un lucru ciudat că nimeni nu putea ghici ce simțea sau ce gândea Megan.

Joanna dădu aprobator din cap și spuse:

– Da, nimeni nu poate fi sigur când vine vorba de copiiiăștia schimbați de spiriduși! Un minut sau două mai târziu, adăugă: Ce părere ai... nu te-ar deranja dacă ar veni să stea cu noi o zi sau două? Trebuie să fie un adevărat șoc pentru o fată de vârsta ei.

– Am putea trece pe acolo să facem propunerea asta, am fost de acord.

– Copiii sunt bine, fu de părere Joanna. O au pe guvernanta aceea. Dar presupun că este genul de ființă care ar scoate din minți pe cineva ca Megan.

Mi-am zis că era foarte posibil. Mi-o și imaginam pe Elsie Holland emițând platitudine după platitudine și sugerând nenumărate cești de ceai. O ființă bună, dar, după părerea mea, nu era persoana potrivită pentru o fată sensibilă.

Și eu mă gândisem să o aduc pe Megan la noi și m-am bucurat că și Joanei îi trecuse acest gând prin minte, fără vreo aluzie din partea mea.

După micul dejun, ne-am dus la familia Symmington.

Eram amândoi un pic neliniștiți. Vizita noastră putea părea manifestarea unei curiozități bolnăvicioase. Din fericire, ne-am întâlnit cu Owen Griffith, care tocmai ieșea pe poartă. Părea îngrijorat și preocupat.

Totuși, mă întâmpină cu oarecare căldură.

– Oh, salut, Burton. Mă bucur să te văd. De ce mă temeam că se va întâmpla mai devreme sau mai târziu s-a întâmplat. O chestie nenorocită!

– Bună dimineața, doctore Griffith, interveni Joanna pe tonul pe care îl folosește când vorbește cu mătușile noastre mai surde.

Griffith tresări și se îmbujoră.

– Oh, da, bună dimineața, domnișoară Burton.

– Am crezut că poate nu m-ați văzut, spuse Joanna.

Owen Griffith se înroși și mai tare. Timiditatea îl învălui ca o mantie.

– Eu... îmi pare rău, eram preocupat, nu v-am observat, domnișoară.

Joanna continuă fără să-l cruțe:

– La urma urmei, sunt destul de mare.

– Ești afurisită, i-am șoptit Joanei cu asprime. Apoi am continuat: Griffith, eu și sora mea ne întrebam dacă ar fi o idee bună s-o invităm pe Megan să stea la noi o zi sau două. Ce părere ai? Nu vreau să dau buzna, dar probabil că atmosfera e cam sumbră pentru biata fată. Ce crezi că o să zică Symmington despre propunerea asta?

Griffith se gândi câteva clipe.

– Cred că ar fi un lucru excelent, răspunse el în cele din urmă. Este o fată destul de ciudată și îi va face bine să se desprindă de toate astea.

Domnișoara Holland face minuni – e o femeie cu capul pe umeri, dar are

destule de făcut cu Symmington și cu cei doi copii. Bietul de el este distrus – nu-i vine să creadă.

– A fost..., am ezitat, o sinucidere?

Griffith dădu aprobator din cap.

– A, da. Nici nu se pune problema unui accident. A scris: „Nu pot să continui“ pe o bucățică de hârtie. Scrisoarea a sosit probabil ieri, cu poșta de după-amiază. Plicul se afla pe jos, lângă scaunul ei, iar scrisoarea fusese mototolită și aruncată în șemineu.

– Ce anume... M-am oprit, îngrozit de mine însumi. Îmi cer scuze, am adăugat.

Pe buzele lui Griffith apăru un zâmbet trist.

– Nu-ți face probleme că întreb. Scrisoarea va trebui citită pentru anchetă. Din păcate, nu reies prea multe din ea. Chestiile obișnuite, scrise în același stil mizerabil. Acuzația concretă era că băiatul mai mic, Colin, nu este fiul lui Symmington.

– Crezi că este adevărat?! am exclamat, nevenindu-mi să cred.

Griffith ridică din umeri.

– Nu am cum să-mi fac o părere. Eu sunt aici numai de cinci ani. Din câte am văzut, familia Symmington alcătuia un cuplu fericit, liniștit, devotat unul celuilalt și copiilor. Este adevărat că băiatul nu seamănă în mod deosebit cu părinții – bunăoară, are păr roșcat –, dar deseori se întâmplă ca un copil să semene cu un bunic sau cu o bunică.

– Se poate ca lipsa de asemănare să fi dat naștere unei astfel de acuzații. O lovitură la întâmplare, ticăloasă și gratuită.

– Foarte posibil. De fapt, probabil. Persoana aflată în spatele acestor scrisori otrăvite nu dovedește că știe prea multe lucruri adevărate – dă dovadă doar de răutate și ranchiună fără măsură.

– Dar s-a întâmplat ca lovitura să-și atingă ținta, spuse Joanna, altfel nu s-ar fi sinucis, nu-i așa?

Griffith răspunse cu îndoială:

– Nu sunt foarte sigur. De ceva vreme avea o sănătate precară, era nevrotică, isterică. O tratam pentru neurastenie. Cred că este posibil ca șocul primirii unei astfel de scrisori, plină de cuvinte murdare, să-i fi declanșat un atac de panică și o asemenea stare de deprimare încât să se fi decis să-și ia viața. Se poate să se fi convins singură că soțul ei s-ar putea să nu o creadă chiar dacă nega povestea, iar sentimentul de dezgust și rușine să fi avut un efect atât de puternic asupra ei, încât să o fi făcut să nu mai judece limpede.

– Sinucidere pe fondul unei minți dezechilibrate, spuse Joanna.

– Exact. Consider că nu voi greși dacă o să prezint acest punct de vedere la anchetă.

– Înțeleg, făcu Joanna.

Ceva din vocea ei îl făcu pe Owen să spună:

– Nu voi greși deloc! repetă el cu o voce furioasă. Adăugă apoi: Nu sunteți de acord, domnișoară Burton?

– Oh, ba da, sunt, replică Joanna. Și eu aș face exact același lucru să fiu în locul dumitale.

Owen o privi cu îndoială, apoi se îndepărtă încet. Eu și Joanna am intrat în casă.

Ușa de la intrare era deschisă și ni s-a părut mai ușor să facem asta decât să sunăm, mai ales că dinăuntru se auzea vocea lui Elsie Holland.

Aceasta vorbea cu domnul Symmington, care, prăbușit pe un scaun, părea complet amețit.

– Nu, serios, domnule Symmington, trebuie să mâncați ceva. Nu ați luat micul dejun – nu ceea ce consider eu un mic dejun sănătos –, aseară nu ați mâncat nimic și din cauza șocului și cu toate celelalte o să vă îmbolnăviți și aveți nevoie de toate forțele. Așa v-a zis și doctorul înainte să plece.

Symmington răspunse cu o voce lipsită de vlagă:

– Ești foarte amabilă, domnișoară Holland, dar...

– O ceașcă bună de ceai, zise Elsie Holland, vârându-i cu hotărâre ceașca în mână.

Eu, personal, i-aș fi dat bietului om o porție zdravănă de whisky cu sifon. Părea să aibă nevoie de așa ceva. Totuși, el luă ceaiul și își ridică privirea spre Elsie Holland.

– Nu pot să-ți mulțumesc îndeajuns pentru ceea ce ai făcut și faci, domnișoară Holland. Ești absolut minunată.

Fata se înroși, părând încântată.

– Este drăguț din partea dumneavoastră să spuneți asta, domnule Symmington. Trebuie să-mi dați voie să fac tot ce pot. Nu vă faceți griji în privința copiilor – o să am grijă de ei. I-am liniștit pe servitori și, dacă mai pot să fac ceva, să scriu scrisori sau să dau telefoane, nu ezitați să-mi spuneți.

– Ești foarte amabilă, spuse Symmington.

Întorcându-se, Elsie Holland dădu cu ochii de noi și ieși grăbită pe hol.

– Nu este îngrozitor? rosti ea cu vocea șoptită.

Privind-o, mi-am zis că era o fată cu adevărat foarte drăguță. Bună, capabilă, cu spirit practic în caz de urgență. Minunații ei ochi albaștri erau ușor rozalii pe margini, ceea ce arăta că avea o inimă suficient de sensibilă ca să verse câteva lacrimi după stăpâna ei.

– Putem să-ți vorbim o clipă? întrebă Joanna. Nu vrem să-l deranjăm pe domnul Symmington.

Elsie Holland dădu înțelegătoare din cap și ne conduse în sufrageria aflată de cealaltă parte a holului.

– Este îngrozitor pentru el, spuse ea. Un asemenea șoc! Cine s-ar fi gândit că se poate întâmpla așa ceva? Dar, evident, acum îmi dau seama că în ultimul timp doamna Symmington se purta ciudat. Era extrem de nervoasă și izburcea în plâns. Am crezut că era vorba de sănătatea ei, deși doctorul Griffith spunea mereu că nu are nimic, de fapt. Dar era nervoasă și irascibilă, și în unele zile nici nu știai cum s-o iei.

– Motivul pentru care am venit de fapt, re-plică Joanna, este să întrebăm dacă putem să o luăm la noi pe Megan câteva zile – asta, dacă dorește să vină.

Elsie Holland păru destul de surprinsă.

– Megan? făcu ea cu îndoială în glas. Nu știu ce să zic. Este foarte amabil din partea dumneavoastră, dar este o copilă atât de ciudată! Nimeni nu știe ce simte sau ce o să spună în legătură cu un anumit lucru.

Joanna răspunse oarecum nesigur:

– Ne gândeam că poate asta ar fi de ajutor.

– A, bine, în această privință ar fi un ajutor. Adică, eu trebuie să am grijă de băieți (acum sunt cu bucătăreasa) și de bietul domn Symmington – și el are nevoie de toată atenția, și sunt atâtea lucruri de făcut și de aranjat! Chiar nu am prea avut timp să mă ocup de Megan. Cred că este sus, în fosta cameră a copiilor, de la etaj. Pare să simtă nevoia să scape de toată lumea. Nu știu dacă...

Joanna îmi aruncă o privire rapidă. Am ieșit ușor din cameră și m-am dus sus.

Camera copiilor se afla la capătul coridorului. Am deschis ușa și am intrat. Încăperea de jos dădea spre grădina din spate și obloanele nu erau trase. Dar în această cameră care dădea spre drum, obloanele erau coborâte.

În semiobscuritatea cenușie am văzut-o pe Megan. Era ghemuită pe un divan de lângă peretele îndepărtat și mi-a făcut impresia unui animal îngrozit, care se ascundea. Părea împietrită de frică.

– Megan, am rostit.

Am înaintat, adoptând fără să vreau tonul cuiva care vrea să se apropie de un animal înspăimântat. Mă mir că nu i-am întins un morcov sau o bucățică de zahăr. Așa simțeam nevoia să fac.

Ea se uită țintă la mine, dar nu se mișcă și expresia nu i se schimbă.

– Megan, am spus din nou. Eu și Joanna am venit să te întrebăm dacă nu vrei să vii să stai cu noi pentru un timp.

Vocea ei răsună spart în semiobscuritate:

– Să stau cu voi? În casa voastră?

– Da.

– Vrei să spui că o să mă luați de aici?

– Da, draga mea.

Brusc, încep să tremure din tot corpul. Era un lucru înspăimântător și înduioșător totodată.

– Oh, luați-mă de aici! Vă rog! Este atât de groaznic să stau aici și mă simt atât de rea!

M-am apropiat și Megan s-a agățat cu ambele mâini de mâneca hainei mele.

- Sunt o lașă îngrozitoare. Nu am știut cât de lașă sunt.
- E în regulă, caraghioaso, i-am spus. Toate astea sunt destul de înfricoșătoare. Haide!
- Putem pleca imediat? Fără să mai așteptăm nici o clipă?
- Ei bine, cred că va trebui să-ți aduni câteva lucruri.
- Ce fel de lucruri? De ce?
- Draga mea copilă, i-am spus, putem să-ți oferim un pat, o baie și tot restul, dar să fii al naibii dacă îți împrumut periuța mea de dinți!

Megan scoase un hohot de râs încet și slab.

– Înțeleg. Cred că nu-mi merge mintea astăzi. Nu mă băga în seamă. Mă duc să-mi strâng câteva lucruri. Nu... nu o să plecați? O să mă așteptați?

– Voi fi jos, la ușă.

– Mulțumesc. Mulțumesc foarte mult. Îmi pare rău că mă comport atât de prosteste. Dar, vezi, este îngrozitor să-ți moară mama.

– Știu, am asigurat-o.

Am bătut-o prietenește pe spate, iar ea mi-a aruncat o privire recunoscătoare și a dispărut într-un dormitor. Eu m-am dus la parter.

– Am găsit-o pe Megan.

– Oh, este un lucru într-adevăr bun! exclamă Elsie Holland. O să îi abată gândurile. Știți, e o fată cam nevricioasă. Dificilă. Va fi o mare ușurare pentru mine să nu o am pe cap cu toate astea. Este foarte drăguț din partea dumneavoastră, domnișoară Burton. Sper că nu va fi o povară. Oh, Doamne, sună telefonul. Trebuie să răspund. Domnul Symmington nu se simte în stare.

Ieși grăbită din cameră.

– Un adevărat înger păzitor! afirmă Joanna.

– Spui asta pe un ton destul de răutăcios, am observat. E o fată bună și, în mod evident, foarte capabilă.

– Foarte. Și e conștientă de asta.

– Asta nu e demn de tine, Joanna, am replicat.

– Te referi la faptul că tânăra e îndreptățită să se creadă importantă?

– Exact.

– Niciodată nu am suportat oamenii mulțumiți de ei înșiși, răspunse Joanna. Trezesc în mine cele mai rele impulsuri. Cum era Megan când ai găsit-o?

– Ghemuită într-o cameră întunecată, semănând cu o gazelă rănită.

– Biata copilă! Și a vrut să vină?

– A fost extrem de bucuroasă.

Tropăielile care se auziră ne dădură de veste că Megan cobora cu valiza în mână. I-am ieșit în întâmpinare și i-am luat bagajul. În spatele meu, Joanna spuse grăbită:

– Hai să mergem! Deja am refuzat de două ori o ceașcă bună de ceai fierbinte.

Am ieșit din casă și ne-am dus la mașină. M-a deranjat că Joanna a fost nevoită să aranjeze singură valiza. Acum mă descurcam doar cu un baston, dar tot nu eram în stare de performanțe atletice.

– Urcă-te, i-am spus lui Megan.

Ea se urcă prima, iar eu am urmat-o. Joanna porni motorul și am plecat la drum.

Am ajuns la Little Furze și am intrat în salon.

Megan se prăbuși pe un scaun și izbucni în lacrimi. Plânse din toată inima, ca un copil – urlă, cred că este cuvântul potrivit. Am ieșit din cameră, ca să caut un remediu. Joanna rămase lângă ea, simțindu-se, cred eu, cam neajutorată.

Imediat după aceea am auzit-o pe Megan spunând printre suspine:

– Îmi pare rău că fac asta. Pare o prostie.

– Nu-i așa, îi spuse Joanna cu blândețe. Uite, ia altă batistă!

Bănuiesc că îi dădu articolul respectiv. Am intrat iarăși în încăperea și i-am întins lui Megan un pahar plin.

– Ce e asta?

– Un cocktail, i-am răspuns.

– Da? Serios? Ochii lui Megan se uscară instantaneu. N-am băut niciodată un cocktail.

– Toate lucrurile au un început, i-am zis.

Megan sorbi ușor din băutura, apoi un zâmbet strălucitor îi apărură pe chip. Își dădu capul pe spate și înghiți totul dintr-o sorbitură.

– E minunat, spuse ea. Îmi mai dai unul?

– Nu, i-am răspuns.

– De ce?

– Peste vreo zece minute probabil că îți vei da seama.

– Oh!

Megan își îndreaptă atenția spre Joanna.

– Îmi pare foarte rău că m-am făcut de râs urlând în halul ăla. Nu-mi dau seama de ce. Pare o prostie îngrozitoare să fiu atât de bucuroasă că mă aflu aici.

– E în regulă, o asigură Joanna. Ne face plăcere să fii cu noi.

– Nu poate fi adevărat. E doar bunătate din partea voastră. Dar vă sunt recunoscătoare.

– Te rog să nu ne fii, îi zise Joanna. Asta mă va face să mă simt prost. Spuneam adevărul când ți-am zis că ne pare bine să fii cu noi. Eu și Jerry epuizaserăm toate subiectele de conversație. Nu ne mai trecea prin minte despre ce am mai putea vorbi.

– Însă acum, am intervenit, vom putea purta tot felul de discuții interesante – despre Goneril și Regan, și lucruri de felul ăsta.

Chipul lui Megan se luminează.

– M-am gândit la asta și cred că știu răspunsul. Din cauză că tatăl acela bătrân și îngrozitor al lor insista atât de mult cu lingușeala. Când trebuie mereu să spui „mulțumesc“ și „cât de bun ești“, și tot felul de lucruri de felul ăsta, asta te înrăiește și te face să simți nevoia să mai fii și nemernic din când în când – iar când ai ocazia, probabil ți se suie la cap și atunci mergi prea departe. Bătrânul Lear a fost un om îngrozitor, nu-i așa? Adică, chiar a meritat felul cum s-a purtat Cordelia cu el.

– Îmi dau seama, am spus, că o să avem multe discuții interesante despre Shakespeare.

– Cred că voi doi o să fiți adevărații intelectuali, afirmă Joanna. Mă tem că mie Shakespeare mi s-a părut întotdeauna foarte plicticos. Toate scenele alea lungi în care toți sunt beți și care ar trebui considerate amuzante!

- Apropo de băutură, am zis întorcându-mă spre Megan. Cum te simți?
- Chiar foarte bine, mulțumesc.
- Nu te simți deloc amețită? Nu vezi două Joanne sau ceva de genul ăsta?
- Nu. Doar că simt nevoia să vorbesc mult.
- Splendid, am zis. Evident, ești genul care ține la băutură. Asta, dacă, într-adevăr, ăsta a fost primul tău cocktail.
- Oh, chiar a fost.

Joanna o conduse pe Megan sus ca să despacheteze.

Partridge intră cu o expresie acră și spuse că pregătise pentru prânz doar două budinci și nu știa ce-ar trebui să facă.

Capitolul 6

I

Ancheta judiciară avu loc trei zile mai târziu. Totul se petrecu cu toată decența posibilă, dar la tribunal veni o asistență numeroasă și, după cum remarcă Joanna, bonetele împodobite cu mărgelile se clătinară în permanență.

S-a stabilit că moartea doamnei Symmington survenise între orele trei și patru după-amiaza. Fusesse singură acasă – Symmington era la birou, servitoarele aveau zi liberă, Elsie Holland și copiii erau la plimbare, iar Megan plecase cu bicicleta.

Scrisoarea trebuie să fi sosit cu poșta de după-amiază. Probabil că doamna Symmington o scosese din cutie și o citise – apoi, într-o profundă stare de agitație, se dusesse la magazia de unelte de grădinărit, luase niște cianură păstrată acolo pentru distrugerea cuiburilor de viespi, o dizolvase în apă și o băuse, după ce în prealabil scrisese acele ultime cuvinte: „Nu pot să mai continui...”

În calitate de medic, Owen Griffith depuse mărturie și sublinie opinia pe care ne-o împărtășise și nouă referitoare la starea mentală a doamnei Symmington și la sănătatea precară. Coronerul a fost subtil și discret. El îi condamnă cu asprime pe cei care scriseseră acele lucruri detestabile – scrisorile anonime. Oricine era autorul acelor epistole pline de răutăți și de minciuni era moralmente vinovat de crimă, afirmase el. Spera ca poliția să-l descopere curând pe făptaș și să ia măsuri împotriva lui sau a ei. O asemenea dovadă de cruzime și lașitate merita să suporte rigorile legii și să fie pedepsită. Sub influența celor spuse de el, juriul dădu verdictul inevitabil – sinucidere în timpul unui acces temporar de nebunie.

Coronerul făcuse tot posibilul – la fel și Owen Griffith, dar, ulterior, le-am auzit pe femeile cele mai cârcotașe din sat murmurând aceleași cuvinte nesuferite pe care ajunsesem să le cunosc atât de bine: „Nu iese fum fără foc, asta e părerea mea!“ „Trebuie să fi fost ceva, în mod sigur. Altfel nu ar fi făcut asta...“

Pentru o clipă am urât Lymstock-ul și limitele lui înguste, precum și pe femeile lui bârfitoare.

II

Este dificil să-ți amintești lucrurile în ordinea lor cronologică exactă. Următorul reper important, desigur, a fost vizita comisarului Nash. Însă înainte de asta, cred, am primit telefoane de la diverși membri ai comunității, fiecare dintre ele fiind interesante în felul lor și reușind să arunce o oarecare lumină asupra caracterului și personalității celor implicați.

Aimée Griffith veni în dimineața de după anchetă. Ca de obicei, părea să radieze de sănătate și vigoare, și reuși, tot ca de obicei, să mă enerveze aproape imediat. Joanna și Megan erau plecate, așa că eu am făcut onorurile.

– Bună dimineața, spuse domnișoara Griffith. Am auzit că Megan Hunter stă aici?

– Așa este.

– Foarte frumos din partea dumneavoastră. Dar trebuie să fie o adevărată pacoste. Am trecut pe aici ca să vă spun că poate veni la noi, dacă vreți. Sunt sigură că pot găsi diverse moduri de a o face utilă la treburile casei.

M-am uitat dezaprobator la Aimée Griffith.

– Ce amabil din partea dumneavoastră! Dar ne face plăcere să stea cu noi. Se simte bine și e foarte fericită.

– Sunt sigură de asta. Tare îi mai place copilei să piardă vremea! Totuși, presupun că nu este vina ei, mai ales că e cam prostuță.

– Eu consider că este o fată chiar inteligentă, i-am replicat.

Aimée Griffith îmi aruncă o privire urâtă.

– Este prima dată când aud pe cineva spunând asta despre ea, remarcă domnișoara Griffith. Păi, cum, când vorbești cu ea se uită prin tine ca și cum nu ar înțelege ce spui!

– Probabil că nu o interesează, am zis.

– Dacă-i așa, este extrem de nepoliticos, făcu Aimée Griffith.

– Se poate. Dar asta nu înseamnă că este proastă.

Domnișoara Griffith declară cu asprime:

– În cel mai bun caz, visează cu ochii deschiși. Megan are nevoie de o activitate serioasă – de ceva care să-i ofere un scop în viață. Nu aveți idee ce important este lucrul ăsta pentru o fată. Eu știu multe lucruri despre fete. Ați fi surprins de diferența care se simte după ce copila devine membră a asociației. Megan e mult prea mare ca să-și piardă timpul nefăcând nimic.

– Până acum i-a fost destul de greu să-și găsească de făcut ceva, i-am zis. Doamna Symmington a trăit cu impresia că Megan are vreo doisprezece ani.

Domnișoara Griffith pufni disprețuitor.

– Știu. Nu am înțeles absolut deloc atitudinea aceea a ei. Sigur că acum e moartă, biata femeie, așa că nu pot spune prea multe, dar ea a fost exemplul perfect a ceea ce eu numesc tipul casnic lipsit de inteligență. Bridge, bârfe și copii – și o mai avea și pe fata aceea, Holland, ca să aibă grijă de ei. Mi-

e teamă că nu am avut o părere prea bună despre doamna Symmington, deși, evident, nu am bănuit niciodată adevărul.

– Adevărul?! am exclamat eu cu asprime.

Domnișoara Griffith se înroși.

– Mi-a părut teribil de rău pentru Dick Symmington – să iasă totul la iveală, așa cum s-a întâmplat, în timpul anchetei! răspunse ea. A fost îngrozitor pentru el!

– Dar în mod sigur l-ați auzit spunând că în scrisoarea aceea nu există nici un strop de adevăr – că este foarte sigur de asta.

– Evident că a spus așa ceva. Normal. Un bărbat trebuie să-și apere soția. Dick așa ar proceda. Făcu o pauză, apoi explică: Vedeți dumneavoastră, îl cunosc pe Dick Symmington de multă vreme.

Am fost oarecum surprins.

– Serious? Am înțeles de la fratele dumneavoastră că și-a mutat cabinetul aici doar cu câțiva ani în urmă.

– Oh, da, dar înainte Dick Symmington a locuit ca și noi în nord. Îl cunosc de câțiva ani.

Femeile trag concluzii la care bărbații nu ajung. Cu toate acestea, tonul dintr-odată îmblânzit al lui Aimée Griffith „m-a băgat“ – cum ar fi spus bătrâna noastră doică – „la idei“.

Am privit-o pe Aimée cu curiozitate. Ea continuă pe același ton cald:

– Îl cunosc foarte bine pe Dick... Este un om mândru și foarte rezervat. Dar este genul de bărbat care poate fi foarte gelos.

– Asta ar putea explica de ce doamna Symmington se temea să-i arate sau să-i spună despre scrisoare, am zis eu înadins. Îi era teamă că, fiind un om gelos, el ar putea să nu o creadă chiar dacă nega.

Domnișoara Griffith mă privi furioasă și disprețuitoare.

– Doamne Sfinte! Credeți că vreo femeie ar înghiți cianură de potasiu din cauza unei acuzații neadevărate?

– Coronerul părea înclinat să creadă că este posibil. La fel și fratele dumneavoastră...

Aimée mă întrerupse:

– Bărbații sunt toți la fel. Toți se străduiesc să păstreze aparențele. Dar n-o să mă convingeți pe mine de asemenea lucruri. Dacă o femeie nevinovată primește vreo scrisoare anonimă plină de mizerii, ea râde și o aruncă. Asta – se opri brusc și apoi termină fraza – aș face eu.

Însă eu sesizasem pauza. Eram aproape sigur că fusese pe punctul să spună: „Asta am făcut eu“.

M-am decis să arunc mingea pe terenul adversarului.

– Să înțeleg, am spus eu pe un ton amabil, că și dumneavoastră ați primit una?

Aimée Griffith era genul de femeie căreia nu-i plăcea să mintă. Tăcu un minut, se înroși, apoi replică:

– Ei bine, da. Dar nu mi-am bătut capul cu asta.

– A fost neplăcută? am întrebat-o plin de înțelegere, ca un coleg de suferință.

– Evident. Lucrurile astea sunt întotdeauna neplăcute. Aiurelile unui nebun. Am citit câteva cuvinte din ea, mi-am dat seama despre ce era vorba și am aruncat-o direct în coșul de gunoi.

– Nu v-ați gândit să o duceți la poliție?

– În acel moment, nu. Cu cât se vorbea mai puțin pe tema asta, cu atât mai repede se uita totul – așa am simțit în acel moment.

Mi-a venit să-i spun solemn: „Nu iese fum fără foc!“, dar m-am abținut. Ca să scap de tentație, am revenit la Megan.

– Aveți idee care este situația financiară a lui Megan? am întrebat-o. Nu este doar o simplă curiozitate din partea mea. Mă întrebam dacă ar avea nevoie, de fapt, să-și câștige existența.

– Nu cred că este strict necesar. Cred că bunica din partea tatălui ei i-a lăsat un mic venit. Și, în orice caz, Dick Symmington îi va oferi mereu o casă și cele necesare, chiar dacă mama ei nu i-a lăsat nimic în mod special. Nu, aici e vorba de principiu.

– Ce principiu?

– Munca, domnule Burton. Nimic nu se compară cu munca, atât pentru bărbați, cât și pentru femei. Un păcat de neiertat este lenea.

– Sir Edward Grey, care avea să fie prim-ministrul nostru, am replicat, a fost dat afară de la Oxford din cauza trândăviei incorigibile. Ducele de Wellington, după câte am auzit, era neatent și greu de cap când venea vorba de cărți. Și v-a trecut vreodată prin minte, domnișoară Griffith, că probabil nu ați fi putut să luați trenul rapid până la Londra dacă micuțul Georgie Stephenson s-ar fi alăturat mișcării tinerilor din vremea lui, în loc să-și piardă vremea, plictisit, prin bucătăria mamei sale până când comportamentul ciudat al capacului de la ceainic a atras atenția minții lui leneșe?

Aimée se mulțumi să pufnească disprețuitoare.

– Este doar o teorie a mea, am continuat, înfierbântându-mă pe tema asta, că datorăm majoritatea marilor noastre invenții și cele mai multe dintre realizările de geniu trândăvelii – fie voluntară, fie forțată. Mintea omului preferă să fie hrănită cu lingurița cu gândurile celorlalți, dar, lipsită de o asemenea hrană, va începe, fără să vrea, să gândească singură – și o

asemenea gândire, nu uitați, reprezintă gândirea originală care poate avea rezultate de valoare. În plus, am continuat înainte ca Aimée să poată pufni din nou, există și latura artistică.

M-am ridicat și am luat de pe birou o fotografie a tabloului meu chinezesc preferat, de care nu mă despărțeam niciodată. Aceasta înfățișa un bătrân așezat sub un copac, care se juca „foarfeca“ folosind o sfoară, cu degetele de la mâini și de la picioare.

– Era într-o expoziție chinezească, am spus. M-a fascinat. Dați-mi voie să vi-l prezint. Se numește „Bătrânul care se bucură de plăcerea trândăviei“.

Pe Aimée Griffith nu o impresionează tabloul meu minunat.

– A, bine, toți știm cum sunt chinezii! spuse ea.

– Nu vă place? am întrebat-o.

– Sincer, nu. Mi-e teamă că nu sunt foarte interesată de artă. Atitudinea dumneavoastră, domnule Burton, este tipic masculină. Nu vă place ideea ca femeile să muncească sau să intre în competiție cu voi...

Am fost șocat – dădusem peste o feministă. Aimée se pornise și se îmbujorase la față.

– Vi se pare incredibil ca femeile să-și dorească o carieră. Ideea li s-a părut incredibilă părinților mei. Voiam să studiez ca să devin medic. Ei nici nu au vrut să audă de plata taxelor. Dar n-au ezitat nici o clipă să le plătească pentru Owen. Totuși, aș fi fost un medic mai bun decât fratele meu.

– Îmi pare rău să aud asta, am spus. Cred că v-a fost greu, desigur. Dacă o persoană își dorește să facă ceva...

Ea continuă repede:

– Oh, acum mi-a trecut. Am multă voință. Am o viață plină și activă. Sunt una dintre cele mai fericite persoane din Lymstock. Dar tot militez

împotriva prejudecății învechite și prostești că locul femeilor este doar acasă.

– Îmi pare rău dacă v-am jignit, i-am spus. Nu acesta era scopul meu. Nu o văd deloc pe Megan ocupându-se doar de treburile casei.

– Nu, biata copilă. Mi-e teamă că nu-și găsește nicăieri locul. Aimée se calmase. Acum vorbea iarăși pe un ton normal. Știți, tatăl ei...

Făcu o pauză și eu am izbucnit dintr-odată:

– Eu nu știu. Toată lumea spune „tatăl ei“ și își coboară glasul și asta-i tot. Dar ce a făcut omul ăla? Oare mai trăiește?

– Chiar nu știu. Mi-e teamă că nici eu nu pot fi mai precisă. Dar în mod sigur era soi rău. A fost la închisoare, am impresia. Și nici nu era prea normal la cap. De aceea nu m-ar mira dacă lui Megan i-ar lipsi „ceva“.

– Megan, am replicat, este în posesia tuturor facultăților mintale și, cum am mai spus, eu o consider o fată inteligentă. Sora mea este de aceeași părere.

– Mi-e teamă că sora dumneavoastră consideră foarte plicticos locul ăsta, zise Aimée.

Și, în momentul când spunea asta, mi-am dat seama de altceva. Aimée Griffith nu o plăcea pe sora mea. Acest lucru se simțea în tonul blând, de conversație, al vocii ei.

– Toți ne-am întrebat cum de suportați amândoi să vă îngropați într-un loc uitat de lume ca acesta.

Era o întrebare și eu i-am răspuns:

– La recomandările doctorului. A trebuit să vin într-un loc foarte liniștit, unde niciodată nu se întâmplă nimic. Am făcut o pauză și am adăugat: Dar acest lucru nu mai este valabil acum pentru Lymstock.

– Nu, așa este, într-adevăr.

Părea îngrijorată și se ridică în picioare să plece. După care adăugă:

– Știți... toate astea trebuie să fie oprite – toate aceste ticăloșii! Nu mai putem accepta să continue.

– Poliția nu face nimic?

– Presupun că face. Dar consider că trebuie să luăm chiar noi atitudine.

– Noi nu suntem la fel de dotați ca ei.

– Prostii! Probabil că avem mai multă minte și inteligență decât polițiștii!
Nu ne trebuie decât puțină hotărâre!

Brusc, își luă rămas-bun și plecă.

După ce Joanna și Megan sosiră acasă de la plimbare, i-am arătat lui Megan tabloul chinezesc. Fața i se luminează și exclamă:

– E minunat, nu-i așa?!

– Asta este și părerea mea.

Își încruntase fruntea în felul acela caracteristic, pe care îl știam atât de bine.

– Dar ar fi dificil, nu-i așa?

– Să trândăvești?

– Nu, nu să trândăvești – ci să te bucuri de plăcerea de a nu face nimic.
Trebuie să fii foarte bătrân...

Se opri.

– El chiar este foarte bătrân, am subliniat eu.

– Nu mă refer la bătrânețe în felul ăsta. Nu ca vârstă. Vreau să spun că...

– Vrei să spui că o persoană ar trebui să ajungă la un nivel foarte ridicat de spiritualizare ca să poată face asta – să ajungă la un grad deosebit de sofisticare? Cred că o să-ți pun la punct educația, Megan, citindu-ți o sută de poeme traduse din chineză.

III

Ceva mai târziu, în aceeași zi, m-am întâlnit cu Symmington în oraș.

– Nu aveți nimic împotriva ca Megan să stea cu noi o vreme? l-am întrebat. Îi ține de urât Joanei – se simte cam singură fără prietenii ei.

– Oh... Megan? A, da, sunteți foarte amabil.

În acel moment Symmington începu să mi se pară nesuferit – lucru peste care nu am mai reușit să trec. Era atât de evident că uitase cu totul de Megan! Nu m-ar fi deranjat dacă pur și simplu nu ar fi suferit-o pe fată – se întâmplă ca un bărbat să fie gelos pe primul copil al soției –, dar el nu o displăcea, pur și simplu nu o băga de seamă. Simțea față de ea ceea ce ar simți cineva căruia îi este indiferent dacă are sau nu un câine în casă. Îl observă dacă se împiedică de el și atunci strigă la el, dar îl și mângâie absent când se apropie să fie alintat. Indiferența totală a lui Symmington față de fiica lui vitregă mă enerva la culme.

– Ce aveți de gând în ce-o privește? l-am întrebat.

– Cu Megan? Părea de-a dreptul uimit. Păi, o să continue să locuiască în casă. Adică, evident, este căminul ei.

Bunica mea, la care am ținut foarte mult, obișnuia să cânte melodii vechi la chitară. Îmi amintesc că una dintre ele se încheia cam așa:

Oh, copilă, draga mea, eu nu sunt aici,
Nu am locul meu, nici partea mea,
Nici casă, pe mare sau pe uscat,
Ci numai în inima ta.

M-am îndreptat spre casă fredonând cântecelul.

IV

Emily Barton sosi chiar înainte să fie strâns ceaiul.

Dorea să discutăm despre grădină, ceea ce am și făcut vreme de aproape o jumătate de oră. Apoi ne-am întors spre casă.

Atunci, coborându-și vocea, domnișoara Barton murmură:

– Sper că biata copilă... nu a fost foarte afectată de toată această afacere îngrozitoare.

– Vă referiți la moartea mamei ei?

– Da, desigur. Dar ceea ce voiam să spun, într-adevăr... faptul neplăcut care a determinat-o.

Eram curios. Doream să cunosc părerea domnișoarei Barton.

– Ce părere aveți de asta? E adevărat?

– O, nu, sigur că nu. Sunt aproape sigură că doamna Symmington niciodată nu a... că el nu a... Micuța Emily Barton era roșie la față de fastâceală.

Vreau să zic că nimic nu este adevărat – deși, evident, s-ar putea să fi reprezentat o judecată.

– O judecată? am întrebat, privind-o uimit.

Emily Barton se îmbujorase foarte tare, semănând cu păstorița din porțelan de Dresda din încăpere.

– Nu pot să nu mă gândesc că toate aceste scrisori îngrozitoare, cu toată durerea și mâhnirea pe care au provocat-o, au fost trimise cu un anumit scop.

– În mod evident au fost trimise cu un scop, am replicat pe un ton sumbru.

– Nu, nu, domnule Burton, mă înțelegeți greșit. Nu vorbesc de creatura lipsită de minte care le-a scris – trebuie să fie o persoană complet nebună. Adică, Providența a permis trimiterea lor ca să trezească în noi sentimentul nimicniciei noastre.

– Sunt convins, am replicat, că Atotputernicul putea găsi o modalitate mai puțin dezgustătoare ca să facă asta.

Domnișoara Emily murmură că „necunoscute sunt căile Domnului“.

– Nu, am spus. Există prea des tendința de a-I atribui lui Dumnezeu relele pe care omul le face din proprie voință. Aș putea fi de acord cu dumneavoastră dacă ar fi vorba de diavol. Dumnezeu nu are nevoie să ne pedepsească, domnișoară Barton. Noi facem treaba asta mult mai bine.

– Ceea ce nu înțeleg este de ce ar vrea cineva să facă așa ceva?

Am ridicat din umeri.

– O persoană dereglată la minte.

– Pare foarte trist.

– Mie nu mi se pare așa. Eu consider că este lucrătura dracului. Și nu-mi cer scuze pentru folosirea acestui cuvânt. Chiar asta vreau să spun.

Roșeața dispăruse din obrajii domnișoarei Barton. Acum era albă ca varul.

– Dar de ce, domnule Burton, de ce? Ce plăcere poate găsi cineva făcând asta?

– Nu e un lucru pe care eu sau dumneavoastră l-am putea înțelege, slavă Domnului!

Emily Barton își coborî glasul.

– Se spune că e doamna Cleat – dar mie nu prea îmi vine să cred asta.

Am clătinat din cap. Domnișoara Barton continuă agitată:

– Niciodată nu s-a mai întâmplat așa ceva – eu nu-mi aduc aminte. Era o comunitate mică și atât de fericită! Oare ce ar fi spus draga mea mamă? Trebuie să fim recunoscători că a fost scutită de așa ceva.

M-am gândit că, după tot ce auzisem despre bătrâna doamnă Barton, aceasta ar fi fost destul de puternică să suporte orice și probabil că i-ar fi făcut și plăcere.

Emily continuă:

– Sunt profund tulburată.

– Dumneavoastră... ăăă... n-ați primit nimic?

Chipul domnișoarei Barton se îmbujoră din nou.

– Oh, nu... oh, nu, într-adevăr. Ah! Asta ar fi fost îngrozitor.

Mi-am cerut grăbit scuze, dar ea se îndepărtă părând foarte afectată.

Am intrat în casă. Joanna stătea în salon lângă șemineul în care tocmai aprinsese focul, pentru că serile erau încă foarte răcoroase.

În mână ținea o scrisoare deschisă.

Când am intrat, întoarse repede capul spre mine.

– Jerry! Am găsit asta în cutia poștală – a fost livrată personal, începe cu „Târfă vopsită...”

– Și ce mai scie?

Joanna îmi adresă un rânjel larg.

– Aceleași mizerii.

Aruncă scrisoarea în foc. Cu un gest rapid care îmi provocă un junghi în spate, am smuls-o din șemineu înainte să se aprindă.

– Nu! am spus. S-ar putea să avem nevoie de ea.

– Să avem nevoie?

– Pentru poliție.

V

Comisarul Nash veni în dimineața următoare. Din clipa în care l-am văzut, mi-a plăcut foarte mult. Era genul perfect de comisar de țară de la Divizia de Investigații Criminale. Înalt, cu un aspect militaros, cu ochi blânzi și gânditori, și o atitudine directă, fără pretenții.

– Bună dimineața, domnule Burton, spuse el, bănuiesc că ghiciți motivul vizitei mele.

– Da, cred că da. Povestea asta cu scrisorile.

El dădu aprobator din cap.

– Înțeleg că ați primit una?

– Da, curând după ce am sosit aici.

– Și ce conținea mai exact?

M-am gândit o clipă, apoi am repetat conștiincios ceea ce scria în scrisoare, cât mai fidel posibil.

Comisarul ascultă cu o față imobilă, fără să arate vreo emoție. După ce am terminat, spuse:

– Înțeleg. Nu ați păstrat scrisoarea, domnule Burton?

– Îmi pare rău, nu am păstrat-o. Vedeți, am crezut că este o dovadă izolată de răutate împotriva celor nou-sosiți în localitate.

Comisarul își înclină capul în semn de înțelegere. Apoi spuse scurt:

– Păcat.

– Totuși, am continuat, sora mea a primit una ieri. Am împiedicat-o să o arunce în foc.

– Mulțumesc, domnule Burton, a fost foarte înțelept din partea dumneavoastră.

M-am dus la birou și am descuiat sertarul în care o pusesem. Mă gândisem că nu este prea potrivit s-o vadă Partridge. I-am dat-o lui Nash.

El o citi de la cap la coadă, apoi își ridică privirea și mă întrebă:

– Asta este identică în ceea ce privește aspectul cu prima pe care ați primit-o?

– Cred că da – după câte îmi amintesc.

– Este aceeași diferență între plic și text?

– Da, i-am răspuns. Plicul a fost scris la mașină. Scrisoarea era scrisă cu litere decupate și apoi lipite pe o foaie de hârtie.

Nash dădu aprobator din cap și puse scrisoarea în buzunar, după care spuse:

– Mă întrebam, domnule Burton, dacă ați vrea să mă însoțiți la postul de poliție? Acolo am putea avea o discuție cu mai multe persoane, ceea ce ar scuti o mulțime de timp și de suprapunere a mărturiilor.

– Sigur, i-am spus. Vreți să vin acum?

– Dacă nu vă deranjează.

La ușă ne aștepta o mașină de poliție. Am plecat cu ea.

– Credeți că veți putea să dați de capăt poveștii ăsteia? l-am întrebat.

Nash aprobă din cap plin de încredere.

– A, da, o să-i dăm de capăt, fără îndoială. E o chestiune de timp și de metodă. Cazurile astea se rezolvă încet, dar rezultatul este destul de sigur. Este o chestiune de restrângere a posibilităților.

– Prin eliminare? am spus eu.

– Da. Și prin metodele specifice.

– O să supravegheați căsuțele poștale, o să examinați mașinile de scris, o să prelevați am-prente, lucruri de genul ăsta?

Nash zâmbi.

– Așa cum spuneți.

La postul de poliție am văzut că Symmington și Griffith se aflau deja acolo. Am fost prezentat unui bărbat înalt, cu maxilar pătrat, în haine civile – inspectorul Graves.

– Inspectorul Graves, îmi explică Nash, a venit de la Londra să ne ajute. Este expert în cazurile de scrisori anonime.

Inspectorul Graves zâmbi sumbru. Mi-am zis că trebuie să fie foarte deprimant să-ți petreci viața urmărindu-i pe autorii de scrisori anonime, cu toate acestea pe chipul melancolic al inspectorului Graves se putea citi și un anumit entuziasm.

– Cazurile astea sunt toate la fel, zise el cu o voce lugubră, ca a unui câine de vânătoare deprimat. Ați fi surprins de ceea ce se spune în aceste scrisori și de limbajul folosit.

– Am avut un caz chiar acum doi ani, spuse Nash. Inspectorul Graves ne-a dat o mână de ajutor.

Am văzut câteva scrisori împrăștiate pe masă, în fața lui Graves. Era evident că le examinase.

– Problema este, spuse Nash, să punem mâna pe aceste scrisori. Oamenii fie le aruncă în foc, fie nu recunosc că au primit vreuna. Este o atitudine prostească pentru că le e frică să aibă de-a face cu poliția. Oamenii de aici sunt cam înapoiați.

– Totuși, avem aici destule scrisori ca să înaintăm cu ancheta, observă Graves.

Nash scoase din buzunar scrisoarea pe care i-o dădusem și i-o întinse lui Graves.

Acesta aruncă o privire asupra ei, o puse alături de celelalte și remarcă aprobator:

– Foarte frumos – foarte frumos, într-adevăr.

Nu erau exact cuvintele pe care eu le-aș fi ales ca să descriu epistola în chestiune, dar presupun că experții au propriul punct de vedere. Mă bucuram că acea înșiruire de cuvinte pline de venin și de obscenități reprezenta o plăcere pentru cineva.

– Avem destule, după părerea mea, ca să ne desfășurăm investigația, zise inspectorul Graves, și aș vrea să vă rog, domnilor, ca, în cazul în care mai primiți vreuna, să o aduceți aici de îndată. De asemenea, dacă auziți pe cineva că a primit așa ceva – mai ales dumneavoastră, domnule doctor, printre pacienți –, încercați să-i determinați să vină cu ele la noi. Am aici – căută cu degete abile printre epistolele de pe masă – una de la domnul Symmington, primită acum două luni, una de la domnul Griffith, una de la domnișoara Ginch, una scrisă doamnei Mudge, soția măcelarului, una lui Jennifer Clark, barmanița de la Three Crowns, una primită de doamna Symmington, aceasta primită de domnișoara Burton – ah, da, și una de la directorul băncii.

– Este o colecție reprezentativă, am remarcat eu.

– Și nu există nici una care să nu se potrivească bine cu celelalte cazuri! Asta de aici seamănă foarte mult cu aceea scrisă de femeia de la magazinul de pălării. Aceasta este foarte asemănătoare cu seria pe care am avut-o în Northumberland – autoarea era elevă. Pot să vă spun, domnilor, că uneori aș vrea să văd ceva nou, în locul aceleiași monotonii.

– Nu-i nimic nou sub soare, am murmurat.

– Chiar așa, domnule. Ați ști asta și mai bine dacă ați lucra în branșa noastră.

Nash oftă și spuse:

– Chiar așa.

– Ați ajuns la o concluzie clară în ceea ce-l privește pe autor? interveni Symmington.

Graves își dresă vocea și ne oferă o teorie:

– Există anumite similitudini în toate aceste scrisori. Le voi enumera, domnilor, în caz că vă vor sugera anumite idei. Textul scrisorilor este alcătuit din cuvinte compuse din litere separate tăiate dintr-o carte. Este o carte veche, tipărită, după părerea mea, în jurul anului 1830. Acest lucru a fost făcut în mod evident pentru a evita riscul recunoașterii scrisului – ceea ce, în zilele noastre, după cum știu majoritatea oamenilor, nu mai reprezintă o problemă... Așa-zisa „deghizare“ a scrisului nu este de folos când este supusă testelor experților. Pe scrisori și pe plicuri nu se găsesc amprente distincte. Adică au fost manevrate de lucrătorii de la poștă, de destinatar și se mai găsesc și alte amprente, dar nu există un set comun tuturor scrisorilor, ceea ce demonstrează că persoana care se află în spatele lor a avut grijă să poarte mănuși. Plicurile au fost scrise la o mașină Windsor 7, uzată, la care literele a și t sunt un pic mai sus. Majoritatea scrisorilor au fost puse la poșta locală sau direct în cutia poștală a destinatarului. Este evident, prin urmare, că au proveniență locală. Au fost scrise de o femeie, după părerea mea, de vârstă medie sau mai bătrână, și probabil – deși nu este sigur – nemăritată.

Am păstrat o tăcere respectuoasă timp de un minut sau două. Apoi eu am spus:

– Mașina de scris este cea mai bună probă pe care o aveți, nu-i așa? Nu ar trebui să fie dificil de găsit într-un loc mic ca acesta.

Inspectorul Graves clătină trist din cap și răspunse:

– Aici greșiți, domnule.

– Mașina de scris, interveni comisarul Nash, a fost, din nefericire, un element ușor de găsit. Este vechea mașină din biroul domnului Symmington, pe care acesta a făcut-o cadou Asociației Femeilor, unde, pot să spun, multă lume are acces. Toate doamnele de aici merg deseori acolo.

– Nu puteți să spuneți ceva clar din... ăăă... nota personală – nu așa se zice?

Din nou Graves dădu din cap.

– Da, asta se poate face, dar toate aceste pli-curi au fost scrise la mașină de cineva care a folosit un singur deget.

– Adică de cineva care nu este obișnuit cu mașina de scris?

– Nu, n-aș spune asta. Să zicem, de cineva care știe să dactilografieze, dar nu vrea ca noi să ne dăm seama de asta.

– Oricine a scris aceste scrisori a fost foarte viclean, am zis încet.

– Da, domnule, este vorba de o femeie vicleană, replică Graves. E unsă cu toate alifiile.

– Nu aș fi crezut că pe vreuna dintre femeile de pe aici o duce mintea la așa ceva, am spus.

Graves tuși.

– Mi-e teamă că nu m-am exprimat foarte clar. Aceste scrisori au fost scrise de o femeie educată.

– Cum, de o lady?

Cuvântul mi-a scăpat fără să vreau. Nu mai folosisem termenul „lady“ de ani buni. Însă acum îmi venise fără să vreau pe buze, amintindu-mi de vremurile când, pe un ton ușor arogant, dar lipsit de malițiozitate, bunica mea obișnuia să spună: „Desigur, nu este o lady, dragă“.

Nash pricepu pe dată ce voiam să spun. Cuvântul „lady“ mai avea încă semnificație pentru el.

– Nu neapărat o lady, spuse el. Însă în mod sigur nu este o țărancă. Aici majoritatea femeilor sunt destul de puțin instruite, așa că nu știu să scrie corect și nu se pot exprima fluent.

Am rămas tăcut de uimire. Comunitatea era atât de mică! Fără să vreau, m-am gândit că autoarea scrisorilor era doamna Cleat sau cineva ca ea, cu siguranță o femeie plină de ură, pe jumătate nebună.

Symmington dădu glas gândurilor care îmi treceau prin minte:

– Dar acest lucru reduce posibilitățile la circa cinci-zece persoane din tot locul ăsta! exclamă el cu asprime.

– Așa este.

– Nu-mi vine să cred!

Apoi, cu un oarecare efort și privind drept înainte, ca și cum doar sunetul propriilor cuvinte i s-ar fi părut dezgustător, spuse:

– Ați auzit ce am declarat la anchetă. În cazul în care v-ați gândit că declarația aceea a fost făcută doar din dorința de a proteja memoria soției mele, vreau să reiterez acum că sunt ferm convins că subiectul scrisorii primite de soția mea este absolut fals. Știu că este fals. Soția mea era o femeie foarte sensibilă și... ei bine, s-ar putea spune chiar pudică în anumite privințe. O asemenea scrisoare i-ar fi produs, desigur, un șoc puternic. În plus, avea o sănătate șubredă.

Graves replică imediat:

– Probabil că aveți dreptate, domnule. Nici una dintre aceste scrisori nu demonstrează în vreun fel o cunoaștere reală a situației. Sunt doar acuzații făcute la nimereală. Nu a existat vreo încercare de șantaj. Și nu pare să aibă vreo tentă religioasă – așa cum se întâmplă uneori. Nu este vorba decât de sex și de răutate! Și acest lucru ne va da o indicație destul de clară în ceea ce-l privește pe autor.

Symmington se ridică în picioare. Cu toate că era un bărbat lipsit de emoții și de sentimentalism, buzele îi tremurau.

– Sper să o prindeți cât mai curând pe ticăloasa care le-a scris. Ea mi-a omorât soția, ca și cum i-ar fi pus cuțitul la gât. Făcu o pauză. Mă întreb

cum se simte acum.

Nu mai spuse nimic, lăsând întrebarea fără răspuns.

– Ce simte, Griffith? am întrebat.

După părerea mea, răspunsul ținea de domeniul lui.

– Dumnezeu știe. S-ar putea să aibă remușcări. Pe de altă parte, s-ar putea să-i facă plăcere puterea pe care o deține. E posibil însă ca moartea doamnei Symmington să-i fi hrănit mania.

– Sper că nu, am zis, simțind că mă trec fiorii. Fiindcă, dacă este așa, ea va...

Am ezitat și Nash termină propoziția în locul meu:

– Va încerca din nou? Asta, domnule Burton, ar fi cel mai bun lucru care s-ar putea întâmpla, din punctul nostru de vedere. Amintiți-vă că urciorul nu merge de multe ori la apă.

– Ar fi nebună dacă ar continua! am exclamat.

– Va continua, mă asigură Graves. Întotdeauna se întâmplă așa. Este un viciu, nu se poate abține.

Am clătinat din cap, cutremurându-mă. I-am întrebat dacă mai au nevoie de mine, fiindcă simțeam nevoia să ies la aer curat. Atmosfera părea impregnată de rău.

– Asta este tot, domnule Burton, spuse Nash. Țineți ochii deschiși și faceți cât mai multă propagandă – adică îndemnați-i pe toți cei care au primit vreo scrisoare să raporteze acest lucru.

Am dat aprobator din cap.

– Credeam că până acum toți cei de aici au primit o asemenea mizerie, am spus.

– Oare? făcu Graves. Își înclină ușor într-o parte chipul trist și întrebă: Nu știți în mod sigur pe cineva care nu a primit o asemenea scrisoare?

– Ce întrebare surprinzătoare! În general, oamenii nu-mi fac astfel de confidențe.

– Nu, nu, domnule Burton, nu la asta m-am referit. Mă întrebam numai dacă nu cunoașteți pe cineva care, după știința dumneavoastră, nu a primit o scrisoare anonimă.

– De fapt, am ezitat eu, într-un fel chiar cunosc.

Și am reprodus conversația pe care o avusesem cu Emily Barton.

Graves primi informația cu o înfățișare imobilă, apoi spuse:

– Ei bine, asta ne-ar putea fi de folos. O să țin minte chestia asta.

Am ieșit în soarele după-amiezii împreună cu Owen Griffith. Odată ajuns în stradă, am înjurat cu glas tare.

– E oare ăsta un loc potrivit unde să vină omul să stea la soare și să-și vindece rănilor? E plin de puroi ca un abces, cu toate că pare liniștit și inofensiv ca grădina raiului.

– Chiar și acolo, replică Owen sec, se găsea un șarpe.

– Ascultă, Griffith, crezi că știi ceva? Au vreo idee?

– Nu știi. Poliția are o tehnică minunată. Par deschiși, dar nu-ți spun mai nimic.

– Da. Nash e un tip de treabă.

– Și foarte capabil.

– Dacă cineva e sărit de pe fix pe aici, tu ar trebui să știi, i-am spus acuzator.

Griffith clătină din cap descurajat. Părea îngrijorat de-a binelea. M-am întrebat dacă avea vreo bănuială.

Străbătuserăm Strada Mare. M-am oprit în fața agenției imobiliare.

– Cred că trebuie să plătesc a doua rată pentru chirie – în avans. Mă gândesc foarte serios să o plătesc și să plec imediat împreună cu Joanna. Să renunț la restul perioadei de închiriere.

– Nu pleca! mă rugă Owen.

– De ce?

Nu-mi răspunse imediat. Apoi, după un minut sau două, zise încet:

– La urma urmei, pot să spun că ai dreptate. Lymstock nu este un loc prea sănătos acum. S-ar putea să ai de suferit... tu sau sora ta.

– Nimic nu îi face rău Joannei, am replicat. E o tipă dură. Eu sunt cel slab. Cumva, toată povestea asta mă scârbește.

– Și pe mine mă scârbește, zise Owen.

Am deschis pe jumătate ușa agenției imobiliare.

– Dar nu o să plec, am spus. Sunt mult prea curios și vreau să aflu cum se va termina.

Am intrat.

O femeie care bătea la mașină se ridică și îmi ieși în întâmpinare. Avea părul creț și zâmbea prostește, dar mi s-a părut mai inteligentă decât tânărul cu ochelari pe care îl văzusem data trecută în anticameră.

După o clipă, mi-am dat seama că avea ceva familiar. Era domnișoara Ginch, fosta secretară a domnului Symmington. Am comentat acest lucru:

– Ați lucrat la biroul de avocatură Galbraith and Symmington, nu-i așa?

– Da, da, așa este. Dar am considerat că este mai bine să plec. Aici am un post destul de bun, deși nu la fel de bine plătit. Dar există lucruri care sunt mai importante decât banii, nu credeți?

– Fără îndoială, am replicat.

– Scrisorile acelea înfiorătoare, șopti sâsâit domnișoara Ginch. Am primit una îngrozitoare. Despre mine și domnul Symmington – ah, era înfiorătoare și spunea niște lucruri absolut groaznice! Știam că este de datoria mea să o duc la poliție și asta am făcut, deși nu a fost chiar foarte plăcut pentru mine, nu-i așa?

– Nu, trebuie să fi fost teribil de neplăcut.

– Polițiștii mi-au mulțumit și au spus că am făcut ceea ce trebuia. Dar după aceea am simțit că, dacă lumea vorbește – și evident că trebuie s-o fi făcut, altfel de unde să-i fi venit ideea asta autorului scrisorilor? –, atunci trebuie să evit chiar și aparența unui lucru nepotrivit, deși nu a existat niciodată nimic între mine și domnul Symmington.

Mă simțeam cam stânjenit.

– Nu, nu, desigur că nu.

– Dar oamenii au niște minți atât de bolnave! Da, vai, niște minți atât de bolnave!

Cu toate că încercam neliniștit să-i evit privirea, nu am reușit și am făcut o descoperire neplăcută.

Domnișoarei Ginch părea să-i facă plăcere să vorbească despre anonimă.

Era a doua oară pe ziua aceea când întâlneam pe cineva care reacționa cu plăcere față de scrisorile anonime. Entuziasmul inspectorului Graves era profesional. Plăcerea domnișoarei Ginch mi se părea sugestivă și dezgustătoare.

O idee mi-a trecut prin mintea uluită.

Oare nu cumva domnișoara Ginch scrisese scrisorile?

Capitolul 7

I

Când am ajuns acasă, am găsit-o pe doamna Dane Calthrop stând de vorbă cu Joanna. Mi s-a părut că arăta cenușie la față și bolnavă.

– A fost un șoc teribil pentru mine, domnule Burton, spuse ea. Biata de ea, biata de ea!

– Da, am aprobat-o. Este îngrozitor să te gândești că cineva este adus în situația de a-și lua viața.

– Ah, vă refereați la doamna Symmington?

– Dumneavoastră nu?

– Desigur că ne pare rău de ea, dar oricum asta s-ar fi întâmplat mai devreme sau mai târziu, nu credeți?

– Așa să fie? făcu Joanna sec.

Doamna Dane Calthrop se întoarse spre ea.

– Ah, așa cred, dragă. Dacă sinuciderea ți se pare soluția potrivită de a scăpa de probleme, atunci nu contează prea mult care e problema.

Confruntată cu un șoc foarte neplăcut căruia să trebuiască să-i facă față, ar fi procedat în același fel. Ideea de bază e că era genul ăsta de femeie. Nu că ar fi bănuț cineva acest lucru. Întotdeauna mi s-a părut o femeie egoistă și cam prostituată, dar cu picioarele pe pământ. Nu genul care să intre în panică – dar încep să-mi dau seama cât de puțin îi cunosc pe ceilalți.

– Sunt totuși curios la cine vă refereați când ați spus „biata de ea“, am replicat.

Doamna Dane Calthrop mă privi țintă.

– La femeia care a scris scrisorile, evident.

– Nu cred, am remarcat eu cu răceală, că o să mor de grija ei.

Doamna Dane Calthrop se aplecă în față și îmi puse o mână pe genunchi.

– Dar nu vă dați seama – nu simțiți? Folosiți-vă imaginația. Gândiți-vă cât de disperată, cât de teribil de nefericită trebuie să fie o persoană ca să stea și să scrie astfel de lucruri. Cât de singură, de ruptă de oameni! Numai venin peste tot, un val negru de venin care refulează în felul acesta. De aceea mă învinovățesc foarte tare. Cineva din acest oraș este zguduit de o nefericire teribilă, iar eu nu mi-am dat seama deloc. Ar fi trebuit să știu. Nu poți să te bagi în treburile altora – eu nu o fac niciodată. Dar această nefericire întunecată, ca un braț cangrenat, negru și umflat! Dacă îl poți tăia ca să lași veninul să se scurgă, acesta nu va mai face rău. Da, bietul suflet, bietul suflet!

Se ridică să plece.

Nu puteam fi de acord cu ea. Nu aveam nici un pic de compasiune pentru autorul scrisorilor anonime. Dar am întrebat-o curios:

– Aveți vreo bănuială, doamnă Calthrop, cine este această femeie?

Ea își întoarse spre mine ochii frumoși și uimiți.

– Păi, aș putea ghici, îmi zise. Dar s-ar putea să mă înșel, nu-i așa?

Ieși grăbită pe ușă, apoi își băgă iarăși capul înăuntru și întrebă:

– Spuneți-mi, de ce nu v-ați căsătorit până acum, domnule Burton?

Oricine altcineva m-ar fi întrebat mi s-ar fi părut o impertinență, dar cum era vorba de doamna Dane Calthrop, am simțit că ideea îi trecuse brusc prin minte și ea nu dorea decât să afle răspunsul.

– Să spunem, am replicat eu glumind, că nu am întâlnit niciodată femeia potrivită?

– Se poate spune asta, replică ea, dar nu ar fi un răspuns foarte bun, fiindcă foarte mulți bărbați se căsătoresc cu femei nepotrivite.

De data asta chiar plecă.

– Știi, îmi zise Joanna, chiar cred că nu e în toate mințile. Dar îmi place. Oamenii de aici, din sat, se tem de ea.

– Și eu la fel, un pic.

– Fiindcă nu știi ce o să urmeze?

– Da. Și bănuielile ei sunt de o inteligență subtilă.

– Crezi că persoana care a scris anonimele este foarte nefericită? mă întrebă Joanna.

– Habar n-am ce crede sau ce simte, nenorocita! Și nici nu-mi pasă. Mie mi-e milă de victimele ei.

Acum mi se pare ciudat că, în speculațiile noastre despre starea sufletească a Mâinii Ascunse, ne-a scăpat cea mai evidentă. Griffith credea că e posibil să se simtă triumfătoare. Eu mi-o închipuisem plină de remușcări – îngrozită de rezultatul faptelor sale. Doamna Dane Calthrop credea că suferă.

Totuși, nici unul nu a luat în considerare reacția inevitabilă, evidentă – sau, mai bine zis, eu nu o am luasem în calcul. Și anume – teama.

Fiindcă, odată cu moartea doamnei Symmington, scrisorile intraseră dintr-o categorie în alta. Nu știu ce prevede legea – bănuiesc că domnul

Symmington știa, dar era clar că, având drept urmare decesul, situația autorului scrisorilor era mult mai gravă. Acum nu se mai punea problema să fie considerate o simplă glumă, în cazul în care identitatea făptașului era descoperită. Poliția intrase pe fir și fusese chemat un expert de la Scotland Yard. Era acum vital pentru autorul scrisorilor să-și păstreze anonimatul.

Și, considerând că teama era principala reacție, aveau să urmeze și alte lucruri. Eram orb și față de aceste posibilități – cu toate că ar fi trebuit să mi se pară evidente.

II

A doua zi dimineața, eu și Joanna am coborât destul de târziu la micul dejun – adică târziu după standardele din Lymstock. Era 9.30, oră la care, la Londra, Joanna abia deschidea o pleoapă, iar eu probabil dormeam dus. Oricum, când Partridge întrebuse: „Micul dejun la opt și jumătate sau la nouă?“, nici eu, nici Joanna nu am avut curajul să sugerăm o oră mai târzie.

Spre enervarea mea, Aimée Griffith se afla la ușă și discuta cu Megan.

Când ne văzu, ne întâmpină cu obișnuita exuberanță.

– Bună dimineața, leneșilor! Eu m-am trezit de mult.

Asta era, evident, o chestiune care o privea personal. Fără îndoială, un doctor trebuie să-și ia micul dejun devreme, iar o soră îndatoritoare se află acolo ca să-i toarne ceaiul sau cafeaua. Dar nu există nici o scuză să vii și să dai buzna peste vecinii mai somnoroși. Nouă și jumătate nu este o oră potrivită pentru o vizită matinală.

Megan se strecură în casă și apoi se duse în sufragerie, unde, bănuiam, își lua micul dejun când fusese întreruptă.

– Am spus că nu vreau să intru, continuă Aimée Griffith – deși eu, unul, nu înțeleg de ce e mai cuviincios să-i obligi pe oameni să iasă și să stea de vorbă cu tine pe treptele casei decât să intri înăuntru. Doream s-o întreb pe domnișoara Burton dacă are niște legume pe care poate să le doneze pentru taraba Crucii Roșii care va fi amplasată pe Strada Mare. Dacă are, o să-l pun pe Owen să vină cu mașina să le ia.

– V-ați trezit foarte dimineată, am spus.

– Cine se scoală de dimineată departe ajunge, mi-a răspuns Aimée. Există mai multe șanse să-i găsești pe oameni la ora asta matinală. De aici mă duc la domnul Pye. După-amiază trebuie să mă duc la Brenton. E vorba de îndrumări.

– Energia dumneavoastră mă obosește, am replicat și în acel moment se auzi sunând telefonul.

M-am dus în capătul holului ca să răspund, lăsând-o pe Joanna bâiguind ceva despre rubarbă și fasole verde, și trădându-și completa ignoranță în materie de legume de grădină.

– Da? am rostit în receptor.

De la celălalt capăt al firului se auzi sunetul neclar al unei respirații profunde și o voce de femeie rosti:

– Oh!

– Da? i-am zis încurajator.

– Oh, făcu din nou vocea, apoi întrebă pe un ton nazal: Este... vreau să spun... este Little Furze?

– Da, aici este Little Furze.

– Oh! Era evident exclamația cu care începea orice propoziție. Vocea continuă prudentă: Aș putea vorbi o clipă cu domnișoara Partridge?

- Desigur, am zis. Cine să-i spun că o caută?
- Oh! Spuneți-i că este Agnes, bine? Agnes Waddle.
- Agnes Waddle?
- Exact.

Rezistând tentației de a-i replica: „Eu sunt Donald Duck“, am pus jos receptorul și am strigat în sus pe scări în direcția de unde se auzea Partridge trebăluind.

- Partridge! Partridge!

Partridge apăru în capul scărilor, cu o mătură în mână și o privire de „Ce mai vrei acum?“ vizibilă clar în spatele atitudinii ei invariabil politicoase.

- Da, domnule?
- Agnes Waddle dorește să vorbească la telefon cu tine.
- Poftim, domnule?

Mi-am ridicat vocea:

- Agnes Waddle.

Mai înainte am scris numele așa cum am crezut. Dar acum îl voi scrie așa cum trebuie.

- Agnes Woddell – oare ce mai vrea de data asta? Foarte nemulțumită, Partridge lăsă la o parte mătura și coborî în grabă scările, cu rochia ei din material cu imprimeuri foșnind din cauza agitației.

M-am retras neobservat în sufragerie, unde Megan înfuleca sote de rinichi și șuncă. Spre deosebire de Aimée Griffith, Megan nu afișa un „chip luminos de dimineață“. De fapt, îmi răspunse foarte morocănoasă la salut și continuă să mănânce în tăcere.

Am deschis ziarele de dimineață și după câteva minute a apărut și Joanna care părea destul de tulburată.

– Pfui! exclamă ea. Sunt atât de obosită! Cred că mi-am dat în vileag totală ignoranță în ce privește perioada în care cresc legumele. Fasolea verde nu se face acum?

– În august, replică Megan.

– Ei bine, la Londra se găsește tot timpul, se apără Joanna.

– La conservă, prostuțo, i-am zis. Sau este adusă în camere frigorifice cu vaporul de la capătul îndepărtat al imperiului.

– La fel ca fildeșul, maimuțele și păunii?

– Exact.

– Aș prefera să am niște păuni, făcu Joanna gânditoare.

– Mie mi-ar plăcea să am o maimuță ca animal de companie, zise Megan.

Curățând gânditoare o portocală, Joanna spuse:

– Mă întreb cum te simți să fii Aimée Griffith, plină de sănătate, vigoare și dragoste de viață. Crezi că e vreodată obosită sau deprimată, sau... melancolică?

Am răspuns că eram foarte sigur că Aimée Griffith nu era niciodată melancolică și am urmat-o pe Megan afară, pe verandă, prin ușile glisante.

Stând acolo și umplându-mi pipa cu tutun, am auzit-o pe Partridge intrând în sufragerie și spunând pe o voce sumbră:

– Pot să vă vorbesc o clipă, domnișoară?

„Of, Doamne“, mi-am zis, „sper că Partridge nu are de gând să-și dea demisia. Emily Barton va fi foarte supărată pe noi dacă se va întâmpla

asta.“

Partridge continuă:

– Îmi cer scuze, domnișoară, fiindcă am fost sunată la telefon. Adică, tânăra persoană care m-a căutat ar fi trebuit să știe să n-o facă. Niciodată n-am avut obiceiul să folosesc telefonul sau să le permit prietenilor mei s-o facă, și îmi pare foarte rău că s-a întâmplat, iar conașul a răspuns și toate cele.

– Nu-i nici o problemă, Partridge, o asigură Joanna cu blândețe. De ce să nu te sune prietenii tăi dacă vor să-ți vorbească?

Simțeam că fața lui Partridge – deși nu o puteam vedea – era mai acră ca niciodată când răspunse cu răceală:

– Nu este genul de lucru care să se fi făcut vreodată în această casă. Domnișoara Emily nu ar permite asta niciodată. După cum am spus, îmi pare rău că s-a întâmplat, dar Agnes Woddell, fata care m-a sunat, era supărată; este tânără și nu știe ce se cuvine și ce nu în casa unui gentleman.

„Bravo ție, Joanna“, mi-am zis vesel.

– Această Agnes care m-a sunat, domnișoară, continuă Partridge, a lucrat aici în subordinea mea. Pe atunci avea 16 ani și venise direct de la orfelinat. Și, înțelegeți, neavând un cămin sau o mamă, sau pe cineva care s-o sfătuiască, s-a obișnuit să apeleze la mine. Eu pot să-i spun ce și cum.

– Da? făcu Joanna și așteptă.

Era evident că mai urma ceva.

– Așa că îmi iau libertatea să vă întreb, domnișoară, dacă sunteți de acord ca Agnes să vină în această după-amiază să luăm ceaiul în bucătărie. Este ziua ei liberă. Ceva o preocupă și vrea să-mi ceară sfatul. În mod obișnuit, nici n-aș fi visat să vă sugerez așa ceva.

– Dar de ce nu ar veni cineva ca să luați ceaiul împreună? întrebă Joanna uluită.

Auzind asta, Partridge deveni bătoasă – după cum avea să-mi spună Joanna mai târziu – și, cu un aer de-a dreptul impresionant, replică:

– Nu a fost niciodată obiceiul acestei case, domnișoară. Bătrâna doamnă Barton nu permitea niciodată vizitatori în bucătărie, cu excepția cazului când era ziua noastră liberă, situație în care ni se permitea să ne primim prietenii aici în loc să plecăm noi, dar altfel, în zilele obișnuite, nu aveam voie. Iar domnișoara Emily păstrează vechile obiceiuri.

Joanna era foarte drăguță cu servitorii și majoritatea o plăceau, dar nu reușise niciodată să spargă gheața cu Partridge.

– Nu are rost, fetițo, i-am spus după plecarea lui Partridge, când Joanna ni se alătură. Îngăduința și amabilitatea ta nu sunt apreciate. Numai vechea atitudine dominatoare și lucrurile făcute cum se cuvine în casa unui gentleman o mulțumesc pe Partridge.

– Dar e o tiranie să nu le permiți să le vină prietenii în vizită, spuse Joanna. Totuși, Jerry, nu se poate să le placă să fie tratați ca niște sclavi negri.

– Este evident că le place, am replicat. Cel puțin lui Partridge.

– Nu-mi dau seama de ce nu mă simpatizează. Majoritatea oamenilor o fac.

– Probabil că nu te consideră o adevărată stăpână a casei. Nu-ți treci niciodată degetul peste un raft ca să vezi dacă a fost șters praful. Nu te uiți sub covoare. Nu întrebi ce s-a întâmplat cu resturile de sufleu de ciocolată și nu comanzi niciodată un puding de pâine bun.

– Câh! făcu Joanna. Apoi continuă cu tristețe: Ziua de azi e un eșec total. Aimée mă disprețuiește fiindcă nu știu nimic despre regatul legumelor. Am fost privită cu răceală de Partridge fiindcă am dat dovadă de omenie. Acum o să mă duc în grădină și o să mănânc râme.

– Megan s-a dus deja acolo, am spus.

Megan plecase cu câteva minute în urmă și acum stătea dezorientată pe un petic de iarbă, semănând cu o pasăre care așteaptă gânditoare să fie hrănită.

Se întoarse spre noi și zise brusc:

– Astăzi trebuie să plec acasă.

– Poftim? am făcut consternat.

– A fost extrem de amabil din partea voastră să mă primiți și probabil am fost o povară. M-am simțit grozav, însă acum trebuie să mă întorc fiindcă, la urma urmei, acolo este casa mea și omul nu poate să fie plecat pentru totdeauna, așa că mă gândesc să plec în dimineața asta.

Și eu, și Joanna am încercat să o facem să se răzgândească, dar ea rămase neclintită în hotărârea ei. În cele din urmă, Joanna scoase mașina, iar Megan se duse la etaj, de unde coborî după câteva minute cu bagajul.

Singura persoană încântată fu Partridge, al cărei chip întunecat aproape se luminează. Niciodată nu o plăcuse prea mult pe Megan.

Stăteam în mijlocul pajiștii când Joanna se întoarse. Mă întrebă dacă aveam impresia că eram un disc solar.

– De ce?

– Stai acolo ca un ornament de grădină. Numai că nimeni n-ar putea să spună că semnifici orele însorite. Semeni cu un tunet!

– Nu mai am umor. Mai întâi Aimée Griffith – („Doamne!“ murmură Joanna între paranteze, „trebuie să vorbesc de legumele acelea!“) – apoi Megan care a plecat. Chiar mă gândisem să o invit la o plimbare până la Legge Tor.

– Presupun că i-ai fi pus o zgardă și o lesă, nu? făcu Joanna.

– Poftim?!

Joanna repetă cu glas mai tare și clar în timp ce dădea colțul casei spre grădina de legume:

– Am spus: „Presupun că i-ai fi pus o zgardă și o lesă, nu?” Stăpânul și-a pierdut câinele – asta s-a întâmplat cu tine!

III

Trebuie să mărturisesc că mă enervase modul brusc în care plecase Megan de la noi. Poate că se săturase subit de prezența noastră.

La urma urmei, nu era o atmosferă foarte amuzantă pentru o tânără. Acasă la ea îi avea pe copii și pe Elsie Holland.

Am auzit-o pe Joanna întorcându-se și am plecat rapid ca să nu-i mai dau prilejul să facă remarci necioplite despre discuri solare.

Owen Griffith sosi cu mașina chiar înainte de prânz și grădinarul îl aștepta cu legumele cerute.

În timp ce bătrânul Adams băga produsele în mașină, l-am invitat pe Owen înăuntru ca să-i ofer ceva de băut. Nu voia să rămână și la masă.

Când m-am întors cu paharele de sherry, Joanna era și ea acolo.

Nu existau semne de animozitate între ei. Joanna stătea ghemuită într-un colț pe canapea, ca o pisică mulțumită, care toarce, și îi punea lui Owen întrebări despre munca lui, dacă îi place să fie medic generalist, dacă nu și-ar dori să obțină o specializare. Considera că meseria de medic este una dintre cele mai fascinante din lume.

Orice s-ar spune despre Joanna, ea este, fără îndoială, un ascultător minunat, încântător. Și după ce ascultase nenumărate așa-zise „genii” care îi mărturiseau cât de neapreciate se simțeau, a-l asculta pe Owen Griffith

era floare la ureche. Când ajunseserăm la al treilea pahar de sherry, Griffith îi povestea despre nu știu ce reacție obscură sau leziune în niște termeni atât de științifici, încât numai un coleg de-al lui, medic, ar fi putut să înțeleagă.

Joanna afișa o expresie inteligentă și părea profund interesată.

M-am simțit brusc vinovat. Joanna chiar exagera. Griffith era un băiat prea bun ca să fie jucat pe degete. Femeile sunt niște adevărați drăcușori.

Apoi i-am aruncat cu coada ochiului o privire lui Griffith, ale cărui bărbie hotărâtă și buze ferm conturate mă făceau să nu fiu atât de sigur că Joannei o să-i meargă cu el. Și, oricum, un bărbat nu trebuie să se lase prostit de o femeie. Este problema lui personală dacă o face.

Apoi Joanna zise:

– Haide, răzgândește-te, doctore Griffith, și rămâi să iei masa cu noi.

Griffith se îmbujoră un pic și îi răspunse că ar face-o cu mare plăcere, dar sora lui îl aștepta să se întoarcă și...

– O să o sunăm și o să-i explicăm, interveni Joanna repede și ieși în hol ca să telefoneze.

După părerea mea, Griffith părea oarecum neliniștit și mi-a trecut prin minte că se temea puțin de sora lui.

Joanna se întoarse zâmbitoare și ne spuse că totul era în regulă.

Așa că Owen Griffith rămase la masă și păru să se simtă foarte bine. Am discutat despre cărți și piese de teatru, despre politica mondială, muzică și pictură, și despre arhitectura modernă.

Nu am abordat deloc subiectul Lymstock, nici nu am vorbit despre scrisorile anonime sau despre sinuciderea doamnei Symmington.

Ne-am detașat de toate și cred că Owen Griffith se simțea bine. Chipul lui întunecat și trist se luminase și ne-a arătat că era deschis la minte.

După plecarea lui, i-am spus Joannei:

- Tipul ăsta e prea bun pentru șmecheriile tale.
- Ce tot spui!? replică Joanna. Voi, bărbații, întotdeauna vă țineți partea.
- De ce vrei să-l pui cu botul pe labe, Joanna? Din cauza orgoliului rănit?
- Poate, spuse sora mea.

IV

În acea după-amiază, urma să luăm ceaiul cu Emily Barton în locuința ei din sat.

Ne-am dus acolo pe jos, fiindcă mă simțeam destul de în putere ca să urc dealul la întoarcere.

Mă gândisem că drumul ne va lua mai mult timp și am ajuns acolo devreme, pentru că femeia înaltă, ciolănoasă, cu o înfățișare aprigă, care ne-a deschis ușa ne-a spus că domnișoara Barton nu sosise acasă.

– Dar știu că vă așteaptă, așa că urcați, vă rog.

Aceasta era, evident, credincioasa Florence.

Am urmat-o pe scări; ea a deschis o ușă și ne-a invitat într-un salon destul de plăcut, deși, poate, puțin cam prea încărcat cu mobilă.

Bănuiam că unele lucruri proveneau de la Little Furze.

Femeia era foarte mândră de această încăpere.

– E drăguț, nu-i așa? ceru ea să afle.

– Foarte drăguț, răspunse Joanna cu căldură.

– Vreau să se simtă cât mai bine. Nu că aș putea să-i ofer tot ce aș vrea, după cum merită. Ar trebui să stea în propria casă, așa cum trebuie, nu în niște camere de închiriat.

Florence, o femeie teribil de aprigă, se uită la noi cu o privire plină de reproș. Îmi dădeam seama că nu era ziua noastră norocoasă. Pe Joanna o scosese din sărite Aimée Griffith și Partridge, iar acum balaurul de Florence se lua de amândoi.

– Am fost fată în casă timp de cincisprezece ani acolo, adăugă ea.

Simțindu-se nedreptățită, Joanna replică:

– Ei bine, domnișoara Barton a dorit să închirieze casa. A dat anunț prin intermediul agenților imobiliari.

– A fost obligată, spuse Florence. Iar ea trăiește atât de simplu și de economicos! Dar chiar și așa, guvernul tot nu o lasă în pace! Trebuie să-i ia și pielea de pe dânsa!

Am clătinat trist din cap.

– Pe vremea bătrânei doamne erau o mulțime de bani, continuă Florence. Apoi au murit toate una după alta, sărăcuțele. Biata domnișoară Emily a avut grijă de fiecare. S-a chinuit, dar întotdeauna a fost atât de răbdătoare și nu s-a plâns niciodată. Însă efortul și-a spus cuvântul. Iar după aceea a mai trebuit și să-și facă griji din cauza banilor. Acțiunile nu mai valorează ca altădată, așa zice dânsa, și de ce se întâmplă asta, aș vrea să știu, mă rog? Ar trebui să le fie rușine! Să ruineze o doamnă ca dânsa, care nu se pricepe la cifre și care nu poate să facă față șmecheriilor lor.

– Practic, toată lumea a fost afectată de criză, am zis, dar Florence rămase neînduplecată.

– Pentru cei care-și pot purta singuri de grijă e mai puțin important, dar nu-i același lucru pentru dumneaei. Are nevoie de cineva care să aibă grijă de dânsa și, câtă vreme stă cu mine, o să mă asigur că nimeni nu o să profite de ea și n-o să o supere în vreun fel. Aș face orice pentru domnișoara Emily.

Și, după ce ne privi urât câteva clipe ca să se asigure că am priceput ce vrea să spună, neîmblânzita Florence părăsi încăperea, închizând cu grijă ușa în urma ei.

– Nu te simți ca un parazit, Jerry? mă întrebă Joanna. Eu așa mă simt. Ce se întâmplă cu noi?

– Se pare că nu ne descurcăm prea bine, i-am răspuns. Megan s-a plictisit de noi, Partridge te dezaprobă, credincioasa Florence ne dezaprobă pe amândoi.

– Mă întreb care este motivul adevărat pentru care a plecat Megan? murmură Joanna.

– S-a plictisit.

– Nu cred deloc asta. Mă întreb – crezi, Jerry, că ar putea avea legătură cu ceva ce i-a spus Aimée Griffith?

– Te referi la dimineața asta, când au stat de vorbă la ușă?

– Da. Nu au vorbit prea mult, desigur, dar...

– ... Dar femeia aia are delicatețea unui elefant într-un magazin de porțelanuri, am terminat eu fraza. Se poate să fi...

Ușa se deschise și domnișoara Emily intră în salon. Avea obraji rozalii, răsufierea întretăiată și părea emoționată. Ochii ei albaștri străluceau. Ne zise cu vocea ei de vrăbiuță, destul de tulburată:

– O, Doamne, îmi pare rău că am întârziat. Am făcut niște cumpărături în oraș, iar prăjiturile de la Blue Rose nu mi s-au părut prea proaspete, așa că

m-am dus la magazinul doamnei Lygon. Întotdeauna îmi place să cumpăr prăjiturile ultimele, fiindcă atunci le găsești pe cele de-abia scoase din cuptor și nu ți se dau cele din ziua precedentă. Dar sunt atât de necăjită că v-am făcut să așteptați – este de neiertat...

– E vina noastră, domnișoară Emily, interveni Joanna. Am sosit mai devreme. Am venit pe jos și Jerry merge atât de repede acum, încât ajungem peste tot prea devreme.

– Niciodată nu e prea devreme, draga mea. Nu spune asta, știți, omul nu poate spune că are prea mult din ceva bun.

Și bătrâna doamnă o bătu cu afecțiune pe Joanna pe umăr.

Joanna se luminează la față. Se părea că, în cele din urmă, cineva o plăcea. Emily Barton îmi zâmbi și mie, dar făcu asta cu o oarecare timiditate, cum ar face cineva în timp ce se apropie de un tigru mîncător de oameni, despre care i s-a spus că, pentru moment, e inofensiv.

– Este foarte drăguț din partea dumneavoastră să participați la un eveniment atât de feminin cum este ceaiul, domnule Burton.

După părerea mea, Emily Barton își închipuia că bărbații sunt niște ființe care consumă în permanență whisky cu sifon și fumează trabucuri, și din când în când se strecoară ca să le seducă pe fecioarele din sat sau să aibă o aventură cu o femeie măritată.

Când, mai târziu, i-am spus asta Joannei, ea mi-a replicat că, probabil, „vrabia mălai visează“, că Emily Barton ar fi dorit să dea peste un asemenea bărbat, dar, vai, asta nu se întâmplase niciodată.

Între timp, domnișoara Emily se agita prin cameră, aranjând pentru mine și Joanna măsuțele și aducându-ne grijulie scrumiere; un minut mai târziu, ușa se deschise și apărură Florence cu o tavă cu ceaiul și niște cești fine Crown Derby, pe care, presupuneam, domnișoara Emily le adusese cu ea. Ceaiul chinezesc era delicios și fu însoțit de sandviciuri din felii subțiri de pâine cu unt și de prăjiturele.

De data aceasta, Florence era radioasă și o privea pe domnișoara Emily cu un fel de plăcere maternă, așa cum te-ai uita la copilul favorit care se joacă de-a servitul ceaiului la păpuși.

Eu și Joanna am mâncat mult mai mult decât simțeam nevoia, căci gazda noastră ne îndemna cu mult entuziasm. Era evident că micuța doamnă se bucura de petrecerea pe care o oferea și mi-am dat seama că, pentru Emily Barton, eu și Joanna reprezentam o adevărată aventură – doi oameni din misterioasa și sofisticata lume londoneză.

Firește că discuția a alunecat curând spre bârfă. Domnișoara Barton vorbi cu căldură despre doctorul Griffith, despre bunătatea și priceperea lui ca doctor. Și domnul Symmington era considerat un avocat foarte deștept și o ajutase pe domnișoara Barton să capete înapoi ceva bani din impozitul pe venit despre care, altfel, ea nu ar fi avut habar. Era atât de drăguț cu copiii lui, le era devotat lor și soției – apoi domnișoara Barton se opri brusc.

– Biata doamnă Symmington, este atât de îngrozitor de trist, iar copiii aceia au rămas fără mamă. Probabil că nu a fost niciodată o femeie foarte puternică – iar sănătatea îi fusese foarte șubredă în ultima vreme.

O tulburare a minții, asta trebuie să fi fost. Am citit despre astfel de lucruri în ziar. În astfel de împrejurări, oamenii nu-și dau seama ce fac. Iar ea trebuie să nu fi fost conștientă de ce făcea, altfel și-ar fi adus aminte de domnul Symmington și de copii.

– Scrisoarea aceea anonimă trebuie s-o fi tulburat peste măsură, zise Joanna.

Domnișoara Barton se înroși, apoi spuse, cu o urmă de reproș în glas:

– Nu e un lucru prea plăcut de discutat, nu crezi, draga mea? Știi că au existat... ăăă... scrisori, dar hai să nu vorbim despre ele. Sunt lucruri îngrozitoare. Cred că ar fi bine să le ignorăm.

Ei bine, poate că domnișoara Barton putea să le ignore, dar pentru unii oameni nu era atât de simplu. Oricum, am schimbat subiectul și am discutat despre Aimée Griffith.

– Minunată, de-a dreptul minunată, zise Emily Barton. Energia și capacitatea ei de organizare sunt fără cusur. Și este foarte bună cu fetele. Este atât de practică și pusă la curent cu toate! Practic, ea conduce locul ăsta. Și este absolut devotată fratelui ei. Este foarte frumos să vezi atâta devotament între frate și soră.

– Lui nu i se pare niciodată un pic cam obositor? întrebă Joanna.

Emily Barton se uită uimită la ea.

– Ea a sacrificat foarte multe de dragul lui, răspunse cu o urmă de reproș în glas.

Am văzut în ochii Joannei citindu-se „O, Doamne!“ și m-am grăbit să abat discuția înspre domnul Pye.

Emily Barton avea oarecare dubii în legătură cu domnul Pye.

Tot ce putu să spună fu să repete, destul de puțin convinsă, că era foarte amabil – da, foarte amabil. Era un om cu dare de mână și foarte generos. Uneori primea niște musafiri cam ciudați, dar, desigur, și călătoria foarte mult.

Am fost de acord că, într-adevăr, călătoriile îți dezvoltau orizontul, dar, uneori, aveau ca urmare și întâlnirea cu oameni mai ciudați.

– Mereu mi-am dorit să plec într-o croazieră, mărturisi Emily Barton melancolică. Citești despre așa ceva în ziare și pare atât de atrăgător!

– Și de ce nu vă duceți? o întrebă Joanna.

Transpunerea unui vis în realitate păru să o alarmeze pe domnișoara Emily.

– A, nu, nu, asta ar fi chiar imposibil.

– Dar de ce? Este destul de ieftin.

– A, nu este vorba numai de cheltuieli. Dar nu mi-ar plăcea să mă duc singură. Să călătorești neînsoțit ar părea cam neobișnuit, nu credeți?

– Nu, replică Joanna.

Domnișoara Emily o privi cu îndoială.

– Și nu știu cum m-aș descurca cu bagajul, cu coborâtul în porturi străine și cu toți banii aceia diferiți...

În fața privirii înspăimântate a micuței doamne părură să se ridice nenumărate obstacole, iar Joanna se grăbi să o liniștească întrebând-o despre apropiata sărbătoare câmpenească și despre vânzarea de produse casnice. Acest subiect conduse inevitabil spre doamna Dane Calthrop.

Un spasm ușor se putu observa pentru o clipă pe chipul domnișoarei Barton.

– Să știi, dragă, zise ea, că este, într-adevăr, o femeie foarte ciudată. Și lucrurile pe care le spune uneori!

Am întrebat-o ce lucruri.

– A, nu știu. Lucruri atât de neașteptate, și felul în care se uită la tine, de parcă nu tu ai fi acolo, ci altcineva – nu mă exprim bine, dar este atât de greu să pun în cuvinte impresia pe care o am. Apoi, ea nu vrea... ei bine, nu dorește să se amestece absolut deloc. Sunt atât de multe situații în care nevasta unui vicar poate să dea un sfat și, poate, chiar să admonesteze. Să-i scuture pe oameni și să-i facă să revină pe drumul cel bun. Oamenii ar asculta-o, sunt sigură, fiindcă o privesc cu teamă și admirație. Dar ea preferă să rămână retrasă și să nu se apropie de ceilalți, și are obiceiul curios de a-i părea rău pentru cei mai neisprăviți oameni.

– Asta este interesant, am zis eu, schimbând o privire rapidă cu Joanna.

– Totuși, este o femeie foarte bine-crescută. Înainte de căsătorie s-a numit domnișoara Farroway de Bellpath – o familie foarte bună, dar familiile astea vechi sunt uneori excentrice, după părerea mea. Însă e devotată

soțului ei care este un bărbat foarte deștept, dar care, mi-e teamă, se pierde aici, la țară. Este un om bun și foarte sincer, dar obiceiul lui de a cita din latină mă cam zăpăcește.

– Așa-i, așa-i, am aprobat-o din toată inima.

– Jerry a beneficiat de o educație scumpă în școli publice, așa că nu recunoaște latina nici când o aude, replică Joanna.

Această afirmație o făcu pe domnișoara Barton să abordeze un nou subiect.

– Directoarea școlii de aici este cea mai neplăcută tânără pe care am întâlnit-o, zise ea. Mi-e teamă că e cam comunistă, zise domnișoara Barton coborând glasul la pomenirea cuvântului „comunistă“.

Mai târziu, în timp ce urcam dealul spre casă, Joanna îmi spuse:

– E o femeie chiar drăguță.

V

La cina din acea seară, Joanna îi spuse lui Partridge că spera ca întâlnirea pe care aceasta o avusese la ceai să fi fost reușită.

Partridge se înroși la față și își luă o atitudine și mai înțepată.

– Mulțumesc, domnișoară, dar, în cele din urmă, Agnes nu a apărut.

– Oh, îmi pare rău.

– Pentru mine nu a avut importanță, zise Partridge.

Era atât de supărată, încât binevoi să ne împărtășească gândurile ei.

– Doar nu eu am fost cea care s-a gândit să o invite! Ea singură a sunat, a spus că o preocupă ceva și m-a întrebat dacă poate să vină până aici, fiindcă era ziua ei liberă. Iar eu am spus „da“, dacă voi obține permisiunea dumneavoastră – ceea ce am și făcut. Și după asta, nici un semn de la ea! Nici nu am primit vreun cuvânt de scuză, deși sper că voi primi un bilet mâine-dimineată. Fetele din ziua de azi nu-și cunosc lungul nasului și habar n-au să se comporte!

Joanna încercă să îmblânzească sentimentele rănite ale lui Partridge.

– Poate că nu s-a simțit bine. Nu ai sunat-o să afli?

Partridge se zburli din nou.

– Nu, nu am făcut-o, domnișoară. Nu, cum așa?! Dacă Agnes vrea să se comporte nepoliticos e problema ei, dar o să-i spun eu ce cred despre asta când ne vom întâlni.

Partridge ieși din cameră plină de indignare, iar eu și Joanna am izbucnit în râs.

– Probabil e un caz pentru rubrica „Sfaturi de la mătușa Nancy“, am zis. „Iubitul meu se comportă foarte rece cu mine. Ce să fac?“ În lipsa mătușii Nancy, Partridge a fost aleasă ca să dea sfaturi, în schimb, a avut probabil loc o împăcare și bănuiesc că în această clipă Agnes și iubitul ei sunt unul dintre acele cupluri îmbrățișate peste care dai la umbra unui gard viu. Te fac să te simți teribil de jenat, fără ca ei să se sinchisească de asta.

Joanna râse și mărturisi că și ea credea la fel.

Am început să vorbim despre scrisorile anonime și ne-am întrebat cum se descurcau Nash și melancolicul Graves.

– Astăzi se face exact o săptămână, zise Joanna, de când doamna Symmington s-a sinucis. Aș fi crezut că o să obțină ceva până acum. Amprente, mostre de scris, ceva.

I-am răspuns absent. Undeva, în străfundul minții, începuse să capete contur o neliniște ciudată, care avea legătură cu expresia pe care o folosisese Joanna: „exact o săptămână“.

Îndrăznesc să spun că ar fi trebuit să pun lucrurile cap la cap mai devreme. Poate, inconștient, bănuiam deja.

În orice caz, ideea începuse să „dospească“. Neliniștea creștea – ajunsesem să o conștientizez.

Joanna observă că nu mai ascultam ce-mi povestea cu însuflețire despre o întâlnire din sat.

– Ce s-a întâmplat, Jerry?

Nu i-am răspuns pentru că eram preocupat să pun cap la cap lucrurile.

Sinuciderea doamnei Symmington... Era singură acasă în acea după-amiază... Singură în casă pentru că era ziua liberă a servitoarelor... Exact acum o săptămână...

– Jerry, ce...

Am întrerupt-o:

– Joanna, servitoarele au o zi liberă pe săptămână, nu-i așa?

– Și o dată la două duminici, răspunse Joanna. Ce...

– Lasă duminicile. Au aceeași zi liberă în fiecare săptămână?

– Da. Așa se procedează de obicei.

Joanna mă privea plină de curiozitate. Minte ei nu urmase aceeași cale ca a mea.

Am traversat camera și am acționat clopoțelul. Partridge apăru în cameră.

– Spune-mi, i-am cerut, această Agnes Woddell. Lucrează?

– Da, domnule. La doamna Symmington. La domnul Symmington, ar trebui să spun acum.

Am inspirat adânc și m-am uitat la ceas. Era zece și jumătate seara.

– Ar trebui să fie acasă la ora asta, nu crezi?

Partridge mă privi dezaprobat.

– Da, domnule. Servitoarele trebuie să se întoarcă până la zece. Sunt de modă veche.

– O să sun, am decis.

Am ieșit în hol, cu Joanna și Partridge în urma mea. Partridge era furioasă. Joanna era uimită. În timp ce încercam să găsec numărul, îmi spuse:

– Ce vrei să faci, Jerry?

– Vreau să mă asigur că fata aceea a ajuns cu bine.

Partridge pufni. Doar pufni, nimic mai mult. Dar nu-mi păsa nici cât negru sub unghie de pufnelile lui Partridge.

La celălalt capăt al firului răspunse Elsie Holland.

– Scuze că sun, am început. Sunt Jerry Burton. ăăă... Agnes, servitoarea, este acasă?

De-abia după ce am rostit cuvintele, m-am simțit ca un mare tâmpit. Dacă fata venise acasă și totul era în regulă, cum Dumnezeu aveam să explic faptul că sunasem și întrebasem? Ar fi fost mai bine dacă aș fi lăsat-o pe Joanna să facă asta, cu toate că și în acest caz ar fi fost nevoie de o oarecare explicație. Am prevăzut un nou motiv de bârfă în Lymstock, avându-ne ca subiect pe mine și pe Agnes Woddell.

Nu-i de mirare că Elsie Holland păru foarte surprinsă.

– Agnes? A, sigur că trebuie să fie acasă la ora asta.

M-am simțit ca un prost, dar am insistat:

– Te deranjează să verifici dacă este acasă, domnișoară Holland?

Un lucru poate fi spus despre guvernante – sunt obișnuite să facă tot ce li se cere. Nu contează motivul! Elsie Holland puse jos receptorul și se duse ascultătoare să verifice.

Două minute mai târziu, am auzit o voce:

– Sunteți acolo, domnule Burton?

– Da.

– Agnes nu e acasă.

Atunci am știut că intuiția mea fusese corectă. Am auzit niște voci nedeslușite la celălalt capăt al firului, apoi Symmington spuse:

– Salut, Burton, ce s-a întâmplat?

– Servitoarea dumitale, Agnes, nu s-a întors?

– Nu. Domnișoara Holland tocmai a fost să verifice. Ce s-a întâmplat? Doar nu s-a petrecut un accident, nu?

– Nu un accident, am confirmat.

– Vrei să spui că ai motive să crezi că i s-a întâmplat ceva fetei?

– Nu m-ar mira, am replicat sumbru.

Capitolul 8

I

Am dormit prost în acea noapte. Chiar și atunci, bănuiesc, piesele puzzle-ului mi se învârteau prin minte. Cred că, dacă mi-aș fi pus mintea la contribuție, aș fi putut rezolva întregul mister atunci și acolo. Altfel, din ce motiv fragmentele acelea disparate mi-ar fi stăruit în minte atât de insistent?

Cât de multe știm la un moment dat? Mult mai mult – sau, cel puțin, așa consider – decât credem că știm! Dar nu putem ajunge la acele cunoștințe ascunse. Sunt acolo, dar nu le putem atinge.

Am rămas întins pe pat, întorcându-mă neliniștit de pe-o parte pe alta, în timp ce elemente vagi ale misterului îmi apăreau în minte și mă torturau.

Exista un tipar – numai de-aș putea să-l înțeleg! Ar trebui să știu cine a scris epistolele acelea afurisite! Exista undeva o urmă – numai de-aș putea s-o urmez!

În timp ce încercam să adorm, cuvintele-mi jucau enervant în mintea mea amețită.

„Nu iese fum fără foc.“ Nu iese fum fără foc. Fum... Fum? Perdea de fum... Nu, asta era din război – o expresie din război. Război. Bucățică de hârtie... Doar o bucățică de hârtie. Belgia... Germania...

Am adormit. Am visat că mă duceam la plimbare cu doamna Dane Calthrop, care se transformase într-un câine de vânătoare, iar ea avea zgardă și lesă.

II

Țârâitul telefonului m-a trezit. Era un sunet persistent.

M-am ridicat în capul oaselor în pat și m-am uitat la ceas. Era 7.30. Nu fusesem încă strigat. Telefonul continua să țârâie în holul de la parter.

Am sărit din pat, mi-am pus halatul și am coborât în grabă. Am ajuns cu puțin înaintea lui Partridge care intra pe ușa dinspre bucătărie. Am ridicat receptorul.

– Alo?

– Oh! Era un oftat de ușurare. Tu ești! Era vocea lui Megan. O voce nespuse de pierdută și de înspăimântată. Oh, te rog, vino! Te rog! Oh, vino! Vii?

– Vin de îndată, i-am zis. Mă auzi? De îndată.

Am urcat treptele câte două odată și am dat buzna în camera Joannei.

– Ascultă, Joanna, mă duc acasă la Symmington.

Joanna își înălță capul blond și cărlionțat de pe pernă și își frecă ochii ca un copil.

– De ce... Ce s-a întâmplat?

– Nu știu. Era copila – Megan. Părea înspăimântată.

– Ce crezi că s-a întâmplat?

– Dacă nu mă înșel, e vorba de fata aceea, Agnes.

În timp ce mă îndreptam spre ușă, Joanna strigă după mine:

– Așteaptă! Mă îmbrac și te duc cu mașina.

– Nu-i nevoie. Mă duc singur.

– Nu poți să conduci.

– Ba da, pot.

Și chiar am făcut-o. A fost un pic dureros, dar nu foarte mult. M-am spălat, m-am bărbierit, m-am îmbrăcat, am luat mașina și am ajuns la reședința Symmington într-o jumătate de oră. Nu era o performanță prea rea.

Megan probabil că pândise sosirea mea. Ieși în fugă din casă și se agăță de mine. Biata ei fețișoară era albă și contorsionată.

– Oh, ai venit... Ai venit!

– Calmează-te, copilă, i-am zis. Da, am venit. Ce s-a întâmplat?

Megan începu să tremure. Mi-am petrecut brațul în jurul ei.

– Eu... eu am găsit-o.

– Tu ai găsit-o pe Agnes? Unde?

Tremură și mai tare.

– Sub scări. E un dulap acolo. Se țin undițe și crose de golf, și tot felul de lucruri. Știi ce.

Am dat afirmativ din cap. Era un dulap obișnuit.

Megan continuă:

– Era acolo, ghemuită și... și rece... îngrozitor de rece. Știi, era... era moartă!

Am întrebat-o curios:

– Ce te-a făcut să te uiți acolo?

– Nu... nu știu. Ai telefonat aseară. Și toți am început să ne întrebăm unde e Agnes. Am așteptat-o o vreme și nu ne-am culcat, dar ea nu a venit și, în cele din urmă, ne-am dus la culcare. Nu am putut dormi foarte bine și m-am trezit devreme. Numai Rose, bucătăreasa, se sculase. Era foarte supărată pe Agnes că nu se întorsese. A zis că a mai fost într-un loc unde o fată a fugit tot așa. Eu am mâncat niște lapte cu pâine și unt în bucătărie. Brusc, Rose a intrat cu o înfățișare ciudată și a spus că hainele pe care Agnes le poartă când iese sunt tot în camera ei – hainele cele bune, pe care le lua când pleca. Și am început să mă întreb dacă... dacă a plecat, într-adevăr, de acasă. Am început să caut și am deschis dulapul de sub scări... Și acolo am găsit-o.

– Presupun că a sunat cineva la poliție?

– Da, polițiștii sunt aici. Tatăl meu vitreg i-a sunat imediat. După aceea eu... am simțit că nu mai suport și te-am sunat. Nu te superi?

– Nu, i-am răspuns. Nu mă supăr. Am privit-o curios. Ți-a dat cineva vreun brandy sau cafea, sau un ceai... după ce ai găsit-o?

Megan clătină din cap.

Am înjurat întregul ménage Symmington. Filfizonul acela de Symmington nu se gândise decât la poliție. Se pare că nici Elsie Holland, nici bucătăreasa nu se gândiseră la efectul pe care această descoperire înfiorătoare l-a putut avea asupra unei copile sensibile.

– Vino, fetișo. Mergem la bucătărie.

Am înconjurat casa și am intrat în bucătărie pe ușa din spate. Rose, o femeie grasuță cu o față rotundă, de vreo patruzeci de ani, bea un ceai tare lângă focul din bucătărie. Ne-a întâmpinat cu un șuvoi de vorbe și cu mâna la inimă.

O cuprinseseră niște palpitații ciudate, îngrozitoare, mi-a spus. Numai dacă stai să te gândești, ar fi putut fi ea, ar fi putut fi oricare dintre ei, uciși în patul lor – asta se putea întâmpla!

– Pregătește o ceașcă zdravănă din ceaiul ăla tare pentru domnișoara Megan, i-am zis. A trecut printr-un adevărat șoc. Adu-ți aminte că ea a fost cea care a găsit cadavrul.

Simpla menționare a cadavrului aproape că o făcu pe Rose să leșine, dar am oprit-o cu o privire rece. Bucătăreasa îi turnă lui Megan o ceașcă de lichid închis la culoare.

– Poftim, domnișoară, i-am zis lui Megan. Bea asta. Bănuiesc că nu ai și niște brandy, Rose?

Rose îmi răspunse cu jumătate de gură că mai rămăseseră câteva picături din brandy-ul folosit la pregătirea prăjiturilor de Crăciun.

– E suficient, i-am zis și am turnat puțin în ceașca lui Megan.

Am văzut din privirea lui Rose că i se părea o idee bună. I-am spus lui Megan să rămână cu Rose.

– Pot să am încredere în dumneata să ai grijă de domnișoara Megan? am întrebat-o, iar Rose mi-a răspuns recunoscătoare:

– Oh, da, domnule.

Am intrat în casă. Dacă eu cunoșteam genul de femeie ca Rose, curând avea să simtă nevoia să-și recapete forțele mâncând ceva și asta nu-i va strica nici lui Megan. La naiba cu oamenii ăștia – de ce nu puteau să aibă grijă de un copil?

Spumegând de furie, am dat peste Elsie Holland în hol. Nu păru surprinsă să mă vadă. Bănuiesc că tulburarea teribilă provocată de descoperire îi făcea pe locatarii casei să nu-și dea bine seama cine venea și cine pleca. Polițistul, Bert Rundle, stătea lângă ușa din față.

Elsie Holland spuse cu răsuflarea tăiată:

– Oh, domnule Burton, nu este absolut îngrozitor? Cine ar fi fost în stare de un asemenea lucru înfiorător?

– Înseamnă că a fost o crimă?

– A, da. A fost lovită în ceafă. Era toată numai sânge și păr – oh! E îngrozitor! Și înghesuită în dulapul acela. Cine ar fi putut comite o asemenea ticăloșie? Și de ce? Biata Agnes, sunt sigură că nu a făcut nimănui nici un rău în toată viața ei.

– Nu, i-am replicat. Cineva a avut grijă de asta destul de prompt.

Ea mă privi fără să înțeleagă. Era clar, nu-i mergea prea repede mintea. Dar avea nervi tari. Tenul îi era, ca de obicei, ușor colorat de emoție și mi-am imaginat că, într-un fel ușor macabru și în ciuda inimii ei bune, chiar îi făcea plăcere drama prin care trecea.

Elsie Holland spuse pe un ton de scuză:

– Trebuie să urc la băieți. Domnul Symmington este foarte îngrijorat ca nu cumva ei să aibă un șoc. Vrea să-i țin departe de toate astea.

– Am auzit că Megan a găsit cadavrul, am spus. Sper că are cineva grijă de ea.

Spre lauda ei, Elsie Holland păru să aibă muștrări de conștiință.

– O, Doamne! Am uitat cu totul de ea. Sper că e bine. Am fost atât de grăbită, cu poliția și toate celelalte – dar a fost o neglijență din partea mea. Biata fată, trebuie să se simtă groaznic. Mă duc imediat să văd ce face.

M-am mai domolit.

– E în regulă, i-am spus. Are Rose grijă de ea. Du-te la copii.

Ea mi-a mulțumit zâmbindu-mi cu dinții mari și albi, și plecă grăbită pe scări. La urma urmei, datoria ei era să se preocupe de băieți, nu de Megan – Megan nu era preocuparea nimănui. Elsie era plătită să aibă grijă de puștii răzgâiați ai lui Symmington. Nimeni nu o putea condamna.

În timp ce dispărea grăbită pe scări, mi s-a tăiat răsuflarea. Pentru o clipă, în locul unei guvernante conștiincioase am zărit imaginea Victoriei înaripate, nemuritoare și incredibil de frumoase.

Apoi ușa se deschise și comisarul Nash intră în hol, urmat de Symmington.

– A, domnule Burton, mă întâmpină el. Tocmai mă pregăteam să vă sun. Mă bucur că sunteți aici.

Nu m-a întrebat – atunci – de ce mă aflam acolo.

Își întoarse capul și i se adresă lui Symmington:

– O să folosesc această cameră, dacă nu aveți nimic împotriva.

Era o mică încăpere, cu o fereastră care dădea spre stradă.

– Desigur, desigur.

Symmington se ținea destul de bine, dar părea teribil de obosit. Comisarul Nash îi zise cu blândețe:

– În locul dumneavoastră aș lua micul dejun, domnule Symmington. Dumneavoastră, domnișoara Holland și domnișoara Megan vă veți simți mult mai bine după ce veți mânca niște ouă cu șuncă și veți bea niște cafea. Crimele nu cad bine pe stomacul gol.

Vorbea pe un ton liniștitor, ca un doctor de familie.

Symmington încercă să surâdă vag și răspunse:

– Mulțumesc, domnule comisar, o să vă urmez sfatul.

L-am urmat pe Nash în micuța încăpere, iar el a închis ușa. Apoi mi-a spus:

– Ați ajuns aici foarte repede. Cum ați auzit vestea?

I-am spus că mă sunase Megan. Îl simpatizam pe comisarul Nash. Măcar el nu uitase că și Megan avea nevoie de micul dejun.

– Am auzit că ați telefonat seara trecută, domnule Burton, și ați întrebat de această fată. De ce ați făcut-o?

Presupuneam că gestul părea ciudat. I-am povestit de telefonul pe care Agnes i-l dăduse lui Partridge și de faptul că nu apăruse la întâlnire.

– Da, înțeleg..., făcu el.

O spusese încet și gânditor, frecându-și bărbia. Apoi oftă.

– Ei bine, aici e vorba de crimă, fără îndoială. O acțiune fizică directă. Întrebarea e: ce știa fata? I-a spus ceva acestei Partridge? Ceva clar?

– Nu cred. Dar puteți s-o întrebați.

– Da. Am să vin să discut cu ea după ce termin aici.

– Ce s-a întâmplat, mai exact? am întrebat. Sau nu știți încă?

– Cam așa ceva. Era ziua liberă a servitoarelor...

– A amândurora?

– Da, se pare că mai demult au fost aici două surori care doreau să iasă împreună, așa că doamna Symmington a aranjat lucrurile în felul acesta. Apoi, după ce au venit aceste două servitoare, ea a păstrat același aranjament. Ele obișnuiau să lase o cină rece în sufragerie, iar domnișoara Holland aducea ceaiul.

– Înțeleg.

– Lucrurile sunt destul de clare până la un punct. Bucătăreasa, Rose, vine din Nether Mickford și, ca să ajungă acolo în ziua ei liberă, trebuie să prindă autobuzul de ora două și jumătate. Așa că Agnes trebuie întotdeauna

să strângă masa de prânz. Rose obișnuia să spele vasele de la cină când se întorcea seara, ca să fie chit.

Asta s-a întâmplat ieri. Rose a plecat să prindă autobuzul la 14.25, Symmington a plecat la birou la 14.35. Elsie Holland și copiii au ieșit la trei fără un sfert. Megan Hunter a plecat cu bicicleta cinci minute mai târziu. Agnes a rămas singură acasă. Din câte mi-am dat seama, în mod normal pleca de acasă între 15 și 15.30.

– Și casa rămânea goală?

– A, pe aici oamenii nu-și fac probleme în privința asta. Nu se prea încuie ușile pe aici, prin zonă. După cum am spus, la trei fără zece, Agnes era singură în casă. Este clar că nu a plecat, pentru că purta încă boneta și șorțul când a fost găsit cadavrul.

– Îmi închipui că puteți spune cu aproximație ora morții?

– Doctorul Griffith nu se angajează să spună o oră exactă. Între două și patru și jumătate – acesta este verdictul lui oficial.

– Cum a fost ucisă?

– La început, a fost amețită cu o lovitură în ceafă. După aceea, la baza craniului i-a fost înfiptă o țepușă obișnuită de bucătărie, foarte ascuțită, care i-a provocat instantaneu moartea.

Mi-am aprins o țigară. Nu era o imagine prea plăcută.

– A fost executată cu sânge-rece, am afirmat.

– A, da, este evident.

Am inhalat adânc.

– Cine a făcut-o? am întrebat. Și de ce?

– Presupun, zise Nash încet, că nu vom ști niciodată cu exactitate motivul. Dar putem bănuî.

– Știa ceva?

– Știa ceva.

– Și nu a dat nimănui nici un indiciu?

– Din câte îmi dau seama, nu. Era supărată – așa zice bucătăreasa – de la moartea doamnei Symmington și, după spusele acestei Rose, devenise din ce în ce mai îngrijorată și tot spunea că nu știe ce ar trebui să facă. Nash scoase un oftat exasperat. Așa se întâmplă întotdeauna. Nu vor să apeleze la noi. Au această prejudecată adânc înrădăcinată împotriva „amestecului poliției“. Dacă ar fi venit și ne-ar fi spus ce o neliniște, ar fi fost și astăzi în viață.

– I-a dat ceva de înțeles celeilalte femei?

– Nu, sau cel puțin așa susține Rose, și eu sunt înclinat s-o cred. Pentru că, dacă ar fi făcut-o, Rose ar fi spus totul de îndată, cu multe înflorituri – contribuție proprie.

– E înnebunitor să nu știi, am spus.

– Totuși, putem ghici, domnule Burton. Mai întâi de toate, nu poate fi ceva foarte precis. Este genul de lucru la care te tot gândești și, cu cât faci asta mai mult, cu atât neliniștea crește. Înțelegeți ce vreau să spun?

– Da.

– De fapt, cred că știu despre ce este vorba.

L-am privit cu respect.

– Bravo, domnule comisar!

– Vedeți, domnule Burton, eu știu ceva ce dumneavoastră nu știți. În după-amiaza în care doamna Symmington s-a sinucis, ambele servitoare trebuiau să fie plecate. Era ziua lor liberă. Dar, de fapt, Agnes s-a întors acasă.

– Știți asta?

– Da. Agnes are un prieten – tânărul Rendell de la magazinul de pește. Miercurea, magazinul se închide mai devreme, iar el vine să o întâlnească pe Agnes și se duc la plimbare sau la un film, dacă e urât afară. În acea zi de miercuri ei s-au certat practic imediat după ce s-au întâlnit. Autorul nostru de scrisori anonime nu a stat cu mâinile în sân, sugerând că Agnes perpelea și alt pește, și tânărul Fred Rendell era foarte supărat. S-au certat violent și Agnes a fugit spre casă zicând că nu mai vine decât dacă Fred își cere scuze.

– Și?

– Ei bine, domnule Burton, bucătăria dă spre spatele casei, dar dinspre cămară se vede locul pe care îl privim acum. Există numai o poartă de acces în curte. După ce intri pe ea, fie te duci spre ușa din față a casei, fie urmezi aleea de pe lângă casă spre ușa din spate. Se opri. O să vă spun ceva. Scrisoarea pe care doamna Symmington a primit-o în acea după-amiază nu a sosit cu poșta. Avea pe ea un timbru folosit și o ștampilă a poștei destul de bine falsificată, astfel încât să pară că a fost adusă de poștaș împreună cu corespondența de după-amiază. Dar, de fapt, nu fusese adusă cu poșta. Înțelegeți ce înseamnă asta?

Am spus încet:

– Înseamnă că a fost lăsată de cineva, pusă la cutia poștală cu ceva timp înainte să fie adusă poșta de după-amiază, astfel încât să fie printre celelalte scrisori.

– Exact. Poșta de după-amiază sosește în jurul orei de 15.45. Teoria mea e următoarea: fata se afla în cămară și privea pe fereastră (care este mascată de tufișuri, dar poți vedea prin ele destul de bine), așteptându-și iubitul să apară și să-și ceară scuze.

- Și a văzut persoana care a adus biletul? am întrebat.
- Așa presupun, domnule Burton. Poate mă înșel, desigur.
- Eu nu cred că vă înșelați... Este o teorie simplă și convingătoare – înseamnă că Agnes știa cine este autorul scrisorilor anonime.
- Da.
- Dar atunci de ce nu a...?

M-am oprit, încruntându-mă.

Nash spuse repede:

- După cum văd eu lucrurile, fata nu și-a dat seama ce a văzut. Cel puțin, la început. Cineva a lăsat o scrisoare, da – dar acel cineva nu era o persoană despre care ea și-ar fi imaginat că are vreo legătură cu scrisorile anonime. Din acest punct de vedere, era cineva aflat deasupra oricărei bănuieli.

Dar, cu cât s-a gândit mai mult, cu atât a devenit mai neliniștită. Oare trebuia să spună cuiva despre asta? În starea de confuzie care o cuprinde se gândește la Partridge, menajera domnișoarei Barton, care, bănuiesc, este o personalitate oarecum dominatoare, a cărei părere Agnes o acceptă fără ezitări. Se decide să o întrebe pe Partridge ce ar trebui să facă.

- Da, am zis gânditor, se potrivește destul de bine. Și, într-un fel sau altul, Mâna Ascunsă a aflat. Cum a aflat, domnule comisar?

- Nu sunteți obișnuit să trăiți la țară, domnule Burton. Este un fel de miracol cum se află aici lucrurile. Mai întâi, a fost apelul telefonic. Cine v-ar fi putut auzi pe dumneavoastră?

M-am gândit.

- Eu am răspuns la telefon. Apoi am strigat-o pe Partridge care se afla la etaj.

– Ați menționat numele fetei?

– Da... da, l-am pomenit.

– Și cine v-a auzit?

– Sora mea și, poate, domnișoara Griffith.

– A, domnișoara Griffith! Ce făcea la dumneavoastră acasă?

I-am explicat.

– Avea de gând să se ducă în sat?

– Se ducea mai întâi la domnul Pye.

Comisarul Nash oftă.

– Înseamnă că există două modalități prin care să se fi aflat totul.

Nu-mi venea să cred.

– Vreți să spuneți că fie domnișoara Griffith, fie domnul Pye s-ar fi oboșit să repete o informație neînsemnată ca asta?

– Într-un loc ca ăsta, orice reprezintă o știre. Ați fi surprins. Dacă mama croitoresei are o bătătură afurisită, toată lumea află asta! Apoi, mai este și varianta celor de aici. Domnișoara Holland, Rose – se poate să fi auzit ce a spus Agnes. Apoi mai e și Fred Rendell. Se poate să se fi aflat prin intermediul lui că Agnes s-a întors acasă în acea după-amiază.

Am simțit cum mă trec fiorii. Mă uitam pe fereastră. În fața mea se găseau scuarul cu iarbă îngrijită și cărarea până la poarta scundă.

Cineva deschisese poarta, se dusese foarte natural și liniștit până la ușa casei și pusese scrisoarea la cutie. Am văzut ca prin ceață, cu ochii minții, silueta neclară a unei femei. Fața nu avea trăsături definite – dar trebuia să fie un chip pe care îl cunosc...

Comisarul Nash spuse:

– Cu toate acestea, aria de cercetare se re-strânge. Așa îi prindem întotdeauna în cele din urmă. Printr-un proces de eliminare constant, cu răbdare. Nu au mai rămas chiar atât de multe persoane care ar putea fi făptașul.

– Adică?

– Ies din discuție femeile care au lucrat toată după-amiaza de ieri. Este eliminată directoarea școlii. Se afla la ore. Și asistenta din localitate – știu unde se afla ieri. Nu că m-aș fi gândit la vreuna dintre ele, dar acum suntem siguri. Vedeți, domnule Burton, acum avem două ore clare asupra cărora să ne concentrăm – ieri după-amiază și cu o săptămână în urmă. În ziua morții doamnei Symmington, să zicem, de la trei și un sfert (cel mai devreme moment posibil la care Agnes ar fi putut reveni acasă după ceartă) și ora patru, când poșta trebuie să fi sosit (dar asta pot să stabilesc cu mai mare acuratețe cu ajutorul poștașului). Și ieri, de la trei fără zece (când domnișoara Megan Hunter a părăsit casa) până la trei și jumătate sau, mai probabil, trei și un sfert, căci Agnes nu începuse să se schimbe.

– Ce credeți că s-a întâmplat ieri?

Nash făcu o grimasă.

– Ce cred? Cred că o anumită doamnă a venit la ușa din față și a sunat la sonerie, calmă și zâmbitoare – o vizitatoare oarecare... Poate că a întrebat de domnișoara Holland sau de domnișoara Megan, sau poate că a adus un pachet. Oricum, când Agnes se întoarce să aducă tava pentru cărți de vizită sau să ducă pachetul, vizitatoarea noastră o lovește în ceafă pe biata victimă care nu bănuiește nimic.

– Cu ce?

– Doamnele de aici, răspuse Nash, poartă de obicei genți foarte mari. Nimeni nu știe ce se poate găsi înăuntru.

– Și după aceea îi înfige țepușa în ceafă și o îngrămădește în dulap? Nu ar fi o treabă cam dificilă pentru o femeie?

Comisarul Nash se uită la mine cu o expresie cam ciudată.

– Femeia pe care o urmărim nu este normală – nici pe departe – și acel gen de instabilitate mintală îți dă o forță surprinzătoare. Agnes nu era o fată prea grea. Făcu o pauză, apoi întrebă: Ce a făcut-o pe domnișoara Megan să caute în acel dulap?

– Doar instinctul, am spus. Apoi am întrebat: De ce să o care pe Agnes în dulap? Care era scopul?

– Cu cât cadavrul era găsit mai târziu, cu atât era mai dificil de stabilit cu exactitate ora morții. De exemplu, dacă domnișoara Holland ar fi descoperit cadavrul imediat ce ar fi sosit acasă, doctorul ar fi putut stabili ora decesului cu o marjă de zece minute – ceea ce ar fi fost cam neplăcut pentru doamna noastră.

– Dar dacă Agnes avea bănuieli legate de această persoană..., am spus, încruntându-mă.

Nash m-a întrerupt:

– Nu avea. Nu erau niște bănuieli clare. Ea considerase doar că era ceva „ciudat“. Nu era o fată foarte isteță, după părerea mea, și avea doar bănuieli vagi și senzația că ceva nu era în regulă. În mod sigur nu bănuia că avea de-a face cu o femeie care ar comite o crimă.

– Dumneavoastră ați bănuit asta? l-am întrebat.

Nash clătină din cap, apoi zise cu înverșunare:

– Ar fi trebuit să știu. Vedeți, sinuciderea aceea l-a înspăimântat pe cel pe care-l numim Mâna Ascunsă. Teama, domnule Burton, este un element incalculabil.

– Da, teama. Asta ar fi trebuit să prevedem. Teama – într-o minte dereglată...

– Deci înțelegeți, zise comisarul Nash și, cumva, cuvintele lui făcură întreaga întâmplare absolut oribilă. Ne confruntăm cu o persoană care este respectată și apreciată – de fapt, cineva cu o poziție socială bună!

III

Imediat, Nash spuse că avea s-o interogheze încă o dată pe Rose. L-am întrebat, cam obraznic, dacă pot participa și eu. Spre surprinderea mea, Nash fu de acord, plin de amabilitate.

– Mă bucur foarte mult că doriți să colaborați, domnule Burton, dacă îmi dați voie să fiu sincer.

– Asta pare cam suspect, i-am replicat. În romane, când un detectiv acceptă ajutorul cuiva, acel cineva este de obicei criminalul.

Nash izbucni în râs.

– Nu sunteți deloc genul care să scrie scrisori anonime, domnule Burton. Apoi adăugă: Sincer, ne puteți fi de folos.

– Mă bucur, dar nu văd cum.

– Fiindcă sunteți străin de aceste locuri, acesta-i motivul. Nu aveți idei preconcepute despre oamenii de aici. Dar, în același timp, aveți ocazia să cunoașteți unele lucruri din punct de vedere social, ca să zic așa.

– Criminalul este o persoană cu o poziție socială înaltă, am murmurat.

– Exact.

– Eu o să fiu spionul „din interior“?

– Aveți ceva împotriva?

M-am gândit la asta.

– Nu, am răspuns. Sincer, nu am. Dacă există vreun nebun periculos care le împinge pe femeile nevinovate la sinucidere și le lovește în cap pe servitoarele nefericite, atunci nu mă deranjează să fac niște treburi murdare ca să-l băgăm pe nebunul ăla la zdup.

– Este foarte înțelept din partea dumneavoastră, domnule. Dar dați-mi voie să vă spun că persoana pe care o urmărim este periculoasă. Este la fel de periculoasă ca un șarpe cu clopoței, o cobră și o mamba neagră la un loc.

M-am cutremurat ușor și am spus:

– De fapt, trebuie să ne grăbim?

– Așa este. Să nu credeți că noi, polițiștii, stăm cu mâinile în sân. Nu este așa. Urmărim câteva piste, spuse el sumbru.

În minte mi-a apărut imaginea unei pânze fine de păianjen...

Nash dorea să audă din nou povestea lui Rose – așa mi-a explicat – deoarece îi spusese deja două variante diferite și, cu cât îi servea mai multe versiuni, cu atât era mai posibil ca acestea să conțină câte un grăunte de adevăr.

Am găsit-o pe Rose spălând vasele de la micul dejun. Se opri imediat, își dădu ochii peste cap și își duse mâna la inimă, explicându-ne că se simțise foarte ciudat toată dimineața.

Nash o abordă cu calm, dar hotărât. Îmi spusese că prima oară avusese față de ea o atitudine liniștitoare, a doua oară – una fermă, iar acum adoptase o combinație între cele două.

Rose începu să detalieze cu vădită plăcere întâmplările din săptămâna care trecuse, cum Agnes fusese copleșită de o teamă teribilă și, tremurând, îi spusese: „Nu mă întreba“ atunci când Rose o îndemnase să-i mărturisească despre ce era vorba.

– Mi-a spus că, dacă mi-ar mărturisi despre ce este vorba, ar fi într-un pericol de moarte, încheie Rose dându-și încântată ochii peste cap.

Dar Agnes nu-i sugerase în nici un fel ce anume o preocupa?

Nu, în afara faptului că se temea pentru viața ei.

Comisarul Nash oftă și abandonă subiectul, mulțumindu-se să obțină o relatare exactă a ceea ce făcuse Rose în după-amiaza precedentă.

În mare, Rose ne povesti că prinsese autobuzul de 14.30 și își petrecuse după-amiaza și seara cu familia ei, întorcându-se de la Nether Mickford cu autobuzul de 20.40. Relatarea fusese presărată cu presentimentele sumbre pe care Rose le avusese toată după-amiaza și cu observațiile făcute de sora ei în această privință, și cum nu se simțise ea în stare să se atingă nici măcar de o bucățică din prăjitura cu mac.

De la bucătărie ne-am dus în căutarea lui Elsie Holland, care supraveghea lecțiile copiilor. Ca întotdeauna, Elsie Holland se comportă cu amabilitate și competență. Se ridică și spuse:

– Colin și Brian, faceți aceste trei adunări și să fiți pregătiți să-mi răspundeți când mă întorc.

Ne conduse în dormitorul copiilor.

– E bine aici? Am considerat că e mai bine să nu vorbim în fața copiilor.

– Mulțumesc, domnișoară Holland. Spuneți-mi încă o dată, sunteți sigură că Agnes nu v-a pomenit că este îngrijorată de ceva – după moartea doamnei Symmington, vreau să spun?

– Nu, nu mi-a spus nimic. Știți, era o fată foarte retrasă, care nu vorbea prea mult.

– Era deci foarte diferită de cealaltă servitoare!

– Da, Rose vorbește mult prea mult. Sunt nevoită să-i spun uneori să nu fie impertinentă.

– Vreți să-mi spuneți exact ce s-a întâmplat ieri după-amiază? Tot ce vă puteți aminti.

– Am luat prânzul ca de obicei, la ora unu, și ne-am grăbit un pic. Nu-i las pe băieți să piardă vremea. Să vedem... domnul Symmington s-a întors la birou, iar eu am ajutat-o pe Agnes să pună masa pentru cină. Băieții au fugit în grădină până când eu am fost gata să-i iau la plimbare.

– Unde v-ați dus?

– Înspre Combeacre, pe poteca de pe câmp – băieții aveau chef să pescuiască. Le-am uitat însă momeala acasă și a trebuit să ne întoarcem după ea.

– Ce oră era?

– Să vedem... Am pornit pe la trei fără douăzeci – sau puțin după aceea. Urma să vină și Megan, dar s-a răzgândit – voia să se plimbe cu bicicleta. E înnebunită după mersul pe bicicletă.

– Vreau să spun, ce oră era când v-ați întors după momeală? Ați intrat în casă?

– Nu. O lăsasem în sera din spatele casei. Nu știu ce oră era atunci – probabil vreo trei fără zece.

– Ați văzut-o pe Megan sau pe Agnes?

– Cred că Megan deja plecase. Nu, pe Agnes nu am văzut-o. Nu am văzut pe nimeni.

– Și după aceea ați mers la pescuit?

– Da, am mers pe lângă râu. Nu am prins nimic. Aproape niciodată nu reușim să prindem ceva, dar băieților le place. Brian s-a udat și a trebuit să-l schimb după ce am ajuns acasă.

– Miercurea pregătiți ceaiul pentru Symmington?

– Da. De obicei, totul e pregătit pentru domnul Symmington în salon, iar eu îi prepar ceaiul când vine dânsul. Eu și copiii îl luăm în camera de studiu – și Megan, desigur. Am propriul serviciu de ceai și toate cele necesare în dulapul de acolo.

– La ce oră ați ajuns?

– La cinci fără zece. I-am dus pe băieți sus și am început să pregătesc ceaiul. Apoi, când a sosit domnul Symmington la ora cinci, am coborât să-l pregătesc pe al lui, dar el a spus că o să vină să-l bea împreună cu noi. Băieții au fost atât de fericiți! După aceea ne-am jucat. Când te gândești acum la asta pare atât de groaznic – biata fată era în dulap în tot acel timp!

– În mod normal, cineva ar fi umblat la dulapul acela?

– A, nu, acolo se țin de obicei numai prostii. Pălăriile și hainele stau în micuța garderobă aflată în dreapta, lângă ușa de la intrare. Se poate ca nimeni să nu mai fi umblat în dulapul acela de luni întregi.

– Înțeleg. Și nu ați observat nimic neobișnuit, nimic anormal când v-ați întors?

Ochii albaștri se deschiseră larg.

– A, nu, domnule inspector, absolut nimic. Totul era ca de obicei. De aceea totul este atât de îngrozitor.

– Și cu o săptămână în urmă?

– Adică în ziua în care doamna Symmington...

– Da.

– Oh, asta a fost înfiorător... înfiorător!

– Da, da, știi. Și atunci ați fost plecată toată după-amiaza?

– Da, întotdeauna îmi place să-i scot pe băieți afară, dacă vremea e bună. Dimineața facem lecțiile. Îmi amintesc că atunci am fost până la ținutul mlăștinos – o plimbare destul de lungă. Mi-era teamă că am sosit târziu fiindcă, atunci când am ajuns la poartă, l-am văzut pe domnul Symmington întorcându-se de la birou și apărând la capătul drumului – iar eu nici nu pusesem la fiert apa pentru ceai. Dar era doar cinci fără zece.

– Nu ați urcat la doamna Symmington?

– A, nu. Nu făceam asta niciodată. După prânz, ea se odihnea întotdeauna. Avea crize de migrenă, care o apucau după ce mânca. Doctorul Griffith îi dăduse niște cașete. Obișnuia să se întindă în pat și să încerce să doarmă.

Nash o întrebă pe un ton firesc:

– Deci nimeni nu obișnuia să-i ducă în cameră corespondența?

– Corespondența de după-amiază? Nu, de regulă mă uitam în cutia poștală când veneam și puneam scrisorile pe măsuta din hol. Dar de multe ori doamna Symmington cobora chiar ea și le lua. Nu dormea toată după-amiaza. De obicei se scula pe la patru.

– În acea după-amiază nu v-ați gândit că era ciudat că nu se sculase?

– A, nu, nici prin cap nu mi-a trecut una ca asta. Domnul Symmington își agăța haina în hol și i-am zis: „Ceaiul nu este încă gata, dar ceainicul e pe foc“, iar el a dat din cap și a strigat: „Mona! Mona!“ – și, cum doamna Symmington nu a răspuns, el s-a dus sus la ea în dormitor. Trebuie să fi fost un șoc teribil pentru el. M-a strigat și, când am intrat în cameră, mi-a zis: „Ai grijă să nu vină copiii aici“, apoi l-a sunat pe doctorul Griffith și am uitat cu totul de ceainic, de i s-a ars fundul! O, Doamne, a fost înfiorător – ea fusese atât de fericită și veselă la prânz!

Nash o întrebă dintr-odată:

– Ce părere aveți despre scrisoarea pe care a primit-o, domnișoară Holland?

Elsie Holland răspunde indignată:

– A, consider că a fost o ticăloșie – o ticăloșie!

– Da, dar nu la asta mă refeream. Credeți că era adevărat ce scria acolo?

Elsie Holland replică foarte hotărâtă:

– Nu, nu cred. Doamna Symmington era o ființă sensibilă – chiar foarte sensibilă. Lua tot felul de medicamente pentru nervi. Și era foarte... foarte ciudată. Elsie se îmbujoră. Orice lucru de acest gen – adică plin de răutate – ar fi reprezentat un adevărat șoc pentru ea.

Nash rămase tăcut o clipă, apoi întrebă:

– Dumneavoastră ați primit astfel de scrisori, domnișoară Holland?

– Nu, eu nu am primit.

– Sunteți sigură? Vă rog – ridică o mână –, nu vă grăbiți să răspundeți. Nu e plăcut să primești așa ceva, știu. Și uneori oamenii nu vor să recunoască faptul că le-au primit. Dar este foarte important în acest caz să știm. Ne dăm seama că afirmațiile de acolo sunt numai minciuni, așa că nu trebuie să vă simțiți stânjenită.

– Dar nu am primit, domnule comisar. Chiar nu am primit. Nimic de acest fel.

Era indignată, pe punctul de a izbucni în lacrimi, iar dezmințirile ei păreau destul de sincere.

După ce Elsie se întoarse la copii, Nash rămase în picioare, privind pe fereastră.

– Ei bine, făcu el, asta este! Spune că nu a primit nici o scrisoare. Și se pare că spune adevărul.

– În mod sigur. Sunt convins că așa este.

– Hm, făcu Nash. Atunci, ceea ce vreau să știu este de ce naiba nu a primit? Continuă nerăbdător, în vreme ce eu îl priveam uimit: E o fată drăguță, nu-i așa?

– E mai mult decât drăguță.

– Exact. De fapt, este neobișnuit de frumoasă. Și tânără. Este exact ținta potrivită pentru autorul unor scrisori anonime. Atunci de ce a fost lăsată deoparte?

Am clătinat din cap.

– Este interesant. Trebuie să vorbesc despre asta cu Graves. Mi-a cerut să-i spun dacă pot să-i menționez pe cineva care, în mod sigur, nu a primit vreo scrisoare.

– Ea este a doua persoană, i-am amintit. Mai este și Emily Barton, nu uitați.

Nash chicoti încet.

– Nu ar trebui să credeți tot ce vi se spune, domnule Burton. Domnișoara Barton a primit una, în mod sigur – chiar mai multe.

– De unde știți?

– Mi-a spus balaurul acela la care locuiește domnișoara Barton – fosta ei servitoare sau bucătăreasă. Florence Elford. Era foarte revoltată din această cauză. Ar vrea să-i ia gâtul celui care le-a scris.

– De ce a spus domnișoara Emily că nu a primit?

– De jenă. Limbajul scrisorilor nu e foarte delicat. Barton și-a petrecut toată viața evitând lucrurile brutale și lipsite de rafinament.

– Și ce scria în scrisoare?

– Lucrurile obișnuite. În cazul ei, chiar absurde. Și, printre altele, sugera că și-ar fi otrăvit mama și pe două dintre surori!

Am întrebat uluit:

– Vreți să spuneți că există într-adevăr o asemenea nebună periculoasă și nu putem să-i dăm de urmă?

– O s-o depistăm, mă asigură Nash, cu o voce sumbră. La un moment dat o să scrie prea multe scrisori.

– Dar, Doamne, sper că nu o să continue să scrie astfel de scrisori – nu acum.

Nash se uită la mine.

– O, domnule Barton, ba da. Vedeți, nu se poate opri acum. Este o nevoie morbidă. Scrisorile vor continua să apară, fiți convins de asta.

Capitolul 9

I

Înainte să plec de acolo, m-am dus și am căutat-o pe Megan. Era în grădină și părea să-și fi revenit complet. Mă întâmpină chiar bucuroasă.

I-am sugerat că ar trebui să se întoarcă să stea iarăși cu noi pentru o vreme, dar după o clipă de ezitare, ea clătină din cap.

– E drăguț din partea voastră, dar cred că o să rămân aici. La urma urmelor – ei bine, cred că e și casa mea. Și îndrăznesc să spun că aș putea și eu să dau o mână de ajutor cu băieții.

– Cum vrei, i-am răspuns.

– Atunci cred că o să rămân. Aș putea... aș putea...

– Da? am îndemnat-o eu.

– Dacă... dacă se întâmplă ceva îngrozitor, te-aș putea suna, nu-i așa, iar tu ai veni imediat?

Am fost mișcat.

– Bineînțeles. Dar ce lucru îngrozitor crezi că s-ar putea întâmpla?

– A, nu știu. Părea nesigură. Se pare că lucrurile nu stau prea grozav zilele astea, nu-i așa?

– Pentru numele lui Dumnezeu! am exclamat eu. Nu-ți mai băga nasul să descoperi și alte cadavre! Nu e ceva care să-ți facă bine.

Ea îmi adresă un zâmbet scurt.

– Nu, așa este. Mă face să mă simt groaznic.

Nu-mi plăcea să o las acolo, dar, la urma urmelor, după cum spusese și ea, era căminul ei. Și mă gândeam că acum Elsie Holland o să se simtă răspunzătoare și în ce-o privește pe Megan.

Eu și Nash ne-am dus împreună la Little Furze. În timp ce eu îi povesteam Joanei întâmplările din acea dimineață, Nash o luă la întrebări pe Partridge. Când ni se alătură din nou, părea descurajat.

– Nu mi-a fost de mare ajutor. După spusele acestei femei, fata i-a zis doar că era îngrijorată de ceva, nu știa ce să facă și dorea sfatul domnișoarei Partridge.

– Partridge a pomenit cuiva de asta? se interesă Joanna.

Nash confirmă posac din cap.

– Da. I-a spus doamnei Emory – femeia care vine aici cu ziua, din câte mi-am dat eu seama – că unele tinere doresc să ceară sfatul unor persoane mai în vârstă și nu consideră că pot să rezolve totul de capul lor! Poate că Agnes nu era foarte deșteaptă, dar era o fată drăguță și respectuoasă, care știa să se poarte.

– De fapt, Partridge se lăuda singură, murmură Joanna. Iar doamna Emory ar fi putut să răspândească vorba prin sat?

– Așa e, domnișoară Burton.

– Un lucru mă surprinde, am zis. De ce eu și sora mea am fost incluși printre destinatarii scrisorilor? Eram străini de oraș – nimeni nu ar fi avut vreun motiv să ne poarte pică.

– Nu înțelegeți mentalitatea Mâinii Ascunse – moara ei toacă tot ce prinde. Ura ei este – ați putea spune – îndreptată împotriva omenirii.

– Bănuiesc că asta a vrut să spună doamna Dane Calthrop, zise Joanna gânditoare.

Nash o privi întrebător, dar ea nu îl lămuri. Apoi comisarul spuse:

– Nu știu dacă ați apucat să vă uitați cu atenție la plicul scrisorii care v-a fost trimisă, domnișoară Burton. Dacă ați făcut-o, se poate să fi observat că era, de fapt, adresată domnișoarei Barton, iar litera „a“ a fost transformată apoi în „u“.

Acea remarcă, interpretată cum trebuie, ar fi trebuit să ne dea cheia întregii afaceri. Dar, pe moment, nici unul dintre noi nu văzu vreo semnificație.

Nash plecă și am rămas singur cu Joanna.

– Crezi că scrisoarea ar fi putut fi adresată domnișoarei Emily? mă întrebă ea.

– În acest caz nu ar fi putut începe cu „târfă vopsită“, nu-i așa? am subliniat eu și Joanna a fost de acord cu mine.

Apoi ea ridică din umeri și îmi sugeră că ar trebui să mă duc în oraș.

– Ar trebui să afli ce zice lumea. Țsta va fi subiectul zilei!

I-am propus să mă însoțească, dar, spre surprinderea mea, Joanna mă refuză. Îmi spuse că avea de gând să-și piardă vremea prin grădină.

M-am oprit în prag și am întrebat-o cu glas scăzut:

– Crezi că totul e în regulă cu Partridge?

– Partridge!

Uimirea din vocea Joannei m-a făcut să mă simt rușinat de ideea mea. I-am spus pe un ton de scuză:

– Mă întrebam și eu. E chiar ciudată în unele privințe – o fată bătrână acră –, genul de persoană care ar putea avea vreo manie religioasă.

– Asta nu e manie religioasă – sau asta mi-ai spus tu că este părerea lui Graves.

– Atunci o manie sexuală. Sunt strâns legate, după câte am înțeles. Este o femeie respectabilă, care și-a reprimat simțurile și a stat închisă aici ani întregi împreună cu o mulțime de femei în vârstă.

– De unde ți-a venit ideea asta?

I-am replicat încet:

– Ei bine, nu avem decât cuvântul ei, nu-i așa, în ceea ce privește cele spuse de Agnes. Să presupunem că Agnes i-a cerut să-i spună de ce a venit și a lăsat în acea zi un bilet – iar Partridge i-a răspuns că o să treacă pe acolo în acea după-amiază ca să-i răspundă.

– Apoi a camuflat totul venind și întrebându-ne dacă fata poate să treacă pe aici?

– Da.

– Dar Partridge nu a ieșit în acea după-amiază.

– Nu știm asta cu siguranță. Și noi am fost plecați, adu-ți aminte.

– Da. Așa este. Presupun că este posibil. Joanna rumegă ideea în minte. Totuși nu cred asta. Nu cred că Partridge are inteligența să-și acopere urmele în ceea ce privește scrisorile. Să-și șteargă amprente și toate cele. Nu este nevoie numai de viclenie – e nevoie de cunoștințe. Nu cred că are habar de așa ceva. Cred că... Joanna ezită, apoi continuă încet: Sunt siguri că e o femeie, nu-i așa?

– Doar nu crezi că e vorba de un bărbat, nu? am spus, nevenindu-mi să cred.

– Nu... nu un bărbat obișnuit, ci un anumit gen de bărbat. Mă gândesc la domnul Pye, bunăoară.

– Așadar, Pye este alegerea ta?

– Nu crezi că poate reprezenta o posibilitate? Este genul de bărbat care s-ar putea simți singur și nefericit, și plin de resentimente. Vezi, toată lumea râde de el. Nu ți-l poți imagina urându-i în secret pe toți oamenii normali și fericiți, și bucurându-se pervers de ceea ce face?

– Graves a spus că e vorba de o celibatară între două vârste.

– Domnul Pye, replică Joanna, este un celibatar între două vârste.

– Un neadaptat, am spus încet.

– Chiar așa. E bogat, dar banii nu-i sunt de ajutor. Și sunt convinsă că e un pic dezechilibrat. Dacă stai bine și te gândești, chiar este un omuleț înspăimântător.

– Nu uita că și el a primit o scrisoare.

– Nu știm asta, sublinie Joanna. Așa am crezut noi. Și, oricum, ar fi putut juca teatru în acel moment.

– Special pentru noi?

– Da. Este destul de deștept să se gândească la asta – și fără să exagereze.

– Trebuie să fie un actor de primă mână.

– Evident, Jerry, oricine face așa ceva trebuie să fie un actor de primă mână. Din asta derivă, cel puțin parțial, plăcerea.

– Pentru numele lui Dumnezeu, Joanna, nu vorbi cu atâta înțelegere! Mă faci să cred că tu... chiar înțelegi o astfel de mentalitate.

– Cred că așa este. Pot numai să mă pun în pielea lui. Dacă n-aș fi Joanna Burton, dacă n-aș fi tânără și destul de atrăgătoare, capabilă să mă distrez, dacă m-aș afla – cum să spun? – în spatele unor gratii, privindu-i pe ceilalți oameni cum se bucură de viață, oare nu s-ar ridica în mine un val întunecat de răutate, care m-ar face să doresc să rănesc, să torturez – chiar să distrug?

– Joanna!

Am apucat-o de umeri și am scuturat-o. Ea a oftat ușor și s-a cutremurat, apoi mi-a zâmbit.

– Te-am speriat, nu-i așa, Jerry? Dar am sentimentul că asta este calea spre rezolvarea problemei. Trebuie să te pui în pielea acelui om, să știi ce simte și ce-l face să acționeze – și poate pe urmă vei ști care este următorul pas pe care îl va face.

– Oh, la naiba! am exclamat. Și eu, care am venit aici să vegetez ca o legumă și să mă interesez de toate scandalurile inofensive din partea locului! Scandaluri inofensive! Calomnie, denigrare, limbaj obscen și crimă!

II

Joanna avea dreptate. Strada Mare era plină de grupulețe de oameni curioși. Eram hotărât ca, la rândul meu, să aflu părerea tuturor.

Prima dată m-am întâlnit cu Griffith. Părea teribil de bolnav și de obosit. Atât de tare se vedea asta, încât am început să-mi pun întrebări. În mod sigur, crima nu se întâlnește în activitatea de zi cu zi a unui doctor, dar profesiunea lui îl pregătește să facă față celor mai multe lucruri, inclusiv suferinței, laturii urâte a naturii umane și morții.

– Pari terminat, i-am spus.

– Serious? Părea să nu știe despre ce era vorba. A! În ultima vreme am avut niște cazuri îngrijorătoare.

– Inclusiv cel al nebunului nostru aflat în libertate?

– Și asta, desigur.

Își mută privirea dinspre mine, spre stradă. Am văzut că i se zbate o pleoapă.

– Nu ai nici o bănuială privindu-l pe... făptaș?

– Nu. Nu. Îmi doresc să fi avut.

Mă întrebă brusc de Joanna, apoi spuse, pe un ton ezitant, că are niște poze pe care ea ar dori să le vadă.

M-am oferit să i le duc eu.

– A, nu e nevoie. De fapt, am drum pe acolo ceva mai târziu în dimineața asta.

Am început să mă tem că Griffith se aprinsese rău de tot! Afurisita de Joanna! Doctorul era un om prea bun ca să fie transformat într-un trofeu.

L-am lăsat să plece, pentru că am văzut-o pe sora lui apropiindu-se și, de data asta, doream și eu să stau de vorbă cu ea.

Aimée Griffith trecu, ca de obicei, direct la subiect.

– Absolut șocant! izbucni ea. Am auzit că ați fost acolo... destul de devreme?

Vorbele ei conțineau o notă interogativă, iar ochii îi sclipiră când accentuă cuvântul „devreme“. Nu aveam de gând să-i spun că Megan mă sunase în prealabil. În schimb, am spus:

– Azi-noapte nu m-am simțit în apele mele. Fata trebuia să vină la ceai acasă la noi și nu a apărut.

– Așa că v-ați temut de ceea ce era mai rău? Al naibii de deștept din partea dumneavoastră!

– Da, am replicat. Sunt un adevărat câine de vânătoare!

– Este prima crimă care s-a comis în Lymstock. Agitația e teribilă. Sper că poliția se poate descurca cum trebuie.

– Eu nu mi-aș face griji, am spus. Sunt niște oameni eficienți.

– Nici măcar nu-mi pot aminti cum arăta fata, deși bănuiesc că mi-a deschis ușa de zeci de ori. O ființă tăcută, insignifiantă. Owen mi-a spus că a fost lovită în cap și înjunghiată în ceafă. Mie mi se pare că e fapta unui iubit. Dumneavoastră ce părere aveți?

– Asta e soluția dumneavoastră?

– Mi se pare plauzibil. Presupun că s-au certat. Oamenii de pe aici sunt rodul căsătoriilor între rude – mulți dintre ei au o ereditate proastă. Făcu o pauză, apoi continuă: Am auzit că Megan Hunter a găsit cadavrul? Trebuie să fi fost un adevărat șoc pentru ea.

Am replicat scurt:

– Așa e.

– Îmi închipui că nu i-a făcut prea bine. După părerea mea, nu e prea întregă la minte – iar o astfel de întâmplare ar putea s-o facă s-o ia razna complet.

Brusc, am luat o hotărâre. Trebuia să știu ceva.

– Spuneți-mi, domnișoară Griffith, dumneavoastră ați convins-o ieri pe Megan să se întorcă acasă?

– Ei bine, n-aș putea spune chiar că am convins-o.

Nu m-am dat bătut.

– Dar i-ați spus ceva?

Aimée Griffith se postă mai ferm pe picioare și mă privi fix în ochi. Părea să adopte o atitudine oarecum defensivă. Apoi replică:

– Nu este bine ca o tânără să fugă de responsabilitățile care îi revin. Ea e tânără și nu știe cum toacă gura lumii, așa că am simțit că e de datoria mea să-i dau câteva sfaturi.

– Gura lumii...?

M-am oprit fiindcă eram prea furios ca să mai spun ceva.

Aimée Griffith continuă cu acea încredere înnebunitoare în sine, care era caracteristica ei principală:

– A, pot să spun că nici dumneavoastră nu auziți toate bârfele care circulă. Eu însă da! Știu ce vorbește lumea. Țineți cont că eu nu am crezut nici o clipă că ar fi ceva adevărat – nici o clipă! Dar știți cum sunt oamenii – dacă pot să spună o răutate, nu pierd ocazia! Și sunt niște vorbe destul de neplăcute pentru o fată care trebuie să-și câștige existența.

– Trebuie să-și câștige existența? am replicat uimit.

Aimée Griffith continuă:

– Evident, se află într-o postură dificilă. Și cred că a procedat cum trebuie. Adică nu putea să plece pe neașteptate și să-i lase baltă pe copii. S-a comportat minunat – absolut minunat! Spun asta tuturor! Dar este o poziție invidiată și oamenii vorbesc.

– Despre cine vorbiți? am întrebat-o.

– Despre Elsie Holland, evident, replică Aimée Griffith, nerăbdătoare. După părerea mea, este o fată extrem de drăguță și și-a făcut doar datoria.

– Și ce spune lumea?

Aimée Griffith izbucni în râs. Mi-am zis că era un râs destul de neplăcut.

– Spune că ea deja se gândește la posibilitatea de a deveni doamna Symmington numărul doi – că urmărește să-l consoleze pe văduv și să se facă indispensabilă.

– Dar, Doamne-Dumnezeule, am spus șocat, doamna Symmington a murit doar de o săptămână!

Aimée Griffith ridică din umeri.

– Desigur. Este absurd! Dar știți cum sunt oamenii! Fata asta, Holland, este tânără și frumoasă – asta e suficient. Și nu uitați că, fiind guvernantă, nu are prea mari perspective. Nu aș condamna-o dacă ar dori să aibă un cămin și un soț, și dacă și-ar juca bine cărțile pentru a obține ce vrea. Desigur, continuă ea, bietul Dick Symmington habar nu are de toate astea! Este încă total distrus din cauza morții Monei Symmington. Dar știți cum sunt bărbații! Dacă o fată este mereu prezentă, are grijă de el, este în mod evident devotată copiilor – ei bine, devine dependent de ea.

– Deci credeți că Elsie Holland este o femeiușcă intrigantă? am întrebat-o calm.

– Nu, deloc. Îmi pare rău pentru fată – oamenii spun niște lucruri atât de răutăcioase! De aceea i-am spus lui Megan că ar trebui să se întoarcă acasă. Pare mai cuviincios decât să-i lase singuri în casă pe Dick Symmington și pe fată.

Am început să înțeleg cum stau lucrurile.

Aimée Griffith scoase râsetul ei vesel.

– Sunteți șocat, domnule Burton, să auziți cum gândește micul nostru orașel bârfitor. Pot să vă spun ceva – întotdeauna oamenii se gândesc la ce-i mai rău.

Aimée râse încă o dată, dădu din cap a salut și se îndepărtă.

III

L-am întâlnit pe domnul Pye lângă biserică. Stătea de vorbă cu Emily Barton, care era rozalie la față și agitată.

Domnul Pye mă întâmpină cu un entuziasm evident.

– Ah, Burton, bună dimineața, bună dimineața! Ce mai face încântătoarea dumitale soră?

I-am spus că Joanna era bine.

– Dar nu participă la parlamentul nostru sătesc? Suntem toți tulburați de știre! Crimă! O adevărată crimă demnă de ziarul de duminică – în mijlocul nostru! Mi-e teamă că nu este o crimă foarte interesantă. E cumva sordidă. Uciderea brutală a unei micuțe servitoare. Nu există rafinament în această crimă, dar e, fără îndoială, o adevărată bombă!

Domnișoara Barton adăugă timid:

– Este șocant – chiar șocant!

Domnul Pye se întoarce spre ea.

– Dar te bucuri de ea, dragă doamnă, te bucuri de ea. Mărturisește acum! Nu ești de acord, îți pare rău, dar este incitant. Repet, chiar este incitant!

– O fată așa de drăguță, zise Emily Barton. A venit la mine de la căminul St Clotilde. O fată destul de needucată. Dar foarte maleabilă. S-a transformat într-o servitoare atât de drăguță! Partridge era foarte mulțumită de ea.

Am spus repede:

– Urma să ia ceaiul cu Partridge ieri după-amiază. M-am întors către Pye. Bănuiesc că Aimée Griffith v-a spus.

Tonul meu era absolut firesc. Pye replică fără să bănuiască aparent nimic:

– A pomenit de asta, așa e. Îmi amintesc că a spus că este ceva nou ca servitorii să sune de la telefoanele stăpânilor.

– Lui Partridge nici nu i-ar fi trecut prin cap să facă așa ceva, zise domnișoara Emily, și sunt foarte surprinsă că Agnes a făcut una ca asta.

– Ești în urma vremurilor, dragă doamnă, spuse domnul Pye. Teroristele mele de servitoare îmi foloseau în mod constant telefonul și fumau peste tot în casă până când am protestat. Dar nu le poți spune prea multe. Domnișoara Prescott e o bucătăreasă excelentă, deși foarte temperamentală, iar doamna Prescott e o menajeră eficientă.

– Da, într-adevăr, toți credem că ești foarte norocos.

Am intervenit întrucât nu doream ca discuția să alunece exclusiv spre subiecte casnice.

– Veștile despre crimă s-au răspândit foarte repede, am spus.

– Desigur, desigur, răspunse domnul Pye. Măcelarul, brutarul și fabricantul de sfeșnice. Intră în scenă Zvonul, creat de zeci de limbi! Vai, Lymstock a luat-o pe calea pierzaniei! Scrisori anonime, crime, tot felul de apucături criminale.

Emily Barton spuse neliniștită:

– Lumea nu crede... nu există nici o idee... că cele două au vreo legătură.

Domnul Pye rumegă ideea.

– O speculație interesantă. Fata știa ceva, prin urmare, a fost omorâtă. Da, da, foarte promițător. Ce deștept din partea duminică să te gândești la una ca asta!

– Eu... eu nu pot să suport asta, zise brusc Emily Barton și se întoarse, îndepărtându-se foarte grăbită.

Pye privi în urma ei. Chipul lui de heruvim avea o expresie uimită.

Se întoarse iarăși spre mine și clătină ușor din cap.

– Un suflet sensibil. O creatură încântătoare, nu crezi? O adevărată piesă de muzeu. Nu face parte din propria generație, e dintr-o generație anterioară. Mama ei trebuie să fi fost o femeie cu un caracter foarte puternic. Aș spune că și-a ținut familia în ritmul anilor 1870. O întreagă familie ținută sub un glob de sticlă. Îmi place să dau peste astfel de lucruri.

Nu doream să vorbesc despre piese de muzeu.

– Ce credeți despre toată afacerea asta? l-am întrebat.

– Ce vrei să spui?

– Scrisori anonime, crima...

– Valul nostru local de crime? Dar dumneata?

– Eu v-am întrebat primul, i-am replicat amabil.

Domnul Pye răspunse blând:

– Știi, eu studiez cazurile anormale. Mă interesează. Niște oameni la care nu te-ai gândi fac cele mai fantastice lucruri. Să luăm cazul lui Lizzie Borden. Nu există o explicație rezonabilă pentru asta. În acest caz, sfatul meu pentru poliție ar fi un studiu de caracter. Să lase la o parte amprente, grafologia și microscopul. Să observe, în schimb, ce fac oamenii cu

măinile, micile ticuri, felul cum mănâncă și dacă râd uneori fără vreun motiv aparent.

Am ridicat din sprâncene.

– Un nebun? am întrebat.

– Da, chiar nebun, răspunse domnul Pye și adăugă: Dar nu ți-ai da seama!

– Cine e?

Privirea lui o întâlni pe a mea. Îmi zâmbi.

– Nu, nu, Burton, asta ar fi calomnie. Nu putem adăuga și calomnia la toate celelalte.

După care se îndepărtă de mine aproape fugind.

IV

În timp ce rămăsesem privind în urma lui, ușa bisericii se deschise și reverendul Caleb Dane Calthrop ieși.

Îmi zâmbi nesigur.

– Bună... bună dimineața, domnule... ăăă...

– Burton, l-am ajutat eu.

– Desigur, desigur, să nu vă închipuiți că nu-mi amintesc de dumneavoastră. Doar că, pentru moment, numele mi-a ieșit din minte. Ce zi frumoasă!

– Da, am replicat eu monosilabic.

El se uită atent la mine.

- Dar ceva... ceva... a, da, biata copilă nefericită care lucra la familia Symmington. Vă mărturisesc că nu-mi vine să cred că avem în mijlocul nostru un criminal, domnule... ăăă... Burton.
- Pare, într-adevăr, oarecum fantastic, am fost de acord.
- Altceva mi-a ajuns la urechi. Se aplecă spre mine. Am auzit că circulă scrisori anonime. Ați auzit zvonuri în legătură cu asta?
- Am auzit.
- Ce lucruri lașe și păcătoase! Se opri, apoi cită o frază extrem de lungă în latină. Aceste cuvinte ale lui Horațiu sunt foarte potrivite, nu credeți? mă întrebă.
- Absolut, am replicat eu.

V

Se părea că nu mai rămăsese nimeni cu care să am o discuție utilă, așa că m-am dus acasă, trecând mai întâi să cumpăr niște tutun și o sticlă de sherry, ca să aflu ce părere au despre crimă locuitorii mai puțin importanți ai orașului.

„Un vagabond nenorocit“, părea să fie verdictul general.

– Vin la ușă, asta fac, se milogesc și cer bani și, dacă o fată este singură acasă, se transformă în animale. Sora mea Dora, care stă în Combeacre, a avut o experiență nenorocită într-o zi – era un bețivan care vindea poezioarele alea pictate...

Povestea continua, sfârșindu-se cu neînfricată Dora care trântise plină de curaj ușa în nasul omului, apoi se refugiase și se baricadase într-o

ascunzătoare care – deduceam eu din delicatețea exprimării – trebuie să fi fost toaleta.

– Și acolo a rămas până când s-a întorsconița!

Am ajuns la Little Furze cu câteva minute înainte de prânz. Joanna stătea lângă fereastra din salon fără să facă nimic; părea că gândurile îi sunt la mare depărtare.

– Ce ai mai făcut? am întrebat-o.

– A, nu știu. Nimic deosebit.

Am ieșit pe verandă. Două scaune erau trase lângă o masă de fier pe care se aflau două pahare de sherry goale. Pe un alt scaun se afla un obiect pe care l-am privit o vreme plin de uimire.

– Ce naiba e asta?

– A, zise Joanna, cred că e fotografia unei spline bolnave sau cam așa ceva. Doctorul Griffith părea să aibă impresia că m-ar interesa asemenea lucruri.

Am privit fotografia cu un oarecare interes. Fiecare bărbat are stilul propriu de a curta o femeie. Eu, personal, nu aș alege s-o fac cu fotografia unor spline, bolnave sau sănătoase. Totuși, fără îndoială că Joanna își merita soarta!

– Arată îngrozitor, am spus.

Joanna fu de acord că așa este.

– Ce mai făcea Griffith? am întrebat-o.

– Părea obosit și foarte nefericit. Cred că este preocupat de ceva.

– De o splină care nu răspunde la tratament?

– Nu te prosti! Mă refer la ceva serios.

- Cred că omul este preocupat de tine. Aș vrea să-l lași în pace, Joanna.
- Oh, taci din gură! Nu am făcut nimic.
- Femeile spun asta întotdeauna.

Joanna se răsuci furioasă pe călcâie și ieși din încăpere.

Splina bolnavă începea să se răsucescă din cauza soarelui. Am apucat-o de un colț și am adus-o în salon. Nu-mi plăcea în mod deosebit, dar bănuiam că era una dintre comorile lui Griffith.

Vrând să presez fotografia ca să-i redau forma originală, m-am aplecat și am ridicat o carte grea de pe raftul de jos al bibliotecii. Era un volum masiv conținând niște predici.

Cartea mi se deschise în mâini într-un mod oarecum surprinzător. Într-o clipă am văzut motivul. Din mijloc fuseseră tăiate cu grijă mai multe pagini.

VI

Am rămas cu privirea țintă la ea. M-am uitat la pagina de titlu. Fusese publicată în 1840.

Nu exista nici cea mai mică îndoială. Priveam cartea ale cărei pagini fuseseră folosite pentru compunerea scrisorilor anonime. Cine le tăiaseră?

Ei bine, ar fi putut fi chiar domnișoara Emily Barton. Ea era prima persoană la care te puteai gândi. Sau ar fi putut să fie Partridge.

Dar existau și alte posibilități. Paginile ar fi putut fi rupte de oricine ar fi rămas singur în această încăpere, bunăoară de vreun vizitator, care rămăsese aici așteptând-o pe domnișoara Emily. Sau chiar de cineva care venise cu treburi.

Nu, nu era probabil. Am observat că, într-o zi, când un funcționar de la bancă a venit să mă întâlnească, Partridge îl condusesese în micul birou din spatele casei. În mod evident, acesta era obiceiul casei.

Atunci un vizitator? Cineva cu o „poziție socială bună“. Domnul Pye? Aimée Griffith? Doamna Dane Calthrop?

VII

Gongul a sunat și m-am dus la masă. După aceea, în salon, i-am arătat Joanei ce descoperire făcusem.

Am discutat fiecare aspect al problemei, apoi am dus cartea la poliție.

Polițiștii au fost încântați de descoperire și m-au felicitat bătându-mă ușor pe spate pentru ceea ce fusese, la urma urmei, doar un noroc chior.

Graves nu se afla acolo, așa că Nash l-a sunat ca să-l informeze. Aveau să încerce să găsească amprente, cu toate că Nash nu-și făcea speranțe. Pot să spun că nici nu a găsit. Erau doar ale mele și ale lui Partridge, lucru care demonstra că Partridge ștergea cu conștiinciozitate praful.

Nash mă însoți înapoi acasă. L-am întrebat cum progresează ancheta.

– Reducem numărul pistelor, domnule Burton. I-am eliminat pe cei care nu ar fi putut s-o facă.

– A! am exclamat. Și cine a rămas?

– Domnișoara Ginch. Urma să se întâlnească ieri după-amiază cu un client la o casă. Locuința respectivă este situată pe Combeacre Road – drumul care trece pe lângă casa familiei Symmington. Ar fi trebuit să treacă pe acolo și la dus, și la întors... Cu o săptămână mai înainte, în ziua când scrisoarea anonimă a fost livrată și doamna Symmington s-a sinucis, a fost

ultima ei zi de lucru la biroul lui Symmington. La început, domnul Symmington a crezut că ea a stat toată după-amiaza la birou. El îl avea în vizită atunci pe Sir Henry Lushington și a sunat de câteva ori după domnișoara Ginch. Totuși, am descoperit că ea a fost plecată de la birou între trei și patru. A ieșit să cumpere niște timbre mai scumpe care se terminaseră. Ar fi putut să se ducă băiatul care îi ajută la birou, dar domnișoara Ginch a preferat să meargă chiar ea, spunând că o doare capul și are nevoie de aer curat. Nu a lipsit mult.

– Dar suficient de mult?

– Da, suficient ca să se ducă repede la celălalt capăt al satului, să strecoare scrisoarea în cutie și să se întoarcă la birou. Totuși, trebuie să spun că nu pot găsi nici un martor care să o fi văzut lângă casa familiei Symmington.

– Ar fi observat-o cineva?

– Și da, și nu.

– Pe cine mai aveți în vedere?

Nash privi drept înaintea lui.

– Înțelegeți că nu putem elimina pe nimeni – chiar pe nimeni.

– Da, am spus. Înțeleg asta.

El continuă cu gravitate:

– Domnișoara Griffith s-a dus ieri la Brenton pentru o întrunire a Îndrumării Fetelor. A sosit destul de târziu.

– Doar nu credeți...

– Nu, nu cred. Dar nu știu. Domnișoara Griffith pare o tânără sănătoasă la minte – dar, cum am spus, nu știu.

– Dar săptămâna trecută? Ar fi putut să strecoare scrisoarea la cutia poștală?

– Este posibil. În acea după-amiază a făcut cumpărături în oraș. Făcu o pauză. Același lucru este valabil și pentru domnișoara Emily Barton. A fost la cumpărături ieri după-amiază, iar cu o săptămână în urmă s-a dus în vizită la niște prieteni, luând-o pe drumul care trece pe lângă casa familiei Symmington.

Am clătinat din cap nevenindu-mi să cred. Era firesc ca descoperirea cărții tăiate la Little Furze să îndrepte atenția spre proprietarul casei, dar când mi-am amintit-o pe domnișoara Emily venind ieri atât de luminoasă, de fericită și de emoționată...

La naiba – emoționată... Da, emoționată – obraji rozalii, ochi strălucitori –, doar nu din cauza... nu din cauza...

– Povestea asta este groaznică pentru toată lumea. Lumea vede lucruri... Își imaginează altele..., am spus eu cu glas sumbru.

– Da, nu este foarte plăcut să te uiți la ceilalți oameni ca la niște posibili criminali nebuni. Făcu o pauză, apoi continuă: Mai este și domnul Pye...

– Deci l-ați luat și pe el în considerare? l-am întrebat deschis.

Nash zâmbi.

– A, da, ne-am gândit și la el. Un personaj foarte ciudat – ar trebui să spun, un personaj nu foarte simpatic. Nu are nici un alibi. Se afla în grădină, singur, în ambele ocazii.

– Așadar, nu suspectați numai femeii?

– Nu cred că un bărbat a scris scrisorile – de fapt, sunt sigur de asta, la fel și Graves, cu excepția domnului Pye, care e cam efeminat. Dar i-am verificat pe toți în legătură cu ieri după-amiază. Vedeți, e un caz de crimă. Dumneavoastră sunteți în regulă, îmi rânji el, la fel și sora dumneavoastră. Domnul Symmington nu a plecat de la birou după ce a ajuns acolo, iar

doctorul Griffith făcea niște vizite la domiciliu în cealaltă direcție – l-am verificat. Făcu o pauză, zâmbi din nou și continuă: Vedeți, suntem meticuloși.

Am rostit încet:

– Așadar, cazul s-a redus la cei patru suspecți – domnișoara Ginch, domnul Pye, domnișoara Griffith și micuța domnișoară Barton?

– A, nu, nu, mai avem câțiva – în afară de doamna vicar.

– V-ați gândit și la ea?

– Ne-am gândit la toată lumea, dar doamna Dane Calthrop este cam prea evident sărită, dacă înțelegeți ce vreau să spun. Totuși, ar fi putut să o facă. Ieri după-amiază se afla în pădure urmărind păsările – iar acestea nu pot depune mărturie pentru ea.

Se întoarse brusc când Owen Griffith intră în sediul poliției.

– Salut, Nash. Am auzit că ai întrebat de mine toată dimineața. Ceva important?

– Ancheta de vineri, dacă nu ai nimic împotriva, doctore Griffith.

– Mai e ceva, doctore Griffith, spuse Nash. Doamna Symmington lua niște cașete, pulberi sau altceva, pe care i le-ai prescris...

Se opri. Owen Griffith continuă întrebător:

– Și?

– O supradoză din acele pastile ar fi putut fi fatală?

Griffith replică sec:

– În mod sigur nu! Doar dacă nu lua douăzeci odată!

– Dar la un moment dat ai avertizat-o despre ingerarea unei supradoze – așa mi-a spus domnișoara Holland.

– A, asta era! Doamna Symmington era genul de femeie care ar fi luat prea mult din orice îi era prescris. Își imagina că, dacă ia de două ori mai mult, o să-i facă de două ori mai bine și nu e de dorit să se exagereze nici măcar cu aspirina sau cu fenacetinul – face rău la inimă. Și, oricum, nu există nici o îndoială în legătură cu cauza morții. A fost vorba de cianură.

– A, știi asta – nu înțelegi ce vreau să spun. Mă gândeam doar că, atunci când ai de gând să te sinucizi, nu ai prefera să iei o supradoză de somnifer în loc să ingurgitezi acid prusic?

– Ba da. Pe de altă parte, acidul prusic este mult mai eficient și aproape sigur își face efectul. În cazul barbituricelor, bunăoară poți să resuscitezi victima dacă nu a trecut prea mult timp.

– Înțeleg. Mulțumesc, doctore Griffith.

Griffith se îndepărtă, iar eu mi-am luat rămas-bun de la Nash. Mi-am continuat încet drumul spre casă. Joanna era plecată – cel puțin nu se vedea nici urmă de ea, iar pe agenda de lângă telefon se afla un bilet misterios, scris probabil pentru mine sau pentru Partridge.

Dacă sună doctorul Griffith, nu pot să merg marți, dar aș putea miercuri sau joi.

Am ridicat din sprâncene și m-am dus în salon. M-am așezat în cel mai comod fotoliu – nici unul nu era foarte confortabil, aveau speteze drepte și erau de pe vremea răposatei doamnei Barton –, mi-am întins picioarele și am încercat să analizez toate întâmplările.

Mi-am amintit iritat că sosirea lui Owen îmi întrerupsese conversația cu polițistul, iar el menționase că mai există alte două persoane considerate

posibili suspecti.

M-am întrebat despre cine era vorba.

De exemplu, Partridge? La urma urmei, cartea fusese găsită în această casă. Și Agnes ar fi putut fi doborâtă de sfetnicul și mentorul ei fără să bănuiască ceva. Nu, Partridge nu putea fi eliminată.

Dar cine era cealaltă persoană?

Poate cineva pe care eu nu-l cunoșteam? Doamna Cleat? Suspectul original?

Am închis ochii. Am analizat, în schimb, alte patru persoane, total improbabile ca suspecti. Blânda, fragila și micuța Emily Barton? Ce elemente erau împotriva ei? O viață plină de privațiuni? Dominată și reprimată încă din copilărie? Prea multe sacrificii care i s-au cerut? Groaza ei ciudată de a discuta lucrurile „nu tocmai drăguțe”? Era oare în realitate semnul că, pe ascuns, o preocupau astfel de probleme? Deveneam eu prea îngrozitor de freudian? Îmi amintesc că un doctor mi-a spus odată că șoptele murmurate sub anestezie de domnișoare aparent nevinovate reprezentaseră o revelație pentru el. „Nici nu ți-ar fi trecut prin cap că știu asemenea cuvinte!”

Aimée Griffith?

În mod sigur, ea nu avea nimic reprimat sau „inhibat”. Veselă, stăpână pe sine, mulțumită. O viață plină, ocupată. Totuși, doamna Dane Calthrop spusese: „Biata de ea!”

Exista ceva... ceva... o amintire... Ah! Îmi amintesc. Owen Griffith spusese ceva de genul: „Când lucram în nord, am avut de-a face cu un caz de scrisori anonime”.

Fusese și atunci opera lui Aimée Griffith? În mod sigur, era o coincidență ciudată. Două întâmplări similare.

„Stai puțin, atunci a fost depistat autorul. Griffith a spus asta. O elevă de școală.“

Se făcu brusc frig – probabil o pală de vânt dinspre fereastră. M-am foit pe scaunul incomod. De ce oare mă simțeam atât de ciudat și de supărat?

„Continuă să te gândești...“ Aimée Griffith? Poate că fusese Aimée Griffith, și nu fata aceea? Iar Aimée a venit aici și a început iarăși cu șmecheriile. Și de aceea Owen Griffith părea atât de nefericit și de agitat. Bănuia. Da, bănuia...

Domnul Pye? Cumva, nu era un omuleț foarte simpatic. Mi-l puteam imagina punând la cale toată afacerea... râzând...

Mesajul acela de pe agenda de lângă telefon, din hol... De ce oare mă tot gândeam la el? Griffith și Joanna – el se îndrăgostise de ea... Nu, nu acesta era motivul pentru care mesajul mă îngrijora. Era vorba de altceva...

Simțurile mele erau confuze, somnul mi se apropia de gene. Îmi repetam prostește: „Nu iese foc fără fum... Asta este... totul se leagă...“

... Mă plimbam pe stradă cu Megan și Elsie Holland a trecut pe lângă noi. Era îmbrăcată în rochie de mireasă și oamenii murmurau:

– În sfârșit, o să se mărite cu doctorul Griffith. Desigur, au fost logodiți în secret ani de zile...

Apoi iată-ne în biserică și Dane Calthrop ținea slujba în latină.

Și în mijlocul ei, doamna Dane Calthrop a sărit în picioare și a strigat cu putere:

– Trebuie să înceteze, vă spun eu. Trebuie să înceteze!

Pentru un minut sau două nu am știut dacă eram treaz sau dormeam. Apoi mintea mi s-a limpezit și mi-am dat seama că mă aflam în biroul de la Little Furze, iar doamna Dane Calthrop intrase prin ușa de sticlă, stătea în picioare în fața mea și îmi spunea cu o vehemență iritată:

– Trebuie să înceteze, vă spun eu.

Am sărit în picioare, zicând:

– Scuzați-mă. Cred că am adormit. Ce spuneți?

Doamna Dane Calthrop bătu cu putere cu pumnul în palma celeilalte mâini.

– Trebuie să înceteze. Scrisorile astea! Crima! Nu puteți permite ca niște copii inocenți ca Agnes Woddell să fie uciși!

– Aveți dreptate, am aprobat-o. Dar cum propuneți să procedăm?

– Trebuie să facem ceva, zise doamna Dane Calthrop.

Am zâmbit, poate cu o oarecare superioritate.

– Și ce propuneți să facem?

– Să curățăm locul ăsta. Am afirmat că nu este un loc ticăloșit. M-am înșelat. Este.

M-am simțit iritat și am replicat, nu prea politicos:

– Da, draga mea doamnă, dar ce aveți de gând să faceți?

– Să se pună capăt acestor lucruri, evident, zise doamna Dane Calthrop.

– Poliția face tot ce poate.

– Dacă s-a putut întâmpla ca Agnes să fie ucisă ieri, ceea ce face nu este suficient.

– Deci vă pricepeți mai bine decât ei?

– Absolut deloc. Eu nu știu nimic. De aceea am de gând să chem un expert.

Am clătinat din cap.

– Nu puteți face asta. Scotland Yard-ul va prelua cazul numai la solicitarea comandantului poliției din comitat. De fapt, ei l-au trimis pe Graves.

– Nu mă refer la acel tip de expert. Nu mă refer la cineva care știe diverse lucruri despre scrisori anonime sau chiar despre crimă. Mă refer la cineva care cunoaște oamenii. Nu înțelegeți? Avem nevoie de cineva care cunoaște foarte multe despre ticăloșie!

Era un punct de vedere straniu. Dar era, cumva, stimulator.

Înainte să apuc să spun ceva, doamna Dane Calthrop dădu aprobator din cap și zise repede, pe un ton plin de încredere:

– O să mă ocup de asta chiar acum.

Și dispăru din nou pe ușa de sticlă.

Capitolul 10

I

Săptămâna următoare a fost, probabil, una dintre cele mai stranii pe care le-am trăit vreodată. A fost ca într-un vis. Nimic nu părea să fie real.

A avut loc ancheta în cazul lui Agnes Woddell și la ea a participat en masse tot Lymstockul. Nu au ieșit la iveală fapte noi și a fost dat singurul verdict posibil – crimă comisă de o persoană sau de persoane necunoscute.

Așa că biata Agnes Woddell, după ora ei de glorie, a fost îngropată așa cum se cuvenea în vechiul cimitir liniștit al bisericii și viața din Lymstock a continuat ca mai înainte.

Nu, această ultimă afirmație nu este adevărată. Nu ca mai înainte...

Aproape în ochii tuturor era o lucire pe jumătate speriată, pe jumătate avidă. Vecinul se uita la vecin. În timpul anchetei, un lucru fusese stabilit cu certitudine – era foarte improbabil ca vreun străin s-o fi ucis pe Agnes Woddell. În zonă nu fusese observată și nici raportată prezența vreunui vagabond sau a vreunui necunoscut. Prin urmare, undeva, în Lymstock, se plimba pe Strada Mare, mergea la cumpărături sau își pierdea pur și simplu vremea o persoană care zdrobise craniul unei fete fără apărare și îi înfipsese în creier o țepușă.

Și nimeni nu știa cine era acea persoană.

După cum spuneam, zilele treceau ca într-un vis. Îi priveam pe toți cei pe care îi întâlneam într-o nouă lumină – aceea de a fi un posibil criminal. Nu era o senzație prea plăcută!

Iar serile, cu draperiile trase la ferestre, eu și Joanna vorbeam, ne contraziceam, întorceam pe toate fețele diferitele posibilități care încă ni se păreau atât de fantastice și de incredibile.

Joanna nu abandona teoria ei referitoare la domnul Pye. Eu, după oarecare ezitări, mă întorsesem la suspectul meu inițial, domnișoara Ginch. Dar analizam posibilele nume iarăși și iarăși.

Domnul Pye?

Domnișoara Ginch?

Doamna Dane Calthrop?

Aimée Griffith?

Emily Barton?

Partridge?

Și în permanență, nervoși, neliniștiți, așteptam să se întâmple ceva.

Dar nu s-a mai întâmplat nimic. Nimeni, din câte știam noi, nu a mai primit vreo scrisoare. Nash își făcea cu regularitate apariția prin oraș, dar ce făcea și ce capcane întindea poliția, eu nu știam. Graves era iarăși plecat.

Emily Barton a venit într-o zi la ceai. În altă zi, Megan a venit la masă. Owen Griffith se ocupa de cazurile lui. Noi am fost în vizită și am băut sherry cu domnul Pye. Și am mers și am băut ceai la casa parohială.

M-am bucurat când am văzut că doamna Dane Calthrop nu afișa nimic din vehemența de care dăduse dovadă cu ocazia ultimei noastre întâlniri. Cred că uitase cu totul de ea.

Acum se părea că principala ei preocupare era distrugerea fluturilor albi ca să nu atace conopida și varza.

După-amiaza petrecută la casa parohială a fost, într-adevăr, una dintre cele mai liniștite pe care le-am petrecut. Era o casă veche și frumoasă, cu un salon confortabil și demodat, împodobit cu creton de un roz decolorat. Familia Dane Calthrop avea în vizită un musafir care stătea cu ei – o doamnă în vârstă, amabilă, care împlotea ceva din lână albă, pufoasă. În timp ce ne beam ceaiul la care ni s-au servit niște biscuiți calzi, delicioși, vicarul a intrat, s-a înclinat spre noi și a început să discute cu noi în maniera lui elevată. A fost foarte plăcut.

Nu vreau să spun că ne-am îndepărtat prea mult de subiectul legat de crimă, fiindcă nu s-a întâmplat așa ceva.

Miss Marple, musafira, a fost, evident, extrem de interesată de subiect. După cum a remarcat chiar ea pe un ton de scuză:

– Avem atât de puține subiecte de discuție la țară!

Își făcuse impresia că fata moartă trebuie să fi semănat cu Edith a ei.

– O servitoare atât de drăguță, atât de binevoitoare, dar uneori puțin cam înceată când vine vorba să priceapă ceva.

De asemenea, Miss Marple mai avea și un văr a cărui nepoată avea o cumnată care se confruntase cu mari probleme din cauza unor scrisori anonime, așa că și scrisorile erau foarte interesante pentru încântătoarea bătrânică.

– Dar, spune-mi, draga mea, i se adresă ea doamnei Dane Calthrop, ce spun oamenii din sat – adică oamenii din oraș? Ce cred?

– Bănuiesc că o consideră vinovată pe doamna Cleat, spuse Joanna.

– A, nu, o contrazise doamna Dane Calthrop. Acum nu.

Miss Marple se interesă cine era doamna Cleat.

Joanna o informă că era vrăjitoarea satului.

– Am dreptate, nu-i așa, doamnă Dane Calthrop?

Vicarul murmură un citat lung în latină despre – cred eu – puterea sinistră a vrăjitoarelor, pe care l-am ascultat cu toții într-o tăcere respectuoasă și fără să înțelegem nimic.

– E o femeie foarte prostuță, interveni soția lui. Îi place să se dea mare. Se duce să strângă ierburi și diverse lucruri când e lună plină și are grijă ca toată lumea să afle acest lucru.

– Și fetele mai naive se duc și îi cer sfatul, nu-i așa? întrebă Miss Marple.

Am văzut că vicarul se pregătea să ne servească și mai multe citate în latină, așa că am intervenit rapid:

– Dar de ce acum oamenii nu o mai bănuiesc de crimă? Credeau să scrisorile sunt opera ei.

Miss Marple spuse:

– A! Dar tânăra a fost ucisă cu o țepușă, așa am auzit – foarte neplăcut! Ei bine, asta, evident, îndepărtează toate suspiciunile de la această doamnă Cleat. Fiindcă, vedeți, ea ar fi putut s-o deoache astfel încât fata să se usuce pe picioare și să moară din cauze naturale.

– Ce ciudat cum se păstrează vechile credințe, spuse vicarul. La începutul creștinismului, superstițiile locale erau incluse – foarte înțelept – în doctrinele creștine și astfel elementele cele mai neplăcute din cadrul lor erau treptat eliminate.

– Aici nu avem de-a face cu superstiții, spuse doamna Dane Calthrop, ci cu fapte.

– Și încă niște fapte foarte neplăcute, am spus.

– Aveți dreptate, domnule Burton, îmi dădu dreptate Miss Marple. Dumneavoastră – scuzați-mă dacă sunt prea familiară – sunteți străin de

aceste locuri, cunoașteți lumea și diversele aspecte ale vieții. Mi se pare că ar trebui să puteți găsi o soluție la această problemă dezgustătoare.

Am zâmbit.

– Cea mai bună soluție pe care am avut-o a fost într-un vis. În visul meu totul se potrivea și lucrurile se lămurau de minune. Din nefericire, când m-am trezit totul era, de fapt, un nonsens!

– Ce interesant, totuși! Spuneți-mi și mie despre ce era vorba în acest vis fără noimă.

– A, totul a început cu expresia aia prostească: „Nu iese fum fără foc“. Oamenii spun asta ad nauseam⁷. Apoi m-am încurcat în termeni de război. Perdea de fum, bucățică de hârtie, mesaje telefonice – nu, asta a fost alt vis.

– Și despre ce era vorba în acel vis?

Bătrâna doamnă era atât de interesată de asta, încât am fost convins că citea în secret Cartea viselor a lui Napoleon, care fusese cartea de căpătâi a bătrânei mele doici.

– A! Numai că Elsie Holland – guvernanta copiilor familiei Symmington – se mărita cu doctorul Griffith și vicarul citea slujba în latină („Foarte verosimil, dragă“, murmură doamna Dane Calthrop spre soțul ei), apoi doamna Dane Calthrop s-a ridicat în picioare și a interzis pronunțarea căsătoriei, spunând că trebuie să înceteze.

Dar partea asta, am adăugat eu cu un zâmbet, era adevărată. M-am trezit și v-am găsit stând în fața mea, și spunând asta.

– Și aveam dreptate, zise doamna Dane Calthrop – dar cu blândețe, am observat eu cu bucurie.

– Dar unde e vorba de mesaje telefonice? întrebă Miss Marple, încruntându-se.

– Mi-e teamă că sunt cam aiurit. Asta nu a fost într-un vis. A fost chiar înainte de asta. Am ieșit în hol și am observat că Joanna scrisese un mesaj care să fie transmis cuiva în caz că suna...

Miss Marple se aplecă în față. În obraji avea câte o pată roz.

– Oare mă veți considera foarte băgăcioasă și foarte nepoliticoasă dacă vă voi întreba care era acest mesaj? Îi aruncă o privire Joannei. Îmi cer scuze, draga mea.

Joanna însă se distra de minune.

– A, nu mă deranjează, o liniști ea pe bătrâna doamnă. Eu chiar nu-mi amintesc nimic, în schimb, sunt sigură că Jerry poate. Trebuie să fi fost ceva foarte neînsemnat.

Am repetat solemn mesajul cât de fidel mi-l aminteam, foarte încântat de atenția nedisimulată a bătrânei doamne.

Mi-era teamă că vorbele scrise în mesaj aveau s-o dezamăgească, dar probabil că își închipuia, sentimentală, o poveste de dragoste, pentru că dădu aprobator din cap, zâmbi și păru încântată.

– Înțeleg, zise ea. Mă gândeam eu că ar putea fi vorba de așa ceva.

Doamna Dane Calthrop interveni cu asprime:

– De ce anume, Jane?

– De ceva foarte normal, răspunse Miss Marple.

Se uită gânditoare la mine câteva momente, apoi spuse pe neașteptate:

– Îmi dau seama că sunteți un tânăr foarte deștept – dar nu aveți suficientă încredere în forțele proprii. Ar trebui să aveți!

Joanna izbucni în râs.

– Pentru Dumnezeu, nu-l încurajați să creadă așa ceva. Oricum are o părere prea bună despre el!

– Taci din gură, Joanna, i-am spus. Miss Marple mă înțelege.

Miss Marple se întorsese la împletitura ei pufoasă.

– Știți, zise ea gânditoare, comiterea unei crime reușite trebuie să fie foarte asemănătoare cu realizarea unui truc de magie.

– Rapiditatea mâinii înșală ochiul?

– Nu numai asta. Trebuie să-i faci pe oameni să se uite la altceva și în altă parte decât trebuie – trimitere într-o direcție falsă, cred că i se zice.

– Ei bine, am remarcat, până acum se pare că toată lumea s-a uitat în direcția greșită în căutarea nebunului nostru aflat în libertate.

– Eu aș fi înclinată, zise Miss Marple, să caut o persoană foarte sănătoasă.

– Da, am rostit eu gânditor. Așa a zis și Nash. Îmi amintesc că a accentuat și cuvântul „respectabil“.

– Da, fu de acord Miss Marple, și asta e foarte important.

Se pare că eram cu toții de acord.

M-am adresat doamnei Calthrop:

– Nash crede că vor mai fi și alte scrisori anonime. Ce părere aveți?

– Bănuiesc că este posibil, răspunse ea încet.

– Dacă poliția crede asta, vor fi cu siguranță, fără îndoială, zise Miss Marple.

Am continuat cu încăpățănare să mă adresez doamnei Dane Calthrop:

– Încă vă mai e milă de autor?

Ea se îmbujoră.

– De ce nu?

– Nu cred că sunt de acord cu tine, draga mea, interveni Miss Marple. Nu în acest caz.

Am spus cu pasiune:

– Scrisorile astea au împins o femeie la sinucidere și au provocat suferințe de nedescris!

– Dumneavoastră ați primit vreuna, domnișoară Burton? o întrebă Miss Marple pe Joanna.

– A, da! gânguri Joanna. Se spuneau acolo cele mai îngrozitoare lucruri.

– Mi-e teamă, zise Miss Marple, că oamenii tineri și frumoși vor fi ținta autorului anonim.

– De aceea mi se pare foarte ciudat că Elsie Holland nu a primit nici una, am spus.

– Să vedem, zise Miss Marple. Este vorba de guvernanta copiilor familiei Symmington – cea pe care ați visat-o, domnule Burton?

– Da.

– Probabil că a primit una, și nu a vrut să spună, fu de părere Joanna.

– Nu, am contrazis-o. Eu o cred. La fel și Nash.

– Oh, Doamne! exclamă Miss Marple. Asta este foarte interesant. Este cel mai interesant lucru pe care l-am auzit până acum.

În timp ce ne îndreptam spre casă, Joanna mi-a spus că n-ar fi trebuit să repet ce a zis Nash despre scrisori.

– De ce nu?

– Fiindcă doamna Dane Calthrop ar putea fi Ea.

– Doar nu crezi una ca asta!

– Nu sunt sigură. E o femeie ciudată.

Am început din nou să discutăm despre probabilități.

Două nopți mai târziu, mă întorceam cu mașina de la Exhampton. Cinasem acolo și era deja întuneric când am ajuns la Lymstock.

Ceva nu era în regulă cu farurile și, după ce am încetinit și le-am tot pornit și oprit, în cele din urmă, am ieșit să văd ce pot face. Am umblat o vreme la ele și, în final, am reușit să le repar.

Drumul era pustiu. Nimeni din Lymstock nu ieșea după lăsarea întunericului. Primele case din sat se zăreau în depărtare, printre ele și clădirea urâtă, cu fronton, a Institutului Femeilor. Se distingeau ușor în lumina slabă a stelelor și ceva m-a făcut să mă uit atent la ea. Nu știu dacă am surprins sau nu imaginea fugitivă a unei siluete care se strecura pe poartă – dacă așa s-a întâmplat, trebuie să fi fost atât de vagă, încât nu mi s-a înregistrat în minte, dar brusc am simțit un fel de curiozitate copleșitoare legată de acel loc.

Poarta era ușor întredeschisă; am împins-o și am intrat. O alee scurtă și patru trepte duceau la ușă.

Am rămas un moment pe loc, ezitând. Ce făceam oare acolo? Nu știam și, deodată, foarte aproape, am auzit un foșnet – părea fâsâitul făcut de rochia unei femei. M-am întors brusc și am ocolit colțul clădirii spre locul de unde se auzise sunetul.

N-am văzut pe nimeni. Am mers mai departe și am dat alt colț. Eram în spatele clădirii și am văzut, la câțiva pași de mine, o fereastră deschisă.

M-am strecurat până la ea și am ascultat. Nu am auzit nimic, dar, într-un fel sau altul, eram convins că înăuntru se afla cineva.

Spatele nu mi se înzdrăvenise de tot, dar am reușit să mă ridic și să mă salt peste pervaz. Din păcate, am făcut puțin zgomot.

Am rămas lângă fereastră ascultând. Apoi am înaintat, cu mâinile întinse. Am auzit un zgomot foarte slab înaintea mea, în dreapta.

În buzunar aveam o lanternă și am aprins-o.

Imediat, o voce joasă, aspră, spuse:

– Stinge-o!

M-am conformat imediat, pentru că în acea fracțiune de secundă îl recunoscusem pe comisarul Nash.

Am simțit cum mă apucă de braț și mă împinge pe o ușă într-un hol. Aici, unde nu exista nici o fereastră care să ne trădeze prezența față de un observator de afară, Nash aprinse o lumină și mă privi mai mult cu regret decât cu furie.

– Tocmai acum v-ați găsit să veniți, domnule Burton.

– Îmi pare rău, m-am scuzat. Dar am avut impresia că am descoperit ceva.

– Și probabil așa s-a și întâmplat. Ați văzut pe cineva?

Am ezitat.

– Nu sunt sigur, am spus încet. Am avut senzația că am văzut pe cineva strecurându-se pe poarta de la intrare, dar nu am văzut efectiv pe nimeni. Apoi am auzit un foșnet după colțul casei.

Nash dădu din cap.

– Așa e. Cineva a venit de după colțul casei înaintea dumneavoastră. A ezitat lângă fereastră, apoi a plecat repede mai departe – v-a auzit, probabil.

Mi-am cerut scuze din nou.

– Care este ideea? am întrebat.

– Mă bazez pe faptul că autorul unor scrisori anonime nu se poate opri din scris, zise Nash. Probabil că își dă seama că este periculos, dar simte nevoia să o facă. Este ca dorința de nestăpânit pentru băutură sau pentru droguri.

Am aprobat din cap.

– Acum vă dați seama, domnule Burton, că îmi imaginez că oricine este autoarea va dori să păstreze, pe cât posibil, același aspect al scrisorilor. Are paginile tăiate din carte și poate continua să folosească literele și cuvintele decupate din ele. Însă plicurile reprezintă o dificultate. Va dori să le dactilografieze la aceeași mașină. Nu poate risca să folosească o altă mașină sau propriul scris.

– Chiar sunteți convins că va continua acest joc? l-am întrebat, nevenindu-mi să cred.

– Da, sunt. Și pun pariu pe ce vreți că e plină de încredere în sine. Aceste persoane sunt foarte vanitose. De aceea mi-am imaginat că oricine ar fi va veni la Institut după lăsarea întunericului ca să folosească mașina de scris.

– Domnișoara Ginch, am spus.

– Poate.

– Încă nu știți?

– Nu știu.

– Dar bănuiești?

– Da. Dar cineva care este foarte viclean, domnule Burton. Cineva care știe toate șmecheriile jocului.

Îmi imaginam o parte din capcana pe care o întinsese Nash. Nu aveam nici o îndoială că fiecare scrisoare scrisă de un suspect și pusă la poștă sau livrată personal era imediat cercetată. Mai devreme sau mai târziu, criminalul va face o greșeală, va deveni neglijent.

Pentru a treia oară mi-am cerut scuze pentru prezența mea zeloasă și inoportună.

– A, bine, spuse Nash resemnat, nu se mai poate face nimic. Poate data viitoare vom avea mai mult noroc.

Mi-am continuat drumul în noapte. O siluetă stătea lângă mașină. Spre uimirea mea, am recunoscut-o pe Megan.

– Salut! spuse ea. M-am gândit că e mașina ta. Ce ai făcut?

– Ce faci tu este întrebarea, am replicat.

– Am ieșit la plimbare. Îmi place să mă plimb noaptea. Nimeni nu te oprește să-ți spună tot felul de prostii și îmi plac stelele, totul miroase mai frumos și lucrurile obișnuite par misterioase.

– Sunt convins de asta, am spus. Dar numai pisicile și vrăjitoarele se plimbă în întuneric. Cei de acasă o să-și facă griji pentru tine.

– Nu, n-o să-și facă. Nu se întreabă niciodată unde sunt și ce fac.

– Cum te simți? am întrebat-o.

– Bine, cred.

– Are grijă domnișoara Holland de tine?

- Elsie e în regulă. Nu se poate abține să nu fie o proastă incurabilă.
- Nu e prea amabil din partea ta – dar probabil e adevărat, am fost de acord. Urcă în mașină și o să te duc acasă.

Nu era adevărat că lipsa lui Megan nu era niciodată remarcată.

Symmington stătea în prag când am ajuns acolo.

Se uită scrutător spre mașină.

– Salut. Megan e acolo?

– Da, am spus. Am adus-o acasă.

Symmington continuă cu asprime:

– Nu trebuie să pleci fără să ne spui, Megan. Domnișoara Holland a fost foarte îngrijorată din pricina ta.

Megan murmură ceva și trecu pe lângă el ca să intre în casă. Symmington oftă.

– O adolescentă reprezintă o mare responsabilitate în lipsa unei mame care să aibă grijă de ea. Și este prea mare pentru școală, cred. Se uită la mine cu o oarecare suspiciune. Presupun că ai dus-o la o plimbare?

M-am gândit că e mai bine să-l las să creadă asta.

Până la saturație (în limba latină în original) (n.tr.)

Capitolul 11

I

A doua zi mi-am pierdut mințile. Privind retrospectiv, asta este singura explicație rațională pe care am putut s-o găsesc.

Trebuia să fac vizita lunară la Marcus Kent. Urma să mă duc acolo cu trenul. Spre marea mea surprindere, Joanna a preferat să nu mă însoțească. De obicei era nerăbdătoare să vină cu mine și obișnuiam să rămânem în oraș vreo două zile.

Totuși, de data asta mi-am propus să mă întorc în aceeași zi cu trenul de seară, dar chiar și așa am fost foarte uimit de comportamentul Joannei. Ea s-a mulțumit să spună enigmatic că are multe de făcut și că nu are rost să petreacă ore întregi într-un tren aglomerat, când la țară era o zi atât de frumoasă.

Evident, era un lucru de netăgăduit, dar părea foarte neobișnuit pentru Joanna.

Mi-a spus că nu are nevoie de mașină, așa că urma să conduc până la gară și să o las parcată acolo până mă întorceam.

Gara din Lymstock este situată, dintr-un motiv obscur, știut numai de companiile de căi ferate, cam la o jumătate de milă de Lymstock. Pe la jumătatea drumului am ajuns-o din urmă pe Megan care mergea pe jos târându-și picioarele, după cum îi era obiceiul. Am oprit lângă ea.

– Bună, ce faci?

– Am ieșit la plimbare.

– Dar bănuiesc că nu e vorba de o plimbare sănătoasă, în pas vioi. Te târâi ca un crab deprimat.

– Păi, nu mă duceam undeva anume.

– Atunci ar fi bine să vii să mă conduci la gară. Am deschis portiera și Megan a sărit înăuntru.

– Unde te duci? mă întrebă.

– La Londra. Am programare la doctor.

– Sper că nu te doare spatele mai rău, nu?

– Nu, practic, mi-am revenit de tot. Cred că doctorul o să fie foarte încântat de asta.

Megan dădu din cap.

Ne-am apropiat de gară. Am parcat mașina, am intrat și mi-am cumpărat bilet de la casă. Pe peron mai erau câteva persoane, dar nici una nu-mi era cunoscută.

– Ai vrea să-mi împrumuți un penny? mă rugă Megan. Mi-aș putea lua o ciocolată de la un automat.

– Poftim, puiule, am zis, înmânându-i moneda. Sigur nu vrei și niște gumă sau niște pastile pentru gât?

– Prefer ciocolata, zise Megan fără să mă bănuiască de sarcasm.

Se duse la automatul pentru ciocolată și eu m-am uitat la ea cu un sentiment crescând de iritare.

Purta niște pantofi stâlțiați, ciorapi groși neatrăgători, o fustă și un pulover fără formă. Nu știu de ce toate aceste lucruri m-au înfuriat, dar asta s-a întâmplat.

Când s-a întors, i-am spus furios:

– De ce porți ciorapii ăștia dezgustători?

Megan se uită în jos la ei, surprinsă.

– Ce e în neregulă cu ei?

– Totul e în neregulă cu ei! Sunt groaznici. Și de ce porți un pulover care seamănă cu o varză stricată?

– Nu are nimic, nu-i așa? Îl am de ani întregi.

– Îmi imaginez. Și de ce...?

În acea clipă, trenul intră în gară și îmi întrerupse pledoaria furioasă.

M-am suit într-un vagon de clasa întâi gol, am lăsat fereastra în jos și m-am aplecat în afară ca să continui conversația.

Megan stătea în dreptul meu, cu fața ridicată spre mine. M-a întrebat de ce eram atât de supărat.

– Nu sunt supărat, am mințit eu. Doar că mă înfurie când te văd atât de neglijentă, când văd că nu-ți pasă cum arăți.

– Nici nu aș putea să arăt drăguță, așa că ce contează?

– Doamne-Dumnezeule! am exclamat. Mi-ar plăcea să te văd îmbrăcată cum trebuie. Mi-ar plăcea să te iau la Londra și să te îmbrac din cap până în picioare.

– Aș vrea s-o faci, zise Megan.

Trenul începuse să se pună în mișcare. M-am uitat la chipul ridicat spre mine, plin de melancolie.

Și atunci, după cum am spus, mi-am pierdut mințile.

Am deschis ușa, am apucat-o pe Megan cu o mână și aproape am aruncat-o în vagon.

Se auzi un strigăt revoltat din partea șefului de gară, dar tot ce a putut să facă a fost să închidă cu dexteritate ușa vagonului. Am ridicat-o pe Megan de pe podea, acolo unde acțiunea mea subită o propulsase.

– De ce Dumnezeu ai făcut asta? mă chestionă, frecându-și un genunchi.

– Taci din gură, i-am spus. Vii la Londra cu mine și, după ce o să termin cu tine, nu o să te mai recunoști. O să-ți demonstrez cum poți să arăți dacă vrei. M-am săturat să te văd umblând creanga ca un câine fără stăpân.

– Oh! exclamă Megan într-o șoaptă extatică.

Când veni controlorul de bilete, i-am cumpărat lui Megan un tichet. Ea stătea într-un colț privind-mă cu un fel de venerație respectuoasă.

– Doamne, zise ea după plecarea bărbatului. Ești impulsiv, nu-i așa?

– Foarte, i-am răspuns. E o trăsătură de familie.

Cum să-i explic lui Megan impulsul de care fusesem cuprins? Semănase cu un câine trist care era lăsat în urmă. Acum chipul îi era scaldat de fericirea nesperată a unui câine care, până la urmă, fusese luat și el la plimbare.

– Bănuiesc că nu cunoști Londra foarte bine? am întrebat-o pe Megan.

– Ba da, îmi răspunse ea. Întotdeauna mă plimbam prin oraș în timpul școlii. Am fost și la dentist acolo și la o pantomimă.

– Asta, am spus eu serios, va fi o Londră diferită.

Când am ajuns, mai aveam o jumătate de oră de pierdut până la întâlnirea din Harley Street.

Am luat un taxi și ne-am dus direct la Mirotin, croitoria unde Joanna își face hainele. Mirotin este, de fapt, o femeie neconvențională și îndrăzneță

de 45 de ani, Mary Grey. Este o femeie deșteaptă și o companie foarte plăcută. Întotdeauna am simpatizat-o.

I-am spus lui Megan:

– Ești verișoara mea.

– De ce?

– Nu mă contrazice, am spus.

Mary Grey discuta în contradictoriu cu o evreică vânjoasă care se îndrăgostise de o rochie de seară foarte strâmtă, de un albastru strălucitor. Am chemat-o și am luat-o deoparte.

– Ascultă, i-am spus. Am adus cu mine o verișoara de-a mea. Joanna urma să vină și ea, dar a fost reținută. Însă a spus că pot să las totul în seama ta. Vezi cum arată acum fata?

– Doamne, văd! exclamă Mary Grey surprinsă.

– Ei bine, vreau s-o schimb cu totul din cap până în picioare. Carte blanche. Ciorapi, pantofi, desuuri, tot! Apropo, salonul unde-și face părul Joanna e în apropiere, nu?

– Antoine? Chiar după colț. O să mă ocup eu și de asta.

– Ești o femeie de milioane.

– A, o să-mi facă plăcere, în afară de bani – deși asta nu poate fi ignorat în ziua de azi, căci jumătate din afurisitele astea de femei nu-și achită niciodată notele de plată. Dar, cum am mai spus, o să-mi facă plăcere. Aruncă o privire profesionistă înspre Megan care stătea ceva mai departe. Are o siluetă minunată.

– Trebuie să ai ochi cu raze X, i-am spus. Mie mi se pare că nu are nici o formă.

Mary Grey izbucni în râs.

– Școlile astea! exclamă ea. Se pare că se mândresc să transforme fetele cărora le place să se îngrijească în ceva ce n-ai mai văzut vreodată. Și numesc asta drăguț și nesofisticat. Uneori e nevoie de câteva luni bune ca să-și revină și să arate a om. Nu-ți face griji, las-o în seama mea.

– Bine, am zis. O să vin și o s-o iau pe la șase.

II

Marcus Kent a fost încântat de mine. Mi-a spus că i-am depășit cele mai neașteptate speranțe.

– Trebuie să ai constituția unui elefant, zise el, ca să-ți revii în felul ăsta. Uite ce minuni pot face aerul curat de țară și lipsa orelor mici sau a agitației pentru un om, dacă acesta poate să se țină de program.

– Pot să-ți garantez primele două, i-am spus. Dar nu cred că provincia este lipsită de agitație. În zona în care stau, am avut parte din plin de așa ceva.

– Ce fel de agitație?

– Crimă, i-am spus.

Marcus Kent își strânse buzele și fluieră.

– Vreo poveste tragică de dragoste bucolică? Vreun flăcău de la fermă și-a ucis iubita?

– Deloc. E vorba de un ucigaș nebun, hotărât și priceput.

– Nu am citit nimic de genul ăsta. Când l-au prins?

– Nu l-au prins încă, și e vorba de o femeie!

– Ia te uită! Nu sunt sigur că Lymstock este chiar locul potrivit pentru tine, bătrâne!

Am replicat hotărât:

– Ba este! Și nu o să poți să mă faci să plec de acolo!

Marcus Kent avea o minte mârșavă, așa că zise imediat:

– Deci asta este! Ai găsit vreo blondă?

– Absolut deloc, i-am răspuns vinovat gândindu-mă în treacăt la Elsie Holland. Doar că psihologia crimei mă interesează foarte mult.

– Da, bine. Cu siguranță nu ți-a făcut nici un rău până acum, dar ai grijă ca nebunul ucigaș să nu te scoată și pe tine din circulație!

– Nu-ți face griji, l-am asigurat.

– Ce-ai zice să luăm masa împreună în seara asta? Poți să-mi povestești totul despre abominabila ta crimă.

– Îmi pare rău. Sunt ocupat.

– O întâlnire cu o doamnă? Da, în mod sigur ești pe cale de însănătoșire.

– Da, cred că poți spune și asta, i-am replicat, oarecum amuzat de ideea prezenței lui Megan în acest rol.

Am ajuns la Mirotin la ora șase, când atelierul era oficial închis. Mary Grey îmi ieși în întâmpinare la capătul scărilor de lângă salon. Își duse un deget la buze.

– O să ai un șoc! Dacă spun eu asta înseamnă că am făcut o treabă cu adevărat bună.

Am intrat în salonul cel mare. Megan era în picioare, admirându-se într-o oglindă înaltă. Îmi dau cuvântul că nici nu am recunoscut-o! Pentru o clipă, mi s-a tăiat râsuflarea. Înaltă și zveltă ca o trestie, cu glezne delicate și picioare care se zăreau prin ciorapii fini de mătase, încălțată în pantofii cu tăietură elegantă. Da, picioare și mâini încântătoare, oase mici – calitate și distincție în fiecare linie a trupului. Părul care îi fusese tuns și aranjat era de un castaniu lucios, plin de strălucire. Avuseseră înțelepciunea să nu se atingă de chipul ei. Nu era fardată, sau dacă era, acest lucru fusese făcut atât de ușor și de delicat, încât nu se vedea. Buzele ei nu aveau nevoie de ruj.

Mai mult, avea ceva ce nu mai văzusem înainte – un sentiment nou de mândrie inocentă în felul în care-și ținea capul. Mă privi cu gravitate, cu un zâmbet timid.

– Arăt... destul de drăguț, nu-i așa? făcu Megan.

– Drăguț? am spus. Nu drăguț este cuvântul! Hai să mergem la cină și dacă unul din doi bărbați nu întoarce capul după tine, aș fi foarte surprins. O să le faci pe toate celelalte fete să pară lipsite de orice farmec.

Megan nu era frumoasă, dar era deosebită și sărea în ochi. Avea personalitate. Intră în restaurant înaintea mea și, în timp ce șeful de sală se îndreptă grăbit spre noi, am simțit acel fior de mândrie prostească pe care îl simte un bărbat când posedă ceva ieșit din comun.

La început, am băut cocktailuri fără să ne grăbim. Apoi am luat cina. Mai târziu am dansat. Megan își dorea foarte mult să danseze și nu am vrut s-o dezamăgesc, dar, dintr-un motiv sau altul, nu mi-am imaginat că va dansa bine. Însă dansa minunat. Era ușoară ca un fulg în brațele mele, iar trupul și picioarele urmau perfect ritmul.

– Doamne! am exclamat. Știi să dansezi!

Megan păru puțin surprinsă.

– Normal că știi! La școală am avut lecții de dans în fiecare săptămână.

– E nevoie de mai mult decât de lecții de dans ca să ajungi dansator, am spus.

Ne-am întors la masă.

– Mâncarea este minunată, nu-i așa? zise Megan. Și totul!

Oftă încântată.

– Așa cred și eu, am fost de acord.

Era o seară nebună. Încă nu eram în toate mințile. Megan m-a adus cu picioarele pe pământ când mi-a zis cu îndoială:

– Nu ar trebui să mergem acasă?

Am rămas cu gura căscată. Da, în mod clar nu eram întreg la minte. Uitasem de toate! Eram într-o lume desprinsă de realitate, singur cu ființa pe care o creasem.

– Doamne-Dumnezeule! am exclamat.

Mi-am dat seama că ultimul tren plecase.

– Stai aici, i-am spus. Mă duc să dau un telefon.

Am sunat la Llewellyn Hire și am comandat cea mai mare și mai rapidă mașină care să vină cât mai curând posibil.

M-am întors la Megan.

– Ultimul tren a plecat, i-am spus. Așa că o să mergem cu mașina.

– Serios? Ce distractiv!

Ce copilă era, mi-am zis. Atât de încântată de tot, fără să pună întrebări, acceptând toate propunerile mele fără să-și facă griji și fără să se agite.

Mașina a venit, mare și rapidă, dar, cu toate astea, era foarte târziu când am ajuns la Lymstock.

Cuprins brusc de muștrări de conștiință, am spus:

– Cred că au trimis deja oamenii în căutarea ta!

Dar Megan părea într-o dispoziție calmă, așa că zise liniștită:

– A, nu cred. Deseori plec de acasă și nu ajung la masa de prânz.

– Da, draga mea copilă, dar ai lipsit și de la ceai, și de la cină.

Totuși, steaua norocoasă a lui Megan era în ascensiune. Casa era cufundată în întuneric și tăcută. La sfatul lui Megan, ne-am dus prin spate și am aruncat pietricele în fereastra lui Rose.

La un moment dat, Rose se uită pe geam și cu multe exclamații înăbușite și emoții coborî să ne dea drumul înăuntru.

– Ia te uită, și eu, care credeam că dormi în patul tău. Conașul și domnișoara Holland – un ușor pufnet disprețuitor după numele domnișoarei Holland – au cinat devreme și au plecat la plimbare. Am spus că o să am eu grijă de băieți. Mi s-a părut că te aud venind când eram în camera copiilor încercând să-l liniștesc pe Colin, care făcea gălăgie, dar nu erai pe aici când am coborât, așa că mi-am închipuit că te-ai dus la culcare. Și asta am și spus când a venit conașul și a întrebat de tine.

Am întrerupt conversația observând că acolo era și locul unde ar fi bine să se ducă Megan în acel moment.

– Noapte bună, zise Megan, și mulțumesc din toată inima. A fost cea mai frumoasă zi din viața mea.

Am ajuns acasă, ușor zăpăcit, și i-am dat un bacșiș gras șoferului, oferindu-i și un pat dacă dorea să rămână. El însă preferă să se întoarcă în acea noapte la Londra.

Ușa de la hol se întredeschisese în timpul discuției mele cu șoferul. În timp ce acesta se îndepărta, ușa se deschise de tot și Joanna spuse:

– Deci ai apărut în cele din urmă?

– Ai fost îngrijorată din pricina mea? am întrebat-o intrând și închizând ușa.

Joanna se îndreptă spre salon și eu am urmat-o. Pe un dulăpior se afla o cafetieră. Joanna se servi cu o cafea în timp ce eu îmi turnam un whisky cu sifon.

– Să fiu îngrijorată din pricina ta? Nu, evident că nu. Mi-am zis că te-ai decis să rămâi în oraș și s-o faci lată.

– Am făcut-o lată... într-un fel.

Am rânjit și apoi am început să râd.

Joanna mă întrebă care era motivul veseliei mele și eu i-am povestit.

– Dar, Jerry, cred că ai înnebunit – ai înnebunit de tot!

– Cred că ai dreptate.

– Dar, băiete, nu poți să faci asemenea lucruri – nu într-un astfel de loc. Mâine se va afla în tot Lymstockul!

– Se poate. Dar, la urma urmei, Megan nu e decât o copilă.

– Nu este așa. Are douăzeci de ani. Nu poți să iei o fată de douăzeci de ani și să-i cumperi haine fără să provoci un scandal monstruos. Doamne, Jerry, probabil va trebui să te însori cu ea!

Joanna era pe jumătate serioasă, pe jumătate râdea.

În acel moment am făcut o descoperire foarte importantă.

– La naiba, am replicat. Nu m-ar deranja s-o fac. De fapt, chiar mi-ar face plăcere.

O expresie ciudată apăru pe chipul Joanei. Se ridică în picioare și spuse sec, în timp ce se îndrepta spre ușă:

– Da, știam asta de ceva vreme...

Mă lăsă ținut pe loc, cu paharul în mână, îngrozit de noua mea descoperire.

Capitolul 12

I

Nu știu care sunt reacțiile obișnuite ale unui bărbat care intenționează să facă o propunere în căsătorie.

În romane, eroul simte că i se usucă gâtul, gulerul cămășii i se pare prea strâmt și este într-o stare jalnică de nervozitate.

Eu nu mă simțeam deloc așa. Considerând-o o idee bună, doream doar să aranjez lucrurile cât mai repede posibil. Nu vedeam nici un impediment.

M-am dus la casa familiei Symmington pe la ora unsprezece. Am sunat și, când Rose a deschis ușa, i-am cerut să o cheme pe domnișoara Megan. Privirea cunoscătoare pe care mi-a aruncat-o Rose m-a făcut să mă simt pentru prima dată oarecum intimidat.

M-a condus în micuța cameră de zi și, în timp ce așteptam, speram plin de neliniște că n-o supărasem pe Megan.

Când ușa s-a deschis și m-am întors, m-am simțit instantaneu ușurat. Megan nu părea deloc intimidată sau supărată. Părul ei avea încă acea nuanță de castaniu strălucitor și avea același aer de mândrie și de respect de sine pe care îl căpătase ieri. Se îmbrăcase din nou cu vechile ei haine, dar reușise să le facă să arate altfel. Este minunat ce poate face pentru o tânără conștientizarea farmecului propriu. Mi-am dat seama dintr-odată că Megan creștuse.

Presupun că trebuie să fi fost cam tulburat, altfel n-aș fi deschis discuția spunând cu afecțiune: „Salut, drăcușorule!“ În acele circumstanțe, cu greu putea fi considerat salutul unui îndrăgostit.

Însă lui Megan i se păru potrivit. Ea îmi zâmbi cu toată gura și zise:

– Salut!

– Ascultă, am început. Sper că nu ai avut parte de vreun scandal din cauza zilei de ieri, nu?

Megan răspunse sigură pe sine:

– A, nu! Apoi clipi și continuă nu tocmai convinsă: Ba da, cred că da. Adică mi-au spus tot felul de lucruri și au fost de părere că a fost ceva foarte ciudat – dar știi cum sunt oamenii și cât se agită pentru toate nimicurile.

Am fost ușurat să constat că atitudinea dezaprobatore a celorlalți nu o afectase deloc pe Megan.

– Am venit aici în această dimineață, i-am spus, fiindcă vreau să-ți fac o propunere. Vezi, eu te plac foarte mult și cred că și tu mă placi...

– Îngrozitor, interveni Megan cu un entuziasm deconcertant.

– Și ne înțelegem chiar foarte bine, așa că eu cred că ar fi o idee bună dacă ne-am căsători.

– Oh! făcu Megan.

Părea surprinsă. Doar atât. Nu uimită. Nu șocată. Doar ușor surprinsă.

– Vrei să spui că vrei într-adevăr să te însori cu mine?

Mă întrebă cu aerul cuiva care vrea să înțeleagă foarte bine lucrurile.

– Mai mult decât orice pe lume, am răspuns – și vorbeam serios.

– Adică ești îndrăgostit de mine?

– Sunt îndrăgostit de tine.

Privirea ei era gravă și sigură.

– Cred că ești cea mai drăguță persoană din lume, zise ea, dar nu sunt îndrăgostită de tine.

– O să te fac să mă iubești.

– Asta nu se poate. Nu vreau să fiu făcută. Făcu o pauză, apoi continuă cu gravitate: Nu sunt genul de soție potrivită pentru tine. Mă pricep mai bine la ură decât la dragoste.

Spusese asta cu o ardoare ciudată.

– Ura nu durează. Dragostea, da, i-am zis.

– Așa să fie?

– Este ceea ce cred. Din nou, tăcere. Apoi am spus: Deci răspunsul este nu, nu-i așa?

– Da, acesta e răspunsul.

– Și nu mă încurajezi să sper?

– La ce bun ar fi asta?

– La nimic, am recunoscut, și ar fi chiar inutil – căci o să sper chiar dacă îmi spui sau nu s-o fac.

II

Ei bine, asta a fost tot. Am plecat de acolo simțindu-mă ușor amețit, dar enervant de conștient de privirea plină de curiozitate cu care mă urmărea Rose.

Rose avusese foarte multe de spus înainte să pot scăpa!

Că nu se mai simțise niciodată la fel din acea zi îngrozitoare!

Că nu ar fi rămas acolo dacă nu erau copiii și dacă nu i-ar fi părut rău pentru bietul domn Symmington. Că nu avea de gând să mai stea dacă nu era angajată repede o altă servitoare – și asta era puțin probabil să se întâmple, de vreme ce în casă avusese loc o crimă! Că era foarte ușor pentru acea domnișoară Holland să spună că între timp avea să se ocupe ea de treburile casei. Era foarte drăguță și îndatoritoare – da, dar de fapt spera ca într-o bună zi să devină stăpâna casei! Domnul Symmington, bietul de el, nu vedea niciodată nimic – dar se știe cum sunt văduvii, biete creaturi neajutorate, menite să cadă pradă unei femei viclene. Și asta nu ar fi nimic, dacă domnișoara Holland nu ar încerca să ia locul stăpânei moarte!

Am aprobat-o mecanic, dornic să plec, dar neputând să fac asta, deoarece Rose îmi ținea cu hotărâre pălăria în vreme ce debita pe nerăsuflăte tot acest șuvoi de răutăți.

M-am întrebat dacă exista vreun grăunte de adevăr în acele vorbe. Se gândise Elsie Holland la posibilitatea de a deveni următoarea doamnă Symmington? Sau era doar o fată decentă, cu inimă bună, care făcea tot ce-i stătea în putere să aibă grijă de casa lipsită de prezența stăpânei?

În ambele cazuri, rezultatul avea să fie probabil același. Și de ce nu? Copiii mici ai lui Symmington aveau nevoie de o mamă, iar Elsie era un suflet cumsecade, în plus, era și mult prea frumoasă – un element pe care oricine l-ar putea aprecia, chiar și un bărbat înțepat ca Symmington!

Mă gândeam la toate astea, știu, fiindcă încercam să mi-o scot pe moment din minte pe Megan.

Puteți spune că mă dusesem s-o cer de nevastă pe Megan mult prea sigur pe mine și că meritam ce căpătasem – dar nu era chiar așa. Pentru că mă simțeam atât de sigur, atât de convins că Megan îmi aparținea, că era problema mea, că a avea grijă de ea, a o face fericită și a o feri de orice rău

era ceva firesc, mă așteptasem ca și ea să simtă că aparțineam unul celuilalt.

Dar nu aveam de gând să mă dau bătut. A, nu! Megan era femeia mea și intenționam să o am.

După o clipă de gândire, m-am dus la biroul lui Symmington. Poate că Megan nu acorda nici o atenție criticilor aduse comportamentului ei, dar eu doream să clarific lucrurile.

Domnul Symmington era liber, mi s-a spus, și am fost condus în biroul lui. Din buzele strânse și atitudinea mai țeapănă ca de obicei mi-am dat seama nu eram tocmai un om popular în acel moment.

– Bună dimineața, i-am spus. Mi-e teamă că nu este o vizită profesională, ci una personală. Să o spun direct. Îndrăznesc să afirm că ți-ai dat seama că sunt îndrăgostit de Megan. Am cerut-o în căsătorie, dar ea m-a refuzat. Însă nu am de gând să renunț.

Am văzut cum se schimbă expresia lui Symmington și i-am citit gândurile cu o ușurință ilară. Megan era elementul care îi tulbura armonia din casă. Eram sigur că era un om bun și corect, și că nu i-ar fi trecut niciodată prin minte să o lipsească de un cămin pe fiica soției lui moarte. Dar căsătoria ei cu mine ar reprezenta în mod sigur o ușurare. Îmi adresă un zâmbet precaut.

– Sincer, Burton, să știi că n-am avut idee de așa ceva. Știu că i-ai acordat multă atenție, dar eu am privit-o mereu ca pe-un copil.

– Nu mai este copil, i-am replicat scurt.

– Nu, nu în ceea ce privește anii.

– Poate să se comporte conform vârstei ei oricând i se permite, am spus, încă ușor enervat. Știu că nu este încă majoră⁸, dar va fi peste câteva luni. Poți să obții orice informație dorești despre mine. Am o stare materială foarte bună și am dus o viață decentă. O să am grijă de ea și o să mă străduiesc să o fac fericită.

– Da, bine. Totuși, depinde de Megan.

– Cu timpul se va răzgândi, am spus. Dar m-am gândit să lămuresc lucrurile cu dumneata în această privință.

Mi-a răspuns că apreciază acest lucru și ne-am despărțit în termeni prietenești.

III

Afară m-am întâlnit cu domnișoara Emily Barton, care avea un coș de cumpărături în mână.

– Bună dimineața, domnule Burton, am auzit că ați fost ieri la Londra.

Da, evident că auzise. Ochii ei erau amabili, dar și plini de curiozitate.

– Am fost la doctor, i-am spus.

Emily Barton zâmbi.

Acel zâmbet semăna puțin cu cel al lui Marcus Kent.

– Am auzit că Megan era să piardă trenul, murmură ea. A sărit în el când deja pornise.

– Eu am ajutat-o, am spus. Am tras-o înăuntru.

– Ce noroc că erați acolo! Altminteri, s-ar fi putut produce un accident.

Este uimitor cum poate o bătrânică blândă și curioasă să facă un bărbat să se simtă prost!

Am fost scutit de alte aluzii dureroase de întâlnirea cu impetuoasa doamnă Dane Calthrop. Era însoțită tot de o bătrânică amabilă, însă ea mă abordă

mult mai direct:

– Bună dimineața, începu doamna Dane Calthrop. Am auzit că ați făcut-o pe Megan să-și cumpere niște haine decente. Foarte înțelept din partea dumneavoastră. E nevoie de un bărbat care să se gândească la un asemenea lucru practic. De multă vreme mă îngrijora fata asta. Fetele deștepte au tendința să se transforme în niște prostănace, nu-i așa?

Cu această afirmație neobișnuită, intră vijelios în magazinul de pește.

Miss Marple, care rămăsese lângă mine, clipi ușor și zise:

– Doamna Dane Calthrop este o femeie remarcabilă, să știți. Și aproape întotdeauna are dreptate.

– Asta îi îngrijorează pe ceilalți, am spus.

– Sinceritatea are acest efect, remarcă Miss Marple.

Doamna Dane Calthrop ieși rapid din magazin și ni se alătură. Ținea în mână o langustă mare și roșie.

– Ați văzut vreodată vreun om atât de deosebit ca domnul Pye? întrebă ea. Atât de frumos și de viril, nu-i așa?

IV

Eram un pic neliniștit la gândul că aveam să dau ochii cu Joanna, dar ajungând acasă mi-am dat seama că nu ar fi trebuit să mă îngrijorez. Joanna era plecată și nu se întoarse nici la prânz. Acest lucru o supăra foarte tare pe Partridge, care comentă cu acreală în glas în timp ce aducea două cotlete de vacă:

– Domnișoara Burton a spus clar că o să fie acasă.

Am mâncat amândouă cotletele în încercarea de a compensa lipsa Joannei. În același timp mă întrebam unde era soră-mea. În ultima vreme obișnuia să fie foarte misterioasă în legătură cu ceea ce făcea.

La trei și jumătate, Joanna intră vijelios în salon. Auzisem o mașină oprindu-se afară și mă așteptasem să-l văd pe Griffith apărând, dar mașina plecă mai departe și Joanna intră neînsoțită.

Era foarte roșie la față și părea supărată. Mi-am dat seama că se întâmplase ceva.

– Ce ai pățit? am întrebat-o.

Joanna deschise gura, o închise la loc, oftă, se prăbuși pe un scaun și rămase cu privirea ținută în fața ei.

– Am avut cea mai îngrozitoare zi, a început ea.

– Ce s-a întâmplat?

– Am făcut un lucru incredibil. A fost îngrozitor...

– Dar ce...?

– Am plecat la o plimbare – o plimbare obișnuită. Am urcat dealul și m-am îndreptat spre mlaștină. Am mers mile întregi – așa am avut chef. Apoi am nimerit într-o fundătură. E o fermă acolo – un loc izolat, uitat de Dumnezeu. Mi-era sete și m-am întrebat dacă nu au cumva niște lapte sau altceva. Așa că m-am dus la fermă. Ușa s-a deschis și a apărut Owen.

– Și?

– Credea că era asistenta. Acolo se afla o femeie în travaliu. El o aștepta pe asistentă și îi trimisese vorbă să mai aducă un doctor. Atunci... lucrurile au luat o întorsătură urâtă.

– Da?

– Așa că el mi-a zis – mie: „Haide, o să te des-curci mai bine ca oricine“. I-am răspuns că nu pot, iar el m-a întrebat ce vreau să spun. I-am replicat că n-am făcut niciodată așa ceva, că nu știu nimic despre... El a zis că ce dracu' contează? A fost groaznic. S-a întors spre mine și mi-a spus: „Ești femeie, nu? Presupun că ai face tot ce-ți stă în putere ca să ajuți o altă femeie.“ Apoi a continuat să se răstească la mine – a zis că i-am dat impresia că eram interesată de profesia asta și că am afirmat că vreau să fiu asistentă. „Bănuiesc că au fost doar vorbe spuse aiurea! Nu vorbeai serios, dar asta este o treabă serioasă și o să te porți ca o persoană decentă, și nu ca o femeiușcă fără minte!“

Am făcut ceva incredibil, Jerry. Am ținut instrumentele și le-am fiert, și i-am dat ce avea nevoie. Sunt atât de obosită, că de-abia mă pot ține pe picioare. A fost îngrozitor. Dar i-a salvat – pe ea și pe copil. S-a născut viu. Nici un moment nu a crezut că o să-l poată salva. Oh, Doamne!

Joanna își acoperi fața cu mâinile.

M-am uitat mulțumit la ea și mi-am scos pălăria în fața lui Owen Griffith. O făcuse pe Joanna să dea cu nasul de realitate măcar o dată în viața ei.

– E o scrisoare pentru tine în hol, i-am spus. Cred că e de la Paul.

– Mda? Tăcu timp de un minut, apoi spuse: Nu mi-am închipuit niciodată, Jerry, ce trebuie să facă doctorii. Curajul de care trebuie să dea dovadă!

Am ieșit în hol și i-am adus Joannei scrisoarea. Ea a deschis-o, și-a aruncat privirea pe ea și a lăsat-o să cadă.

– El a fost, într-adevăr, minunat. Felul cum s-a luptat... modul cum nu s-a dat bătut! A fost nepolitic și groaznic față de mine... dar a fost minunat.

Am observat cu o oarecare plăcere faptul că n-o interesa scrisoarea lui Paul. Era evident că Joannei îi trecuse pasiunea pentru acesta.

În Marea Britanie vârsta majoratului este de 21 de ani. (n.tr.)

Capitolul 13

I

Lucrurile nu se întâmplă niciodată atunci când te aștepți.

Eram foarte preocupat de cele întâmplate mie și Joannei, și am fost luat total prin surprindere a doua zi dimineață, când vocea lui Nash mi-a spus la telefon:

– Am prins-o, domnule Burton!

Am fost atât de uimit, că aproape am scăpat receptorul.

– Adică pe...

Nash m-a întrerupt:

– Puteți fi auzit de acolo de unde vă aflați?

– Nu, nu cred... sau poate...

Mi s-a părut că ușa de la bucătărie se întredeschisese un pic.

– Poate doriți totuși să veniți până la postul de poliție?

– Vin imediat.

Am ajuns acolo cât ai clipi din ochi. Nash se afla împreună cu sergentul Parkins într-una dintre încăperi. Nash era tot numai un zâmbet.

– A fost o urmărire lungă, a spus el. Dar am prins-o în cele din urmă.

Aruncă o scrisoare peste masă. De data asta era bătută la mașină în întregime. În felul ei era destul de blândă.

Nu are rost să crezi că-i poți lua locul femeii moarte. Tot orașul râde de tine. Pleacă acum. Curând va fi prea târziu.

Acesta este un avertisment. Amintește-ți ce i s-a întâmplat celeilalte fete. Pleacă și nu te mai întoarce.

Se încheia cu câteva cuvinte nu foarte obscene.

- Asta a ajuns la domnișoara Holland azi-dimineață, mi-a spus Nash.
- Mi se părea ciudat că nu a primit nici una până acum, spuse sergentul Parkins.
- Cine a scris-o? am întrebat.

Entuziasmul de pe chipul lui Nash se cam risipi.

Părea obosit și preocupat. Spuse serios:

- Îmi pare rău, fiindcă va fi o lovitură pentru un om deosebit, dar asta-i adevărul. Poate că deja a avut propriile suspiciuni.
- Cine a scris-o? am repetat.
- Domnișoara Aimée Griffith.

În acea după-amiază, Nash și Parkins se deplasară la casa celor doi Griffith cu un mandat.

La invitația lui Nash, i-am însoțit.

– Doctorul ține mult la dumneavoastră, mi-a spus Nash. Nu are prea mulți prieteni pe aici. Cred că, dacă nu este prea dureros pentru dumneavoastră, l-ați putea ajuta să treacă peste acest șoc.

L-am asigurat că voi veni. Nu-mi plăcea s-o fac, dar m-am gândit că aș putea fi de un ajutor.

Am sunat la ușă și am cerut s-o vedem pe domnișoara Griffith. Am fost conduși în salon. Elsie Holland, Megan și Symmington luau ceaiul.

Nash se comportă foarte circumspect.

O întrebă pe Aimée dacă poate discuta ceva cu ea între patru ochi.

Ea se ridică și se apropie de noi. Mi s-a părut că văd în privirea ei o vagă urmă de teamă. Dacă așa a fost, a dispărut imediat. Se comporta firesc și era la fel de expansivă ca de obicei.

– Cu mine aveți treabă? Sper că nu am iarăși probleme cu farurile de la mașină?

Ne-a condus afară din salon, pe hol, spre un mic birou.

În timp ce închideam ușa salonului, am zărit capul lui Symmington înălțându-se brusc. Bănuiesc că pregătirea lui juridică l-a pus în contact cu cazurile poliției și că recunoscuse ceva în atitudinea lui Nash. Aproape că se ridicase de pe scaun.

Asta e tot ce am văzut înainte de a închide ușa și de a-i urma pe ceilalți.

Nash recita formulele obișnuite. Era foarte liniștit și corect. O avertiză și apoi îi spuse că trebuie să-i ceară să-l însoțească. Avea un mandat pentru arestarea ei și îi citi acuzațiile...

Am uitat acum termenii legali exacti. Era vorba de scrisori, nu de crimă.

Aimée Griffith își dădu capul pe spate și izbucni în râs. Apoi spuse cu glasul ei tunător:

– Ce prostie ridicolă! De parcă eu aș fi putut scrie o grămadă de lucruri indecente ca astea. Cred că ați înnebunit. N-am scris nici un cuvânt de acest fel!

Nash scoase scrisoarea adresată lui Elsie Holland și întrebă:

– Negați că ați scris asta, domnișoară Griffith?

Dacă Aimée Griffith ezitase, nesiguranța durase doar o fracțiune de secundă.

– Sigur că neg. N-am văzut-o în viața mea.

Nash continuă calm:

– Trebuie să vă spun, domnișoară Griffith, că ați fost observată scriind această scrisoare la mașina de la Institutul Femeilor între orele 23–23.30 alaltăieri-noapte. Ieri ați intrat la poștă cu un teanc de scrisori în mână...

– Nu am pus niciodată asta la poștă.

– Nu, nu ați făcut-o. În timp ce așteptați să cumpărați timbre, ați lăsat-o pe furiș să cadă pe jos, astfel ca altcineva să o observe, să o ridice și să o pună la poștă.

– Niciodată nu...

Ușa se deschise și intră Symmington. Acesta interveni cu asprime:

– Ce se întâmplă? Aimée, dacă ceva nu e în regulă, ar trebui să ai un reprezentant legal. Dacă vrei ca eu...

Atunci ea își pierdu stăpânirea de sine. Își acoperi fața cu mâinile și se duse clătînând până la un scaun.

– Pleacă, Dick, pleacă. Nu tu! Nu tu!

– Ai nevoie de un avocat, draga mea copilă.

– Nu tu. Nu... nu aș putea suporta. Nu vreau ca tu să știi... toate astea.

Atunci el probabil că își dădu seama. Spuse calm:

– O să iau legătura cu Mildmay din Exhampton. E bine așa?

Ea dădu aprobator din cap. Acum plângea în hohote.

Symmington ieși din încăpere. În ușă se ciocni de Owen Griffith.

– Ce se întâmplă? întrebă acesta cu violență. Sora mea...

– Îmi pare rău, doctore Griffith. Îmi pare foarte rău. Dar nu avem o alternativă.

– Credeți că ea... e răspunzătoare pentru acele scrisori?

– Mi-e teamă că nu există nici o îndoială în acest sens, domnule, zise Nash și se întoarse spre Aimée. Trebuie să veniți cu noi, vă rog, domnișoară Griffith. Veți beneficia de posibilitatea de a vă întâlni cu un avocat.

Owen strigă:

– Aimée?!

Ea trecu pe lângă el fără să-l privească, apoi spuse:

– Nu vorbi cu mine. Nu-mi spune nimic. Și, pentru numele lui Dumnezeu, nu mă privi!

Ieșiră cu toții. Owen rămase pe loc ca un om în transă.

Am așteptat un pic, apoi m-am apropiat de el.

– Dacă pot să te ajut cu ceva, Griffith, să-mi spui.

El răspunse ca prin vis:

– Aimée? Nu-mi vine să cred.

– S-ar putea să fie o greșeală, am sugerat eu fără convingere.

Griffith replică încet:

– Nu ar fi reacționat așa dacă era o greșeală. Dar nu aș fi crezut niciodată. Nu-mi vine să cred.

Se prăbuși pe un scaun. M-am dus să caut ceva tare de băut și i-am adus un pahar. Îl dădu peste cap și asta păru să-i facă bine.

– La început, nu am putut să accept, zise el. Acum sunt bine. Mulțumesc, Burton, dar nu mă poți ajuta cu nimic. Nimeni nu mă poate ajuta.

Ușa se deschise și intră Joanna. Era albă ca varul la față.

Se apropie de Owen și ridică privirea spre mine.

– Pleacă, Jerry, zise ea. Asta e treaba mea.

În timp ce ieșeam pe ușă, am văzut-o îngenunchind lângă scaunul lui.

III

Nu pot să povestesc coerent evenimentele din următoarele 24 de ore. Tot felul de incidente ies în evidență, fără legătură cu alte întâmplări.

Îmi amintesc că Joanna s-a întors acasă, foarte palidă și trasă la față, iar eu am încercat s-o înveslesc spunându-i:

– Acum cine este îngerul păzitor?

Și cum ea a zâmbit trist și chinuit, și mi-a răspuns:

– Mi-a zis că nu are nevoie de mine, Jerry. Este foarte, foarte mândru și încăpățânat!

– Nici fata mea nu mă vrea..., i-am spus eu.

Am rămas acolo un timp, iar Joanna a zis în cele din urmă:

– Se pare că familia Burton nu este tocmai dorită în momentul de față!

– Nu contează, draga mea, am asigurat-o. Încă ne avem unul pe celălalt.

– Într-un fel sau altul, Jerry, asta nu mă consolează prea mult acum...

IV

Owen veni a doua zi și o laudă în cel mai expansiv mod cu putință. Era minunată, extraordinară! Felul cum venise la el, cum dorea să se căsătorească cu el – imediat dacă el voia asta! Dar el nu avea de gând să o lase să facă așa ceva. Nu, era prea bună, prea fină ca să fie atinsă de mizeria care se va declanșa de îndată ce ziarele vor afla știrea.

O iubeam pe Joanna și știam că era genul pe care te puteai bizui la necaz, dar mă cam săturasem de toată vorbăria asta bombastică. I-am spus lui Owen pe un ton cam iritat să nu mai fie așa un gentleman.

M-am dus pe Strada Mare și am găsit pe toată lumea tocând știrea. Emily Barton spunea că ea niciodată nu avusese mare încredere în Aimée Griffith.

Nevasta băcanului povestea cu pasiune cum ea considerase mereu că domnișoara Griffith avea o privire ciudată...

Am aflat de la Nash că înaintaseră cazul împotriva lui Aimée. Percheziția efectuată acasă la ea dusese la descoperirea paginilor tăiate din cartea lui Emily Barton – erau ascunse în dulapul de sub scară, învelite într-o rolă de tapet vechi.

– Un loc foarte potrivit, spuse Nash apreciativ. Niciodată nu știi când își bagă nasul un servitor curios într-un birou sau într-un sertar încuiat – dar dulapurile alea pline de nimicuri nu sunt deschise niciodată decât atunci când mai arunci ceva în ele.

– Se pare că doamna are un penchant⁹ pentru acea ascunzătoare, am constatat eu.

– Da. O minte criminală este rareori adepta varietății. Apropo de fata moartă, avem un fir de urmat. Din dispensarul doctorului lipsește un pisălog mare și greu. Pun pariu pe orice că fata a fost lovită cu așa ceva.

– E un lucru cam dificil de cărat fără să fie observat, am protestat.

– Nu pentru domnișoara Griffith. Se ducea la o întâlnire a asociației femeilor în acea după-amiază, dar în drumul ei urma să lase flori și legume la standul Crucii Roșii, așa că a luat un coș mare și încăpător cu ea.

– Ați găsit țepușa?

– Nu, și nici nu vom reuși. Poate că biata creatură e nebună, dar nu atât de nebună încât să păstreze țepușa plină de sânge ca să ne ușureze nouă treaba, când tot ce trebuia să facă era să o spele și să o pună înapoi într-un sertar.

– Presupun, am cedat eu, că nu le poți avea pe toate.

Casa parohială fusese ultimul loc unde ajunsese vestea. Bătrâna Miss Marple a fost foarte afectată. Abordă subiectul cu însuflețire:

- Nu este adevărat, domnule Burton. Sunt sigură că nu este adevărat.
- Mi-e teamă că este. Știți, au pândit-o. Chiar au văzut-o cum a bătut la mașină acea scrisoare.
- Da, da, poate că au văzut-o. Da, asta pot să înțeleg.
- Iar paginile cărții din care au fost decupate literele au fost găsite în casa ei, ascunse.

Miss Marple mă privi țintă. Apoi spuse cu o voce foarte joasă:

- Dar este oribil – cu adevărat o ticăloșie.

Doamna Dane Calthrop veni în grabă și ni se alătură.

- Ce s-a întâmplat, Jane?

Miss Marple murmură neajutorată:

- O, Doamne, ce se poate face?

- Ce te-a supărat, Jane?

Miss Marple zise:

- Trebuie să fie ceva. Dar sunt atât de bătrână și de neștiutoare, și, mi-e teamă, atât de proastă!

M-am simțit cam stânjenit și m-am bucurat când doamna Dane Calthrop s-a îndepărtat cu prietena ei.

Urma s-o întâlnesc pe Miss Marple din nou în acea după-amiază. Mult mai târziu, când mă îndreptam spre casă.

Stătea lângă podețul din capătul satului, de lângă căsuța doamnei Cleat, și discuta cu Megan – dintre toți oamenii!

Doream s-o văd pe Megan. Asta-mi dorisem toată ziua. Am grăbit pasul. Dar, în timp ce mă apropiam de ele, Megan se răsuci pe călcâie și plecă în cealaltă direcție.

Asta m-a înfuriat și aș fi mers după ea, dar Miss Marple mi-a ieșit în drum.

– Am vrut să vorbesc cu dumneavoastră, îmi zise. Nu, nu vă duceți după Megan acum. Nu ar fi înțelept.

Tocmai mă pregăteam să-i dau o replică aspră, când mă dezarmă spunându-mi:

– Fata asta a avut mare curaj – chiar foarte mare curaj.

Tot mai doream să mă duc după Megan, dar Miss Marple continuă:

– Nu încercați s-o vedeți acum. Știu ce spun. Trebuie să-și păstreze curajul intact.

Ceva din afirmația bătrânei doamne m-a făcut să mă înfior. Era ca și cum știa ceva ce eu nu știam.

Mi-era teamă și nu știam de ce.

Nu m-am dus acasă. M-am întors pe Strada Mare și m-am plimbat de-a lungul ei fără țintă. Nu știu ce așteptam, nici la ce mă gândeam...

Am fost ajuns din urmă de plicticosul acela îngrozitor de colonel Appleton. Ca de obicei, mă întrebă de drăguța mea soră și apoi continuă:

– Ce-i cu zvonul ăsta că sora lui Griffith e nebună de legat? Se spune că ea se află în spatele afacerii ăsteia cu scrisorile anonime, care a scos din sărite pe toată lumea. La început nu mi-a venit să cred, dar se spune că e adevărat.

L-am asigurat că este foarte adevărat.

– Ei, ia te uită – trebuie să recunosc că polițiștii noștri sunt destul de buni până la urmă. Le trebuie timp, asta-i tot, le trebuie timp. Ce treabă ciudată

chestia asta cu scrisorile anonime – fetele astea bătrâne și stafidite sunt cele care apelează la așa ceva; femeia asta, Griffith, nu arăta prea rău, chiar dacă era cam trecută. Însă în zona asta nu prea sunt fete care să arate cât de cât bine – cu excepția guvernantei familiei Symmington. La ea chiar merită să te uiți. E și o fată plăcută. E recunoscătoare dacă cineva face un lucru cât de mic pentru ea. Am întâlnit-o nu de mult la un picnic cu puștii aceia. Ei alergau pe câmp, iar ea împletea – și era foarte supărată că rămăsese fără lână. „Hei“, i-am zis, „vrei să te duc până la Lymstock? Trebuie să iau de acolo o undiță. Nu va dura mai mult de zece minute, apoi te aduc înapoi.“ Ea avea oarecare îndoieli să-i lase singuri pe băieți. „N-o să pățească nimic“, i-am spus. „Cine să le facă ceva?“ Nu aveam de gând să-i iau și pe băieți, Doamne ferește! Așa că am dus-o, am lăsat-o la mercerie, am luat-o mai târziu și asta a fost tot. Mi-a mulțumit foarte frumos. Era recunoscătoare și toate cele. O fată drăguță.

Am reușit să scap de el.

Ceva mai târziu, am zărit-o pe Miss Marple pentru a treia oară – ieșea de la postul de poliție.

V

De unde vin temerile oamenilor? Unde capătă contur? Unde se ascund înainte de a ieși la iveală?

Doar o scurtă frază. Auzită și remarcată, și neuitată cu totul vreodată: „Iamă de aici – e atât de îngrozitor – mă simt atât de rea...“

De ce spusese Megan asta? Ce motiv avea să se simtă rea?

Nu putea fi nimic în moartea doamnei Symmington care să o facă pe Megan să se simtă rea.

De ce se simțise copila așa? De ce? De ce?

Oare din cauză că se simțea răspunzătoare în vreun fel?

Megan? Imposibil! Megan nu putea avea nimic de-a face cu acele scrisori – acele scrisori îngrozitoare, pline de un limbaj obscen.

Owen Griffith întâlnise un caz în nord – o elevă de școală...

Ce spusese inspectorul Graves?

Ceva legat de mintea unei adolescente...

Doamne nevinovate de vârstă medie aflate pe masa de operație, care băl măjeau cuvinte al căror sens aproape că nu îl cunoșteau... Băieți care scriau cuvinte obscene pe pereți...

Nu, nu, nu Megan.

Ereditate? Sânge stricat? Era ghinionul, nu vina ei, era un blestem lăsat de o generație trecută?

„Nu sunt nevasta potrivită pentru tine. Mă pricep mai bine la ură decât la dragoste.“

Oh, Megan, copila mea! Nu asta! Orice, dar nu asta! Și bătrânica aceea e pe urmele tale, te bănuiește. Spune că ai curaj. Curaj să faci ce?

Fusese doar o învălmășeală a gândurilor. Acum trecuse. Dar doream s-o văd pe Megan. Îmi doream asta din toată inima.

La nouă și jumătate în seara aceea, am plecat de acasă, m-am dus în sat și apoi spre casa familiei Symmington.

În acel moment, mi-a venit în minte o idee cu totul nouă. M-am gândit la o femeie pe care nimeni nu o luase în calcul nici măcar o clipă.

(Sau Nash se gândise la ea?)

Foarte improbabil, foarte puțin posibil și, până astăzi, aș fi spus chiar imposibil. Dar nu era așa. Nu, nu era imposibil.

Mi-am iuțit pasul. Fiindcă acum era și mai necesar s-o văd pe Megan imediat.

Am intrat pe poarta casei familiei Symmington și m-am îndreptat spre clădire. Cerul nopții era plin de nori, întunecat. Începuse să cadă o ploaie ușoară. Nu reușeam să văd prea bine în jurul meu.

Am ezitat câteva clipe, apoi, în loc să mă duc la ușa din față, m-am întors și m-am strecurat în tăcere până la fereastră, ocolind un tufiș mare și ascunzându-mă pe cât posibil.

Lumina venea de la o fantă între draperiile care nu erau complet trase. Era ușor să văd ce se petrece înăuntru.

Era o scenă casnică ciudat de pașnică. Symmington stătea într-un fotoliu mare, iar Elsie Holland, cu capul aplecat, țesea preocupată că-mașa ruptă a unuia dintre băieți.

Puteam să și aud la fel de bine cum vedeam, pentru că geamul de sus era deschis.

Elsie Holland vorbea:

– Dar eu cred, serios, domnule Symmington, că băieții sunt destul de mari să meargă la o școală cu internat. Nu că nu mi-ar părea rău să-i las – fiindcă o să regret enorm. Am ajuns să-i îndrăgesc foarte tare pe amândoi.

– Cred că ai probabil dreptate în ceea ce-l privește pe Brian, domnișoară Holland. Am hotărât că va începe de trimestrul viitor la Winhays – școala unde am studiat și eu. Însă Colin e încă prea mic. Aș prefera să mai stea un an acasă.

– Da, înțeleg ce vreți să spuneți. Și Colin este poate un pic prea mic pentru vârsta lui...

O discuție de familie – o scenă de familie – și un cap cu bucle aurii aplecat peste lucrul de mână.

Apoi ușa se deschise și Megan apăru în încăpere.

Rămase foarte dreaptă în cadrul ușii și mi-am dat seama imediat că era extrem de încordată. Pielea feței îi era întinsă și trasă, iar ochii îi erau strălucitori și hotărâți. În noaptea asta, atitudinea copilărească și sfidătoare nu mai exista.

Îi spuse ceva lui Symmington, dar fără să i se adreseze în vreun fel – și brusc m-am gândit că nu o auzisem niciodată spunându-i cumva. Îi zicea tată, sau Dick, sau cum?

– Aș vrea să vorbesc cu tine, te rog. Între patru ochi.

Symmington ridică privirea uimit și – mi s-a părut – nu foarte încântat. Se încruntă, dar Megan insistă cu o hotărâre care nu-i era caracteristică. Se întoarse spre Elsie Holland și spuse:

– Te superi, Elsie?

– A, nu, desigur.

Elsie Holland sări în picioare. Părea uimită și puțin agitată. Se îndreptă spre ușă și Megan înaintă ca să-i facă loc lui Elsie să iasă.

Pentru o clipă, Elsie rămase nemișcată în cadrul ușii și aruncă o privire peste umăr.

Avea buzele strânse, stătea aproape neclintită, cu o mână întinsă, cu cealaltă ținându-și lucrul.

Mi s-a tăiat respirația, copleșit de frumusețea ei.

Când mă gândesc acum la ea, întotdeauna o văd ca atunci – stând fără să se miște, cu acea perfecțiune nemuritoare și fără pereche care aparținea figurilor din Grecia antică.

Apoi își continuă drumul, închizând ușa în urma ei.

Symmington începu destul de agitat:

– Ei bine, Megan, ce este? Ce dorești?

Megan se apropiase de masă și rămase acolo privind în jos spre Symmington. Am fost încă o dată uluit de hotărârea implacabilă care i se citea pe chip și de altceva – o duritate pe care nu i-o cunoșteam.

Apoi deschise gura și rosti ceva care mă șocă teribil:

– Vreau niște bani, zise ea.

Cererea nu îmbunătăți starea de spirit a lui Symmington. El îi replică aspru:

– Și nu puteai să mai aștepti până mâine? Care e problema, consideri că alocația nu îți este de ajuns?

Chiar și atunci am fost de părere că e un om corect, deschis discuțiilor raționale, deși nu apelului la sentimente.

– Vreau mulți bani, afirmă Megan.

Symmington își îndreptă spatele și răspunse cu răceală:

– O să devii majoră peste câteva luni. Atunci vei primi din partea tutorelui banii pe care ți i-a lăsat bunica ta.

– Nu înțelegi, replică Megan. Vreau bani de la tine. Apoi continuă, vorbind mai repede: Nimeni nu mi-a spus prea multe despre tatăl meu. Nu au vrut să știu despre el. Dar știu că a fost trimis la închisoare și știu de ce. Pentru șantaj! Făcu o pauză. Ei bine, eu sunt fiica lui. Și poate că îl moștenesc. Oricum, îți cer bani fiindcă... dacă nu-mi dai – se opri, după care continuă încet și fără intonație –, o să spun ce am văzut că ai făcut cu cașeta în ziua aceea, în camera mamei mele.

Se lăsă tăcerea. Apoi Symmington rosti cu o voce lipsită de orice emoție:

– Nu știu la ce te referi.

– Cred că știi, replică Megan.

Și zâmbi – nu era un zâmbet prea plăcut.

Symmington se ridică în picioare și se duse la birou. Scoase un carnet de cecuri din buzunar și completează o filă. O presă atent cu sugativa, apoi se întoarse. Îi întinse cecul lui Megan.

– Ești mare acum, zise el. Înțeleg că poate simți nevoia să-ți cumperi ceva mai special – mă refer la haine și altele asemenea. Nu știu despre ce vorbești. N-am luat în seamă. Dar uite un cec.

Megan se uită la el, apoi spuse:

– Mulțumesc. Deocamdată, este suficient.

Se întoarse și ieși din încăpere. Symmington rămase cu privirea ațintită în urma ei, la ușa în-chisă, după care se întoarse și, când i-am văzut expresia, am făcut involuntar un pas înainte.

Am fost oprit în cel mai incredibil mod. Tufișul uriaș pe care-l observasem lângă zid se dovedi a nu fi un simplu tufiș. Brațul comisarului Nash mă prinse și vocea lui îmi șopti la ureche:

– Liniște, Burton. Pentru numele lui Dumnezeu!

Apoi, cu o precauție infinită, se trase înapoi, brațul lui îndemnându-mă să-l urmez.

După colțul casei, Nash se îndreptă de spate și își șterse fruntea.

– Evident, zise el, că trebuia să interveniți dumneavoastră!

– Fata aceea este în pericol, am spus agitat. I-ați văzut fața? Trebuie să o scoatem de acolo.

Nash mă apucă de braț cu hotărâre.

– Domnule Burton, trebuie să mă ascultați.

VI

Și am ascultat.

Nu mi-a plăcut – dar am cedat.

Însă am insistat să fiu de față și am jurat să ascult ordinele care aveau să-mi fie date.

Așa am ajuns să intru, împreună cu Nash și cu Parkins, în casă pe ușa din spate, care fusese deja descuiată.

Și am așteptat cu Nash pe palierul de la etaj, în spatele unei draperii de catifea care masca un alcov cu fereastră, până când ceasurile din casă au bătut ora două. Atunci ușa camerei lui Symmington se deschise și el traversă holul și apoi intră în camera lui Megan.

Nu m-am agitat și nici nu am făcut vreo mișcare, fiindcă știam că sergentul Parkins se afla înăuntru, ferit privirilor de ușa care urma să se deschidă. Mai știam că Parkins era un om bun, care-și cunoștea meseria, și că eu nu eram sigur că puteam să-mi țin gura și să nu izbucnesc.

Și așteptând acolo, cu inima bătând mai să-mi sară din piept, l-am văzut pe Symmington ieșind cu Megan în brațe, cărând-o la parter, iar eu și Nash i-am urmat la o distanță discretă.

O dusese în bucătărie și tocmai o pusese cu capul în cuptor, după care dăduse drumul la gaz, când eu și Nash am intrat pe ușă și am aprins lumina.

Acesta a fost sfârșitul lui Richard Symmington. S-a prăbușit la pământ. În timp ce o scoteam pe Megan și opream gazul, l-am văzut prăbușindu-se. Nici măcar nu a încercat să opună rezistență. Știa că-și jucase cărțile și că pierduse.

VII

Am așteptat lângă patul lui Megan să-și revină, înjurându-l din când în când pe Nash.

– De unde știi că nu a pățit nimic? A fost un risc prea mare.

Nash avea o atitudine foarte împăciuitoare.

– Doar un somnifer în paharul cu lapte pe care îl avea mereu lângă pat. Nimic mai mult. E logic că nu putea risca să o otrăvească. În ceea ce-l privea, toată afacerea se încheiase odată cu arestarea domnișoarei Griffith. Nu-și putea permite să aibă prin preajmă vreo moarte misterioasă. Fără violență, fără otravă. Dar dacă o tânără destul de nefericită, care se gândește la sinuciderea mamei ei, își pune în cele din urmă capul în cuptor – ei bine, oamenii ar spune că nu a fost niciodată prea normală și că șocul morții mamei ei a dat-o gata.

Am spus, privind-o pe Megan:

– O să treacă o vreme până să-și revină.

– Ai auzit ce a spus doctorul Griffith? Inima și pulsul sunt în regulă – o să doarmă și o să se trezească normal. I-a dat un somnifer pe care-l prescrie multor pacienți de-ai lui.

Megan se mișcă și murmură ceva.

Comisarul Nash părăsi discret încăperea.

Imediat Megan deschise ochii.

– Jerry.

– Bună, iubito.

– M-am descurcat bine?

– De parcă te-ai fi ocupat cu șantajul de mic copil.

Megan își închise iarăși ochii. Apoi murmută:

– Aseară ți-am scris... în caz că ceva... nu mergea cum trebuie. Dar mi s-a făcut prea somn ca să continui. Biletul e acolo.

M-am dus la biroul ei. Într-un mic bloc de sugativă am găsit scrisoarea neterminată a lui Megan. Începea cuviincios:

Dragul meu Jerry,

Citeam volumul meu de Shakespeare din școală și sonetul care începe cu:

Visului meu îi ești a vieții hrană

Ești ploaia repede ce udă glia¹⁰.

Și mi-am dat seama că, de fapt, sunt îndrăgostită de tine, fiindcă asta e ceea ce simt...

Înclinație (în limba franceză în original) (n.tr.)

William Shakespeare, Sonetul 75. Traducere de Gheorghe Tomozei. Editura Porto-Franco, Galați, 1991 (n.tr.)

Capitolul 14

I

– Așa că vedeți, zise doamna Dane Calthrop, am avut dreptate să apelez la un specialist.

Am privit-o mirat. Ne aflam cu toții la casa parohială. Afară ploaia cădea în rafale, în șemineu ardea un foc plăcut de bușteni, iar doamna Dane Calthrop tocmai înconjurase camera, înfoiase o pernuță decorativă de pe canapea și, dintr-un motiv numai de ea știut, o pusese pe capacul pianului uriaș din încăpere.

– Așa ați făcut? am întrebat surprins. Cine era? Ce a făcut el?

– Nu a fost un „el“, replică doamna Dane Calthrop.

Cu un gest larg al mâinii arătă spre Miss Marple. Aceasta terminase împletitura pufoasă și era acum ocupată cu o croșetă și un ghem de bumbac.

– Acesta este specialistul meu. Jane Marple. Priviți-o bine. Vă spun eu, femeia aceasta știe mai multe despre ticăloșia omenească decât oricine altcineva.

– Nu cred că ar trebui să spui una ca asta, draga mea, murmură Miss Marple.

– Dar asta-i adevărul.

– Cine trăiește la țară are ocazia să cunoască natura umană, zise placidă Miss Marple.

Apoi, simțind că asta se aștepta de la ea, lăsă deoparte croșeta și ne oferă o disertație calmă asupra crimei.

– Ceea ce este foarte important în aceste cazuri este să-ți păstrezi mintea deschisă tuturor posibilităților. Vedeți, majoritatea crimelor sunt extrem de simple. Așa a fost aceasta. Foarte normală și directă – și destul de ușor de înțeles –, desigur, într-o manieră foarte neplăcută.

– Foarte neplăcută!

– Adevărul a fost, într-adevăr, foarte evident. L-ați văzut, domnule Burton, l-ați știut.

– Nu, nu am știut.

– Ba da. Mi-ați arătat totul. Ați văzut perfect relația dintre lucruri, dar nu ați avut suficientă încredere în forțele proprii să vă dați seama ce însemnau sentimentele pe care le aveați. În primul rând, acea expresie enervantă – „Nu iese fum țără foc“. Vă irita, dar ați procedat corect etichetând-o drept ceea ce era – o perdea de fum. O direcționare greșită – toată lumea privea spre altceva, spre scrisorile anonime. Dar elementul principal este că nu a existat nici o scrisoare anonimă!

– Dar, dragă Miss Marple, vă pot asigura că au existat. Eu am primit una.

– Da, dar nu aveau nici o bază reală. Draga noastră Maud, aici de față, și-a dat seama de asta. Chiar și într-un loc liniștit ca Lymstock sunt o mulțime de scandaluri și vă pot asigura că orice femeie care locuiește aici le-ar fi cunoscut și le-ar fi folosit. Dar un bărbat nu este interesat de bârfe la fel ca o femeie – mai ales un bărbat detașat, cu o gândire logică, precum domnul Symmington. Dacă autorul ar fi fost, într-adevăr, o femeie, scrisorile ar fi fost mult mai la obiect.

Așa că, dacă nu luați în considerare acea perdea de fum și căutați sursa focului, știți unde vă aflați. Ajungeți la ceea ce s-a întâmplat cu adevărat. Și, lăsând la o parte scrisorile, un singur lucru s-a întâmplat – doamna Symmington a murit.

Și atunci, firește, începi să te gândești cine ar fi dorit moartea doamnei Symmington, iar prima persoană care îți vine evident în minte într-un

asemenea caz este, mi-e teamă, chiar soțul. Și te întrebi dacă există vreun motiv? Orice motiv? De exemplu, o altă femeie.

Și primul lucru pe care l-am auzit sosind aici este că în casă există o guvernantă foarte atrăgătoare. Este clar, nu-i așa? Domnul Symmington, un bărbat destul de rece, care își reprimă emoțiile, este legat de o nevestă plângăcioasă și nevrotică. Apoi brusc apare această femeie tânără și radioasă.

Mi-e teamă că domnii, când se îndrăgostesc la o anumită vârstă, se aprind foarte tare. Este chiar ca o nebunie. Și, din câte îmi pot da seama, domnul Symmington nu a fost niciodată un om bun – nu era foarte amabil sau foarte afectuos, sau foarte plin de compasiune, calitățile lui erau toate „negative“ –, așa că nu a avut puterea să se lupte cu această nebunie. Și într-un astfel de loc, numai moartea soției lui ar fi rezolvat problema. Vedeți, el dorea să se însoare cu tânăra. Ea e o persoană foarte respectabilă, și la fel e și el. În plus, era foarte devotat copiilor săi și nu voia să renunțe la ei. Dorea totul – casa, copiii, respectabilitatea neștirbită și pe Elsie. Iar prețul pe care trebuia să-l plătească pentru asta era crima.

După părerea mea, a ales o modalitate foarte deșteaptă. Știa foarte bine, din experiența altor cazuri de crimă, că bănuiala cade asupra soțului în cazul în care soția moare pe neașteptate – și că exista posibilitatea efectuării unei exhumări în caz de otrăvire. Așa că a creat o moarte care părea doar incidentală față de altceva. A creat un autor de scrisori anonime inexistent. Și lucrul deștept a fost că era sigur că polițiștii vor bănui o femeie – și au avut dreptate într-o oarecare măsură. Toate scrisorile au fost scrisorile unei femei; el le-a făcut cu multă abilitate, inspirându-se din cazul de anul trecut și din cel despre care îi povestise doctorul Griffith. Nu vreau să sugerez că a fost atât de lipsit de finețe încât să le reproducă identic, dar a preluat expresii și propoziții din ele și le-a amestecat, iar rezultatul a fost că scrisorile păreau în mod clar opera minții unei femei – o personalitate reprimată, o persoană pe jumătate nebună.

Cunoștea toate trucurile pe care le folosește poliția – teste grafologice, analiza textelor dactilografiate etc. Și-a pregătit crima de ceva vreme.

A bătut la mașină toate plicurile înainte să doneze mașina Institutului Femeilor și probabil a tăiat paginile din cartea de la Little Furze cu mult timp în urmă, când aștepta, într-o zi, în salon. Oamenii nu deschid prea des cărțile cu predici!

Și, în sfârșit, după ce a înscenat povestea cu Mâna Ascunsă, și-a pus în practică planul – într-o după-amiază, când guvernanta, băieții și fiica lui vitregă erau plecați, iar servitoarele aveau obișnuita zi liberă. Nu a putut să prevadă că micuța Agnes se va certa cu iubitul ei și se va întoarce acasă.

– Dar ce a văzut fata? întrebă Joanna. Știți ce anume?

– Nu știu. Pot numai să ghicesc. Bănuiala mea e că nu a văzut nimic.

– Totul a fost doar o confuzie?

– Nu, nu, draga mea, vreau să spun că ea a stat la fereastra de la cămară așteptând ca iubitul ei să apară și să-și ceară scuze, și, practic, nu a văzut nimic. Adică nimeni nu a venit acolo – nici poștașul, nici altcineva.

Fiind înceată la minte, i-a luat probabil ceva timp să-și dea seama că acest lucru era foarte ciudat – deoarece se pare că doamna Symming-ton chiar primise o scrisoare anonimă în acea după-amiază.

– A primit una? am întrebat confuz.

– Bineînțeles că nu! După cum am spus, crima asta e foarte simplă. Soțul ei i-a pus cianură în cașeta de deasupra – cea pe care ea a luat-o în după-amiaza când, după prânz, a apucat-o o criză de sciatică. Tot ce i-a rămas lui Symmington să facă a fost să ajungă acasă mai înainte sau în același timp cu Elsie Holland, și să o strige pe soția lui. Când aceasta nu a răspuns, s-a dus la ea în cameră, a pus un strop de cianură în paharul cu apă cu care ea obișnuia să înghită cașeta, a aruncat scrisoarea anonimă mototolită în foc și i-a pus în mână o bucățică de hârtie pe care era scris: „Nu mai pot continua“.

Miss Marple se întoarce spre mine.

– Ați avut dreptate și în privința asta, domnule Burton. O „bucățică de hârtie“ a fost un element greșit. Oamenii nu lasă bilete de sinucigaș pe bucățele de hârtie. Folosesc o foaie – și, de cele mai multe ori, și un plic. Da, folosirea unei mici bucăți de hârtie a fost o greșeală, și dumneavoastră ați știut asta.

– Mă supraapreciați, am spus. Nu am știut nimic.

– Dar ați știut, domnule Burton, chiar ați știut. Altfel, de ce ați fost atât de impresionat de mesajul pe care vi l-a lăsat sora dumneavoastră, scris pe agenda de telefon?

Am repetat încet:

– „Spune-i că nu mă pot duce vineri“. Înțeleg! Nu mă pot duce?¹¹ Miss Marple îmi spuse radioasă:

– Exact. Domnul Symmington a dat la un moment dat peste un asemenea mesaj și a întrevăzut posibilitățile. A rupt bucățica de hârtie cu aceste cuvinte de care urma să aibă nevoie când apărea momentul potrivit – un mesaj cu scrisul soției lui.

– Am mai dat și altă dovadă de inteligență? am întrebat.

Miss Marple îmi făcu cu ochiul.

– M-ați pus pe calea cea bună. Ați pus cap la cap toate faptele – în ordine – și, mai ales, mi-ați spus cel mai important lucru dintre toate: că Elsie Holland nu a primit nici o scrisoare anonimă.

– Știți, am spus, că seara trecută m-am gândit că ea era autoarea scrisorilor și că de aceea nu a primit nici una.

– O, Doamne, nu... Persoana care scrie scrisori anonime își trimite și sieși asemenea epistole. Asta face parte din... emoție, după părerea mea. Nu, nu, acest fapt m-a interesat din cu totul alt punct de vedere. Acesta a fost, într-adevăr, unul dintre punctele slabe ale domnului Symmington. Nu a putut să scrie o scrisoare plină de mizerii femeii pe care o iubea. Este un aspect

foarte interesant al naturii omenești – și un punct în favoarea lui, într-un fel –, dar cu asta s-a dat de gol.

– Și el a ucis-o pe Agnes? întrebă Joanna. Dar asta a fost de-a dreptul inutil, nu-i așa?

– Poate că a fost, dar ceea ce nu înțelegi, draga mea – întrucât nu ai ucis pe nimeni –, este că judecata îți este distorsionată după aceea și totul pare exagerat. Fără îndoială că a auzit-o pe fată sunând-o pe Partridge, spunând că este îngrijorată de la moartea doamnei Symmington, că era ceva ce nu înțelegea. Nu a putut să riște – fata aceea proastă văzuse ceva, știa ceva.

– Și totuși, aparent, el se afla la birou în acea după-amiază...

– Îmi închipui că a omorât-o înainte să plece. Domnișoara Holland era în sufragerie sau în bu-cătărie. El a ieșit pe hol, a deschis și a închis ușa de la intrare ca să lase impresia că plecase, apoi s-a strecurat în mica garderobă. Când în casă a rămas numai Agnes, el a sunat probabil la ușă, s-a strecurat înapoi în garderobă, a ieșit în spatele ei și a lovit-o în cap în timp ce ea deschidea ușa de la intrare, apoi a băgat-o în dulapul de sub scară, s-a dus la birou, ajungând numai cu o mică întârziere – dacă cineva observa asta –, dar probabil că nimeni nu a observat. Vedeți, nimeni nu bănuia un bărbat.

– O brută abominabilă, zise doamna Dane Calthrop.

– Nu vă pare rău pentru el, doamnă Dane Calthrop? am întrebat-o.

– Absolut deloc. De ce?

– Mă bucur să aud așa ceva, asta-i tot.

– Dar de ce Aimée Griffith? se interesă Joanna. Știu că poliția a găsit pisălogul luat de la dispensarul lui Owen – și țepușa. Bănuiesc că nu este foarte ușor pentru un bărbat să pună înapoi lucrurile în sertarele din bucătărie. Și ghicește unde erau! Comisarul Nash mi-a spus asta de-abia acum, când l-am întâlnit în drum spre dumneavoastră. În una dintre cutiile

acelea mușegăite de documente din biroul lui. A lui Sir Jasper Harrington-West, decedat.

– Bietul Jasper, făcu doamna Dane Calthrop. Mi-a fost văr. Un bărbat atât de corect, de modă veche. Ar fi făcut infarct!

– Nu a fost o adevărată nebunie să le păstreze? am întrebat.

– Ar fi fost probabil o nebunie mai mare să nu le păstreze, spuse doamna Dane Calthrop. Nimeni nu avea vreo bănuială în legătură cu Symmington.

– Nu a lovit-o cu pisălogul, afirmă Joanna. Acolo mai era și o greutate de la pendulă, cu păr și sânge pe ea. Poliția crede că Symmington a furat pisălogul în ziua când Aimée a fost arestată și a ascuns paginile din carte acasă la ea. Asta mă face să revin la prima mea întrebare: Ce e cu Aimée Griffith? Poliția chiar a văzut-o scriind acea scrisoare.

– Da, desigur, zise Miss Marple. Chiar a scris, într-adevăr, acea scrisoare.

– Dar de ce?

– Oh, draga mea, evident că ți-ai dat seama că domnișoara Griffith a fost toată viața îndrăgostită de Symmington, nu?

– Biata de ea, zise mecanic doamna Dane Calthrop.

– Au fost mereu prieteni buni și, după părerea mea, ea a sperat că, după moartea doamnei Symmington, într-o zi, poate... ei bine... Miss Marple tuși delicat. Apoi au început să se răspândească bârfele despre Elsie Holland și cred că asta a supărat-o foarte tare. O considera pe fată o vulpiță șmecheră care încerca pe furiș să câștige afecțiunea lui Symmington și care nu era demnă de el. Doar așa, mă gândesc, a putut să cadă pradă tentației. De ce să nu mai adauge încă o scrisoare anonimă și să nu o înspăimânte pe fată, determinând-o să plece? Trebuie să i se fi părut un lucru care nu prezenta riscuri și ea și-a luat, în opinia ei, toate precauțiile.

– Și? o îndemnă Joanna. Terminați povestirea.

– Îmi imaginez, zise Miss Marple încet, că, atunci când domnișoara Holland i-a arătat scrisoarea lui Symmington, el și-a dat seama imediat cine a scris-o și a văzut astfel ocazia să încheie afacerea asta o dată pentru totdeauna, punându-se pe sine la adăpost. Nu a fost un gest foarte drăguț – nu, deloc, dar era înspăimântat. Poliția nu avea să fie mulțumită până când nu puneau mâna pe autorul scrisorilor anonime. Când a dus scrisoarea la poliție și a aflat că Aimée fusese văzută scriind-o, a simțit că are șansa dintr-un milion de a pune capăt întregii povești.

În acea după-amiază, și-a dus familia la ceai acasă la Aimée Griffith și, întrucât a venit de la birou cu servieta, a putut ușor să aducă paginile din carte, să le ascundă în dulapul de sub scară și astfel să încheie cazul. Locul unde le-a ascuns a fost o manevră inteligentă – aducea aminte de locul unde fusese ascuns cadavrul lui Agnes și, din punct de vedere practic, a fost ceva foarte ușor de făcut. Când i-a urmat pe Aimée și pe polițiști, i-a fost de ajuns doar un minut sau două să întârzie în hol.

– Cu toate astea, am intervenit, nu vă pot ierta pentru un lucru, Miss Marple – pentru că ați implicat-o pe Megan.

Miss Marple lăsă deoparte lucrul de mână de care se apucase cu ceva vreme în urmă. Mă privi pe deasupra ochelarilor și privirea îi era plină de hotărâre.

– Dragul meu domn, trebuia să se facă ceva. Nu exista nici o probă împotriva acestui bărbat foarte deștept și scrupulos. Aveam nevoie de ajutorul cuiva, cineva curajos și isteț. Am găsit persoana de care aveam nevoie.

– A fost foarte periculos pentru ea.

– Da, a fost periculos, dar nu suntem lăsați pe acest pământ, domnule Burton, ca să evităm pericolele atunci când este în joc viața unui semen nevinovat. Mă înțelegeți?

Am înțeles.

În limba engleză în original, go on. Sensul este „a merge“, dar și „a continua“. (n.tr.)

Capitolul 15

I

Dimineața pe Strada Mare.

Domnișoara Emily Barton iese de la băcănie cu coșul de cumpărături. Obrajii îi sunt rozalii și ochii nerăbdători.

– O, Doamne, domnule Burton, sunt atât de agitată! Când te gândești că până la urmă plec în croazieră!

– Sper să vă distrați.

– A, sunt sigură că o să mă distrez. Nu aș fi îndrăznit niciodată să mă duc singură. Pare atât de providențial cum au ieșit lucrurile! De multă vreme simțeam că ar trebui să mă despart de Little Furze, că mijloacele mele erau prea reduse, dar nu puteam suporta ideea de a sta niște străini acolo. Dar acum, că ai cumpărat-o dumneata și că o să locuiești acolo cu Megan – este cu totul altceva. Apoi draga de Aimée, după teribila întâmplare prin care a trecut, neștiind ce să facă în continuare cu viața ei, având în vedere că și fratele ei urmează să se însoare (ce drăguț că amândoi vă veți stabili aici!), a fost de acord să vină cu mine. Avem de gând să lipsim de aici destul de multă vreme. S-ar putea chiar – domnișoara Emily își coborî glasul – să facem o călătorie în jurul lumii! Aimée este atât de descurcăreață și de practică! Eu cred că totul s-a terminat foarte bine, nu?

Doar pentru o clipă m-am gândit la doamna Symmington și la Agnes Woddell zăcând în mormintele lor din cimitir și m-am întrebat dacă ele ar fi de acord cu această părere. Apoi mi-am amintit că iubitul lui Agnes nici măcar nu ținuse prea mult la ea și că doamna Symmington nu se purtase prea bine cu Megan și – ce naiba! – toți trebuie să murim la un moment

dat! Am fost de acord cu fericita domnișoară Emily că totul s-a terminat foarte bine în cea mai bună dintre lumile posibile.

Mi-am continuat drumul pe Strada Mare și am intrat pe poarta casei Symmington. Megan mi-a ieșit în întâmpinare.

Nu a fost timp de efuziuni sentimentale pentru că un câine ciobănesc englezesc uriaș a venit cu Megan și aproape m-a dărâmat cu exuberanța lui.

– Nu e adorabil? mă întrebă Megan.

– E un pic cam exagerat. E al tău?

– Da, cadou de nuntă de la Joanna. Am primit niște cadouri foarte drăguțe, nu-i așa? Chestia aia pufoasă de lână care nu știm la ce folosește, primită de la Miss Marple, setul adorabil de ceai Crown Derby de la domnul Pye, iar Elsie mi-a trimis un prăjitor de pâine...

– Cât de tipic..., am intervenit.

– A obținut o slujbă la un dentist și e foarte fericită. Și... unde rămăsesem?

– Enumerai cadourile de nuntă. Nu uita că, dacă te răzgândești, va trebui să le trimiți pe toate înapoi.

– Nu o să mă răzgândesc. Ce am mai primit? A, da, doamna Dane Calthrop ne-a trimis un scarabeu egiptean.

– Originală femeie, am remarcat.

– A, dar nu știi ce-i mai grozav. Partridge mi-a trimis un cadou. Este cea mai frumoasă față de masă pe care ai văzut-o vreodată. Dar cred că acum mă place, fiindcă mi-a mărturisit că a brodat-o cu mâna ei.

– Și are ca model struguri acri și scaieți, bănuiesc.

– Nu, niște inimi unite.

– I-auzi, Partridge a apucat-o pe drumul cel bun.

Megan mă trase în casă.

– Mai este doar un lucru pe care nu pot să-l înțeleg, mi-a spus. În afară de zgarda și lesa câinelui, Joanna a mai trimis încă o zgardă și o lesă. Pentru ce crezi că sunt?

– Asta, i-am răspuns, este mica glumă a Joannei.

Despre autoare

Agatha Christie este cea mai cunoscută scriitoare de romane polițiste pe plan mondial. Din operele ei s-au vândut peste un miliard de exemplare în limba engleză și încă un miliard în alte 44 de limbi. Este cel mai publicat autor, în orice limbă și din toate timpurile, fiind depășită ca vânzări doar de Biblie și de William Shakespeare.

Carierea ei de scriitoare s-a întins peste o jumătate de secol, perioadă în care a scris 79 de romane și colecții de povestiri, precum și 14 piese de teatru, piesa Cursa de șoareci fiind cea mai longevivă din istorie. Două dintre personajele create de ea, micul belgian genial Hercule Poirot și domnișoara Marple cea neînfricăată și de neoprit, au devenit detectivi faimoși la nivel mondial. Ambii au făcut subiectul multor filme realizate pentru marele și micul ecran.

Agatha Christie este și autoarea a șase romane de dragoste, publicate sub pseudonimul Mary Westmacott. De asemenea, a mai scris nonficțiune, o autobiografie, dar și povestiri amuzante despre numeroasele expediții la care a participat alături de soțul ei, arheologul Sir Max Mallowan.

Agatha Christie a murit în 1976.